

Relatie .be - .nl

water en verbindingen

Overzicht van organisatie en grensoverschrijdende samenwerking, verkeer, vervoer, water en infrastructuur tussen België en Nederland.

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Relatie be - nl

water en verbindingen

Overzicht van organisatie en grensoverschrijdende samenwerking,
verkeer, vervoer, water en infrastructuur tussen België en Nederland

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Bureau Zuidflank in samenwerking met anderen
Media advisering: RWS, Meetkundige Dienst, Multimedia
Drukwerk: Stimuka, Rijswijk
Kaartmateriaal: Ministerie van VROM, Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening, deel 3

Ter inleiding

Deze rapportage geeft de resultaten weer van de zoektocht naar de raakvlakken tussen Nederland en België op het werkterrein van V&W. Uit workshops en uit contacten met betrokkenen bij België-dossiers en – projecten is duidelijk de behoefte naar voren gekomen aan achtergrondinformatie. Hierbij wordt bedoeld een overzicht hoe bijvoorbeeld de bestuurlijke organisatie in België in elkaar steekt, welke overleg- en samenwerkingsstructuren er bestaan, welke zaken er reeds spelen, hoe bevoegdheden liggen, etc. Veel informatie is al beschikbaar, op diverse Internetsites, in almanakken, rapporten en jaarverslagen, etc. Een selectie is gemaakt uit het vele beschikbare materiaal, aangevuld met informatie van veel betrokkenen. De informatie is per definitie niet compleet en is tijdgebonden. Niettemin heeft een en ander geleid tot een omvangrijk pakket. Er zijn daarbij geen (eenstemmige) signalen ontvangen over mogelijke beperkingen; eerder zijn er juist aanvullingen aangereikt. Het is de bedoeling dat onderdelen van deze informatie in de toekomst door verschillende partijen worden geactualiseerd en toegankelijk worden gemaakt. Om over een basis te beschikken heeft Bureau Zuidflank gemeend deze informatie als een momentopname per eind 2001 integraal te presenteren.

De inventarisatie is uitgevoerd door Bureau Zuidflank in samenwerking met vele anderen bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, het Ministerie van Buitenlandse Zaken, het Ministerie van VROM en collega's uit België en van de Benelux.

Dank aan allen die hebben bijgedragen aan deze inventarisatie.

De informatie wordt gepresenteerd in een schriftelijke rapportage, op een Cd-rom en op een site van het V&W-Intranet.

In de presentatie kunnen vier hoofdelementen worden onderscheiden:

1. Overzicht van de bestuurlijke opbouw en organisatiestructuren van de overheid in Nederland en België. (Hoofdstuk 1 en 2);
2. Overzicht van de verdragen en dergelijke tussen Nederland en België op het terrein van V&W. (Hoofdstuk 3 en Bijlage 1);
3. Overzicht van de samenwerkingsverbanden en de overleggen tussen Nederland en België op het terrein van V&W. (Hoofdstuk 4 en Bijlage 2);
4. Overzicht van de inhoudelijke grensoverschrijdende zaken op de verschillende beleidsterreinen en de grensoverschrijdende infrastructuur. (Hoofdstuk 5 t/m 14).

De informatie is met zorg samengesteld, de juistheid op onderdelen is echter niet gegarandeerd. Dit kan in volgende bewerkingen op onderdelen worden aangescherpt.

Aanspreekpunt met betrekking tot de informatie en de presentatie is vanaf begin 2002 de Directie Internationale Zaken.

We hopen dat dit overzicht met België-info bijdraagt aan een beter begrip van zaken en aan een betere samenwerking met de bureaus, op alle niveaus.

Bureau Zuidflank

Tilburg, 20 december 2001

INHOUDSOPGAVE

1. STAATSSTRUCTUUR IN BELGIË	7
1.1. INLEIDING	7
1.2. BELEIDSNIVEAUS EN BESTUURLIJKE OPBOUW IN BELGIË	7
2. BETROKKEN OVERHEDEN (ORGANISATIE EN GEGEVENS)	11
2.1. CENTRALE OVERHEID (RIJK/FEDERATIE/GEMEENSCHAPPEN/GEWESTEN)	11
2.1.1. Nederland, Het Rijk	11
2.1.1.1. De Ministeries van de centrale overheid in Nederland	11
2.1.1.2. Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (V&W)	12
2.1.2. België	16
2.1.2.1. Vertegenwoordiging van België in Nederland	16
2.1.2.2. De Federale regering	17
• De federale ministeries	17
• Federale Ministerie van Verkeer en Infrastructuur	20
2.1.2.3. De Gemeenschappen	23
• De Vlaamse Gemeenschap (gecombineerd met het Vlaams Gewest)	23
• De Franse Gemeenschap	24
• De Duitstalige Gemeenschap	25
2.1.2.4. De Gewesten	26
• Algemeen	26
• Het Vlaams Gewest	27
• Het Waalse Gewest, Wallonië	31
• Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	34
2.2. PROVINCIËS	36
2.2.1. De provincies in Nederland	36
2.2.2. De provincies in België	37
2.3. KADERWETGEBIEDEN	38
2.3.1. Algemeen	38
2.3.2. Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	39
2.4. GRENSGEMEENTEN	40
2.4.1. Grensgemeenten in Nederland	40
2.4.2. Grensgemeenten in België	42
2.5. WATERSCHAPPEN, POLDERS EN WATERINGEN	45
2.5.1. Waterschappen in Nederland	45
2.5.2. Waterschappen in België	47
2.6. OVERIGE ORGANISATIES	49
2.6.1. Vlaamse Openbare Instellingen (VOI)	49
2.6.1.1. De Vlaamse Milieumaatschappij	49
2.6.2. Milieu- en Belangenorganisaties	49
3. VERDRAGEN, WET- EN REGELGEVING	51
3.1. INTERNATIONALE SCHRIFTELIJKE AFSPRAKEN (VERDRAGEN, ETC.)	51
3.2. WET- EN REGELGEVING	52
4. GRENDOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKINGSVERBANDEN EN BILATERALE OVERLEGGEN	53
4.1. GRENDOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKINGSVERBANDEN	53
4.1.1. Europese Unie	53
4.1.2. Benelux Economische Unie	54
4.1.2.1. Benelux Economische Unie/Politieke samenwerking	54
4.1.2.2. Organisatie en commissies van de Benelux	55
4.1.3. Euregio's	58
4.1.4. Interreg	63
4.1.5. Mhal (Maastricht, Heerlen – Hasselt/Genk, Aken, Luik)	65
4.1.6. Rijn-Schelde Delta	67

4.2.	BILATERALE OVERLEGGEN.....	70
4.2.1.	Internationale Commissie voor de Bescherming van de Maas (ICBM).....	71
4.2.2.	Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde (ICBS).....	74
4.2.3.	Technische Schelde Commissie (TSC).....	77
4.2.4.	Overige overleggroepen Westerschelde.....	78
4.2.5.	Nederlands – Vlaams Integraal Waterbeheer Overleg (NVIWO).....	81
4.2.6.	Nederlands – Waals Integraal Waterbeheer Overleg (NWIWO).....	83
4.2.7.	Benelux Schadecommissie grensoverschrijdende grondwateronttrekking.....	84
4.2.8.	CENTRICO (Central European Region Transport Telematics Implementation Co-ordination).....	85
4.2.9.	BENEGO Belgisch – Nederlands Grensoverleg.....	87
4.2.10.	VNAWS Vlaams-Nederlandse Ambtelijke Werkgroep Spoorvervoer.....	87
4.2.11.	Vlaams-Nederlands wegenoverleg.....	88
4.2.12.	Mobiliteitsoverleg.....	89
4.2.13.	Euro Contrôle Route (ECR).....	91
4.2.14.	TERGENT, ROM-Projecten Gent en Kanaalzone Zeeuwsch-Vlaanderen.....	91
4.2.15.	HSL - zuid opvolgingscomité.....	94
4.2.16.	IJzeren Rijn Tripartiete Ambtelijk Stuurgroep.....	95
5.	MOBILITEIT, OPENBAAR VERVOER, TRANSPORT EN VERKEERSVEILIGHEID...96	
5.1.	NATIONAAL VERKEER EN VERVOERPLAN 2001-2020 (NVVP).....	96
5.2.	BEREIKBAARHEIDSPROFIELEN (LANDSDELIGE MOBILITEITSPANNEN (UITWERKING NVVP)).....	97
5.3.	MOBILITEITSPAN VLAANDEREN.....	98
5.4.	VERVOERPLAN BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST.....	98
5.5.	REGIONAAL BELEID.....	98
5.5.1.	Algemeen.....	98
5.5.2.	Regionale mobiliteitsplannen.....	99
5.6.	OPENBAAR VERVOER.....	100
5.7.	INCODELTA ZUID-NEDERLAND.....	100
5.8.	VERKEERSVEILIGHEID.....	101
6.	RUIMTELIJKE ORDENING.....102	
6.1.	ALGEMEEN.....	102
6.2.	EUROPEES RUIMTELIJK ONTWIKKELINGS PERSPECTIEF (EROP).....	102
6.3.	TWEEDDE BENELUX STRUCTUURSCHETS (TBS).....	102
6.4.	VIJFDE NOTA OVER DE RUIMTELIJKE ORDENING.....	102
6.5.	STREEK- EN STRUCTUURPLANNEN EN OVERIGE REGIONALE PLANNEN IN NEDERLAND EN BELGIË.....	104
6.5.1.	Algemeen, ruimtelijke planning in Nederland en België.....	104
6.5.2.	Streekplan Zeeland.....	105
6.5.3.	Streekplan Noord-Brabant.....	105
6.5.4.	Provinciaal Omgevingsplan Limburg.....	106
6.5.5.	Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV).....	106
6.5.6.	Ruimtelijk Structuurplan Wallonië.....	107
6.5.7.	Ruimtelijk Structuurplan Brussels Hoofdstedelijk Gewest.....	107
6.5.8.	Bestemmingsplannen.....	107
7.	WEGEN.....108	
7.1.	BELEID.....	108
7.2.	RIJKSWEGEN.....	108
7.2.1.	Rijksweg A2.....	108
7.2.2.	Rijksweg A4.....	109
7.2.3.	Rijksweg A16.....	110
7.2.4.	Rijksweg A67.....	110
7.2.5.	Rijksweg N69.....	111
7.2.6.	Rijksweg A76.....	111
7.2.7.	Rijksweg N58.....	112
7.2.8.	Rijksweg N60.....	112
7.2.9.	Rijksweg N273.....	113

7.3.	GRENDOVERSCHRIJDENDE REGIONALE INFRASTRUCTUUR.....	114
7.3.1.	Provinciale weg N251	114
7.3.2.	Provinciale weg N252	114
7.3.3.	Provinciale weg N253	115
7.3.4.	Provinciale weg N260 (tot medio 2001 deels N268).....	115
7.3.5.	Provinciale weg N262	116
7.3.6.	Provinciale weg N263	116
7.3.7.	Provinciale weg N284	117
7.3.8.	Provinciale weg N289	117
7.3.9.	Provinciale weg N292	118
7.3.10.	Provinciale weg N296	118
7.3.11.	Provinciale weg N564	119
7.3.12.	Provinciale weg N598/N593	119
7.3.13.	Provinciale weg N630 (tot medio 2001 was dit de N283)	120
7.3.14.	Gemeentelijke Tongerseweg	120
8.	RAILWEGEN	121
8.1.	BELEIDSNOTA'S EN STUDIES	121
8.1.1.	Spoorwegwet en concessiewet	121
8.1.2.	3 ^e eeuw spoor	121
8.1.3.	Spoorinfrastructuur Goederen	121
8.1.4.	Toergoed.....	122
8.1.5.	Spoorvisie Zuid-NL	122
8.1.6.	Goezuid.....	122
8.1.7.	Crant.....	123
8.1.8.	Provinciale studie naar corridor Antwerpen -Duisburg (A67-spoorlijn)	123
8.2.	GRENDOVERSCHRIJDENDE RAILWEGEN	124
8.2.1.	Grensovergang Sas van Gent; Spoorlijn Axel-Zelzate	124
8.2.2.	Grensovergang Essen; Spoorlijn Roosendaal – Antwerpen (Lijn 12)	124
8.2.3.	Grensovergang Budel; IJzeren Rijn	124
8.2.4.	Grensovergang Maastricht; spoorlijn Maastricht – Lanaken	125
8.2.5.	Grensovergang Maastricht/Eijsden; Spoorlijn Maastricht – Luik	125
8.3.	NIEUWE GRENDOVERGANGEN	126
8.3.1.	Grensovergang Lijn 11; Roosendaal – Antwerpen (VERA)	126
8.3.2.	Grensovergang Breda; Hoge Snelheidslijn Zuid (HSL-zuid)	126
8.4.	RELEVANTE SPOORPROJECTEN IN BELGIË	127
8.4.1.	Tweede spoorontsluiting voor de zeehaven van Antwerpen	127
8.4.2.	Tweede oeververbinding Antwerpse Haven	127
9.	SCHEEPVAART, VAARWEGEN EN HAVENS.....	128
9.1.	BELEID.....	128
9.2.	MAAS	128
9.3.	SLUIS TERNAAIEN	129
9.4.	GREN SMAAS OF GEMEENSCHAPPELIJKE MAAS	129
9.5.	SCHELDE-RIJN VERBINDING	129
9.6.	ALBERTKANAAL.....	130
9.7.	ZUID-WILLEMSVAART.....	130
9.8.	WESTERSCHELDE	130
9.9.	KANAAL GENT - TERNEUZEN	132
9.9.1.	Basculebruggen Terneuzen	132
10.	WATERHUISHOUDING/WATERBEHEER	133
10.1.	BELEID.....	133
10.2.	MAASDOSSIERS.....	133
10.2.1.	Internationaal laagwater- en waterverdelingsbeleid	134
10.2.2.	Internationaal beleid waterkwaliteit van de Maas	134
10.2.3.	Internationaal beleid terugdringen schaderisico hoogwater Maas.....	134
10.3.	MAASWERKEN (GREN SMAAS/GEMEENSCHAPPELIJK MAAS)	135

10.4. SCHELDEDOSSIERS	137
10.4.1. Lange Termijn Visie.....	137
10.4.2. Internationaal waterbeleid kwaliteit van de Schelde.....	137
10.5. GRENSOVERSCHRIJDENDE BEKEN	137
11. NOORDZEE.....	138
11.1. BELEID.....	138
11.2. RAAKPUNTEN MET BELGIË.....	138
11.3. RELATIES EN CONTACTEN.....	139
12 BUISLEIDINGEN	140
12.1. BELEID.....	140
12.2. ROL OVERHEID EN BEDRIJFSLEVEN, INTERNATIONAAL OVERLEG	140
12.3. BESPREEKPUNTEN BELGIË.....	141
12.4. RELATIES EN CONTACTPERSONEN	141
13. TELECOMMUNICATIE EN POST	143
13.1. BELEID.....	143
13.2. ROL OVERHEID EN BEDRIJFSLEVEN, INTERNATIONAAL OVERLEG	143
13.3. RELATIES EN CONTACTPERSONEN	144
13.4. BESPREEKPUNTEN I.R.T. BELGIË	145
14. LUCHTVAART, LUCHTHAVENS.....	146
14.1 BELEID	146
14.2. UPPER AREA CONTROL CENTRE MAASTRICHT (UAC-M)	146
14.3. REGIONALE LUCHTHAVENS	146

- Bijlage 1:**   Overzicht van internationale afspraken tussen België en Nederland in relatie tot V&W.
Bijlage 2:   Overzicht bilaterale overleggen en samenwerkingsverbanden.

Lijst met gehanteerde afkortingen.

1. Staatsstructuur in België

1. Staatsstructuur in België

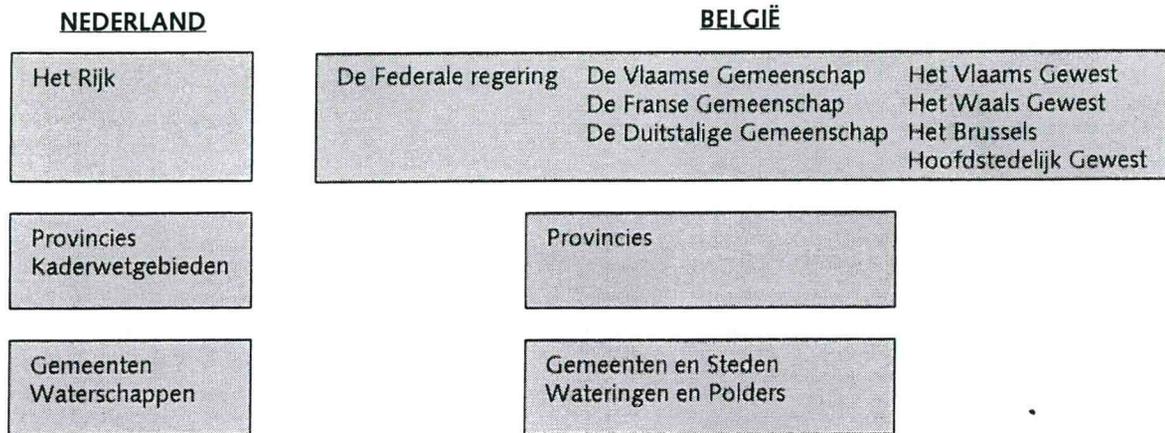

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

1. STAATSSTRUCTUUR IN BELGIË

1.1. INLEIDING

In de staatsstructuur van België, zoals ook van Nederland, worden **drie niveaus** onderscheiden. Dit wordt verduidelijkt in onderstaand schema.

N.B. Hoewel de bestuurlijke niveaus in Nederland en België vergelijkbaar zijn, heeft men op hetzelfde niveau niet altijd dezelfde takenpakketten en bevoegdheden. Zo kan bijvoorbeeld een provincie in Nederland in voorkomende gevallen een rol hebben op het niveau van een Gewest in België.

1.2. BELEIDSNIVEAUS EN BESTUURLIJKE OPBOUW IN BELGIË

Web-site

Nadere informatie ook op de website van de Belgisch-Nederlandse Conferentie, waarop het "Vademecum van de Belgisch-Nederlandse betrekkingen" wordt gepresenteerd.
www.bnc-cbn.net

"België is een federale staat, samengesteld uit de gemeenschappen en de gewesten" volgens artikel 1 van de Grondwet.

Drie basisprincipes liggen aan de basis van het federale België:

1. De autonomie van de federale en gefedereerde instellingen;
2. De samenwerking tussen deze instellingen;
3. Het subsidiariteitsprincipe.

Autonomie houdt in dat de verdeling van bevoegdheden tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten in essentie gebaseerd is op de regel van de "exclusiviteit". Dat betekent dat geen enkele overheid zich mag begeven op het terrein van de andere overheid en dat de federale wetten, de decreten (gemeenschappen en gewesten) en de ordonnanties (Brussels Hoofdstedelijk Gewest) juridisch gelijkwaardig zijn; er bestaat hier dus geen hiërarchie van normen.

Op verschillende beleidsdomeinen schrijft de wet voor dat er een samenwerking moet zijn tussen de federale en gefedereerde instellingen. (*Gefedereerde instellingen zijn instellingen, die onder de gemeenschappen of de gewesten zijn gebracht.*)

Het **subsidiariteitsprincipe** betekent dat wat op een lager niveau kan worden opgelost niet naar een hoger beleidsniveau moet worden opgetrokken. Dat lager niveau moet zo dicht mogelijk staan bij de gemeenschap waar mensen zich bij betrokken voelen. Wanneer de oplossing van een probleem echter een ruimere aanpak vereist, kan deze taak aan een hoger niveau worden toevertrouwd.

Door de staats hervorming heeft de eenheidsstaat plaatsgemaakt voor een federaal systeem met drie beleidsniveaus.

1. Op het hoogste niveau staan **de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten**, die juridisch gezien alle drie elkaars gelijke zijn, maar bevoegd zijn voor verschillende materies.

N.B. Dit uitgangspunt van gelijkheid op het hoogste niveau maar onderscheid naar beleidsdomeinen is van groot belang bij het zoeken en de benadering van Belgische gesprekspartners. Het onderwerp of beleidsitem bepaalt met welke instantie contact moet worden onderhouden vanuit V&W.

Zowel de federale overheid, de Gewesten als de Gemeenschappen hebben een eigen regering en een eigen parlement alsmede een eigen uitvoerende organisatie.

N.B. In Vlaanderen zijn Gewest en Gemeenschap samengevoegd tot één Vlaamse overheid met één regering, één parlement en één uitvoerende organisatie.

2. Het bestuursniveau daaronder wordt ingenomen door **de provincies**. Vóór de staatshervorming van 1993 stonden de provincies onder het exclusieve toezicht van de centrale staat. Nu werken ze ter invulling van de federale, gemeenschaps- of gewestelijke bevoegdheden, naargelang het beleidsdomein.
3. Aan de basis van de piramide vinden we **de gemeenten**. Die staan het dichtst bij de burger. Net zoals de provincies staan ze onder toezicht van de hogere overheden; naargelang de uitgeoefende bevoegdheden de federale overheid, de Gemeenschap of het Gewest.

De bewindslieden van zowel de federale, de Gemeenschaps- als de Gewestelijke regeringen worden ondersteund door eigen **kabinetten**. Kabinetten zijn organisaties bestaande uit politiek benoemde vertrouwelingen van de bewindslieden. Dat betekent dat bij het aantreden van een nieuwe minister (zelfs indien dit een partijgenoot van de voorgaande minister is) een geheel nieuw kabinet wordt aangesteld. De kabinetten zijn - zeker op federaal niveau - relatief omvangrijk en bestaan uit enkele tientallen raadgevers en ondersteunende medewerkers per minister. Kabinetten zijn in principe aparte organisaties en spelen een rol in de afstemming met de departementen. De Kabinetten maken vaak gebruik van of steunen op de diensten van de ministeries.

Door dit kabinetten-systeem bestaat in België een grotere afstand tussen politieke top en ambtelijk apparaat dan in Nederland. De kabinetmedewerkers zijn vaak meer politiek georiënteerd op beleidsvraagstukken dan de ambtenaren. Kabinetten zijn van belang bij directe politieke contacten.

Bij het vertrek van een minister is direct ook de zeggenschap van het kabinet weg; door deze discontinuïteiten gaan soms gezamenlijk behaalde resultaten verloren.

De toepassing van kabinetten gaat veranderen; met name op federaal niveau en bij de Vlaamse overheid zullen deze naar verluidt gaan verdwijnen. De ondersteuning van de ministers zal meer vanuit de ministeries gaan komen. Medewerkers van de kabinetten zullen naar verwachting daar een (vaste) werkkring vinden met een grotere continuïteit.

Bij het Waalse Gewest en bij de Franse gemeenschap zullen de kabinetten naar verwachting blijven bestaan.

Informatie over samenstelling en organisatie van de kabinetten is op de verschillende web-sites te vinden. <http://www.belgium.fgov.be/>

Zie hiervoor ook § 1.2.

1A Federale overheid

Zie voor organisatiestructuur, contactpersonen, (internet-)adressen en telefoonnummers etc. § 2.1.2.2.

De federale instellingen functioneren in het kader van een parlementaire monarchie met een tweekamerstelsel (de Kamer van Volksvertegenwoordigers (150) en de Senaat), analoog aan de Nederlandse staatsstructuur. De federale regering is samengesteld uit evenveel Nederlands- als Franstalige Ministers, de Eerste Minister eventueel uitgezonderd.

De federale overheid is bevoegd voor alle aangelegenheden van nationaal belang.

Daartoe behoren:

- Financiën, inclusief het muntbeleid;
- Binnenlandse zaken.
- Buitenlands beleid (behoudens de bevoegdheden van gemeenschappen en gewesten ter zake - zie verder);
- Defensie;
- Justitie;
- Landbouw;
- Sociale zekerheid, belangrijke delen van het gezondheidsbeleid en de meeste wetten betreffende het sociaal welzijn (werkloosheid, pensioenen, kinderbijslagen, ziekteverzekering);

De federale overheid oefent tevens de controle uit over een aantal belangrijke instrumenten en sectoren:

- Loon- en prijsbeleid;
- Beheer van de openbare schuld;
- Financieringsinstrumenten ter bevordering van de buitenlandse handel;
- Normatieve bevoegdheid zoals b.v. het taalgebruik in wettelijke procedures en in het leger, het arbeidsrecht en de verkeersreglementering (het ontwerpen hiervan gebeurt met betrokkenheid van de gefedereerde autoriteiten);
- Overheidsbedrijven
De voor V&W belangrijke organisaties/bedrijven, waarvoor de federale regering, mede gezien bepaalde kapitaalsbanden (vergelijk het Rijk in NL voor NS en KPN), verantwoordelijk is, zijn:
  - Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (NMBS),
  - de internationale Luchthaven van Brussel-Nationaal,
  - De Post,
  - Belgacom,
  - DAT (Delta Air Transport) (Dochtermaatschappij en voortzetting van failliet gegane Sabena).
- Energie, nucleaire energie (en prijsbeleid);
- Rijkswacht en politiediensten;
- Zeebeleid
- Organieke wetten betreffende de provincies en de gemeenten;
- Een aantal culturele en wetenschappelijke instellingen.

Bovendien blijft de federale staat de uiteindelijke verantwoordelijkheid dragen voor alle internationale verplichtingen, ook wanneer deze door de gefedereerde instellingen werden aangegaan.

1B Gemeenschappen

(Persoonsgebonden materies)

Zie voor organisatiestructuur, contactpersonen, (internet-)adressen en telefoonnummers etc. [§ 2.1.2.3.](#)

Er zijn 3 gemeenschappen in België: de Vlaamse, de Franse en de Duitstalige. Zij hebben een eigen rechtstreeks verkozen parlement en een eigen regering. In Vlaanderen is dit gecombineerd met het Vlaams Gewest (taal en territoriaal gebied overlappen elkaar, een uitzonderlijke situatie bestaat voor Brussel). De uitvoerende dienst is het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en verschillende zogenaamde Vlaamse Openbare Instellingen (VOI's).

De Vlaamse Gemeenschap oefent haar bevoegdheden uit in de Vlaamse provincies en in Brussel; de Franse Gemeenschap in de Waalse provincies (met uitzondering van de Duitstalige gemeenten) en in Brussel; de Duitstalige Gemeenschap in de gemeenten van de provincie Luik die tot het Duitse taalgebied behoren.

De gemeenschappen zijn autonoom bevoegd op met name de **persoonsgebonden en culturele beleidsdomeinen**:

- Cultuur;
- Onderwijs;
- Audiovisuele media;
- Curatieve en preventieve gezondheidszorg;
- Welzijn zoals gezinsbeleid, jeugdbescherming en het migranten-, bejaarden- en gedetineerdenbeleid;
- Taal (met uitzondering van de Duitstalige Gemeenschap);
- Fundamenteel wetenschappelijk onderzoek.

De gemeenschappen zijn bevoegd voor alle internationale betrekkingen op deze beleidsdomeinen. Ze zijn ook bevoegd voor de samenwerking tussen de gemeenschappen onderling inzake cultuur, onderwijs en de zgn. persoonsgebonden materies.

1C Gewesten

(Grondgebonden materies)

Zie voor organisatiestructuur, contactpersonen, (internet-)adressen en telefoonnummers etc. [§ 2.1.2.4.](#)

Naast de federale overheid en de gemeenschappen staan de drie gewesten, die hun naam ontleen aan het grondgebied waarvoor ze bevoegd zijn. Daarom spreken we (van noord naar zuid) van het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals Gewest. Zij hebben een eigen rechtstreeks verkozen parlement en een eigen regering. In Vlaanderen zijn het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap samengevoegd in één Vlaamse overheid, die zowel de gewest- als de gemeenschapsbevoegdheden uitoefent. De uitvoerende dienst is het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en verschillende zogenaamde Vlaamse Openbare Instellingen (VOI's).

Door de samenvoeging in één overheid zit de politieke besluitvorming voor de Vlamingen eenvoudiger in elkaar dan voor de Franstaligen in het zuiden van het land, die wél een afzonderlijke Gewest- en Gemeenschapsoverheid hebben. De instellingen zijn aan Vlaamse zijde dus anders gestructureerd dan die aan Franstalige zijde. Daarom wordt het Belgische federale model ook wel een asymmetrisch model genoemd.

Gewesten beschikken over bevoegdheden in domeinen die met hun regio of gebied in de ruime zin van het woord te maken hebben. De gewesten zijn bevoegd voor:

- Waterbeleid (waterproductie, -voorziening en -zuivering);
- Openbare werken;
- Vervoer (met uitzondering van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen en de internationale luchthaven van Brussel, die onder de federatie vallen);
- Ruimtelijke ordening en stedenbouw;
- Landbouw (plattelandsontwikkeling, steun aan landbouwbedrijven en promotie van land- en tuinbouwproducten);
- Energie - met uitzondering van kernenergie;
- Milieu, landinrichting en natuurbehoud;
- Huisvesting;
- Economie (met inbegrip van de reglementering i.v.m. fiscale voordelen aan bedrijven mits instemming van de federale overheid);
- Regionale aspecten van het kredietbeleid;
- Werkgelegenheid;
- Toegepast wetenschappelijk onderzoek;
- Toezicht over de ondergeschikte besturen: de provincies en gemeenten en hun financiën;
- Interprovinciale en intercommunale diensten.

De gewesten zijn bevoegd voor alle internationale betrekkingen op deze beleidsdomeinen. Ze zijn eveneens bevoegd voor het afzet- en uitvoerbeleid en voor het aantrekken van buitenlandse investeringen.

De gewesten zijn bevoegd voor aspecten van het economisch beleid, met dien verstande dat de federale overheid instaat voor het behoud van de economische eenheid en de munteenheid van de federatie.

Bovendien is de federale overheid bevoegd voor het financieel beleid, de bescherming van het spaarwezen en het economisch recht.

N.B. Hoewel de bestuurlijke niveaus in Nederland en België vergelijkbaar zijn, heeft men op hetzelfde niveau niet altijd dezelfde takenpakketten en bevoegdheden. Zo kan bijvoorbeeld een provincie in Nederland in voorkomende gevallen een rol hebben op het niveau van een Gewest in België.

N.B. V&W heeft veel te maken met het 'Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement Leefmilieu en Infrastructuur'. Dat in de naam van dit ministerie van het Vlaams Gewest verwezen wordt naar de Vlaamse Gemeenschap heeft ermee te maken dat de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest zijn samengevoegd. Daarnaast is bij de voorbereiding van Europees transportbeleid, telecommunicatie-, maritiem-, en luchtvaartbeleid en bij het spoorvervoer de federale overheid van belang. Wat Wallonië betreft zijn beide ministeries (Ministere wallon de l'Équipement et des Transports (MET) voor infra en Region wallonne voor de overige V&W bevoegdheden) het aanspreekpunt.

2. Provincies

Zie voor organisatiestructuur, contactpersonen, (internet-)adressen en telefoonnummers etc. § 2.2.2.

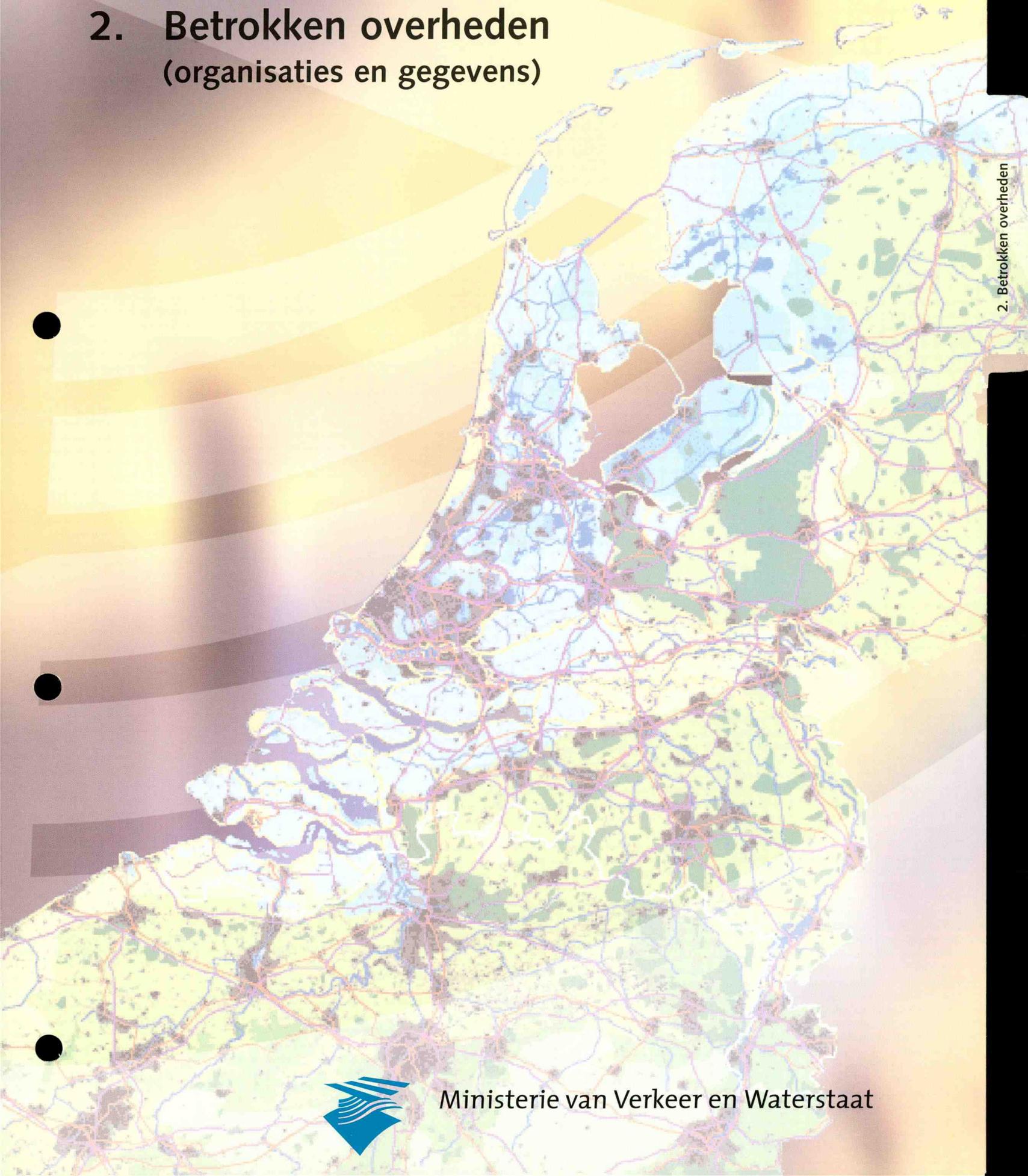
De provincies zijn autonome instellingen maar staan onder toezicht van de federale staat, van de gemeenschappen en de gewesten. Ze kunnen zelf initiatieven nemen inzake onderwijs, sociale en culturele infrastructuur, preventieve gezondheidszorg en sociaal beleid. Ze zijn ook bevoegd voor leefmilieu, economie, vervoer, openbare werken en huisvesting.

3. Gemeenten

Zie voor organisatiestructuur, contactpersonen, (internet-)adressen en telefoonnummers etc. § 2.4.

De bevoegdheden van de gemeenten omvatten alles wat te maken heeft met het gemeentelijk belang. De belangrijkste hebben betrekking op openbare werken, maatschappelijk werk, ordehandhaving, huisvesting en onderwijs. De gemeenten staan bij de uitvoering van deze taken onder toezicht van de federale staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. De Belgische gemeenten spelen een rol die te vergelijken is met die van de Nederlandse gemeenten. In België en Nederland worden de burgemeesters door de Koning benoemd, maar er is één wezenlijk verschil: in België worden burgemeesters benoemd uit de gekozen gemeenteraadsleden, terwijl dit in Nederland niet het geval is.

2. Betrokken overheden (organisaties en gegevens)

2. Betrokken overheden

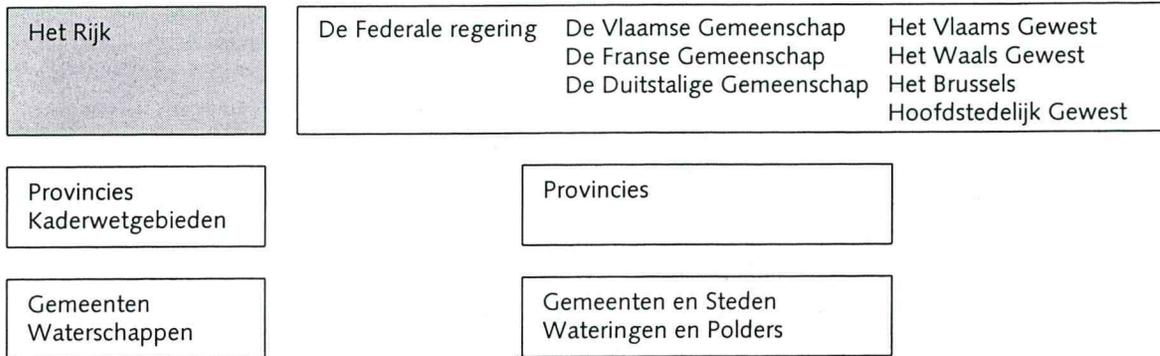
Ministerie van Verkeer en Waterstaat

2. BETROKKEN OVERHEDEN (ORGANISATIE EN GEGEVENS)

2.1. CENTRALE OVERHEID (RIJK/FEDERATIE/GEMEENSCHAPPEN/GEWESTEN)

2.1.1. NEDERLAND, HET RIJK

De bestuurlijke opbouw in Nederland wordt verondersteld bekend te zijn.
Het Koninkrijk der Nederlanden is een constitutionele monarchie.
Regering met Parlement, Staten Generaal (Eerste en Tweede Kamer).

Web-site / links

<http://www.overheid.nl/>
<http://www.parlement.nl/>
<http://www.overheid.nl/>
<http://staatsalmanak.sdu.nl/cgi/login>

Informatie

Meer informatie over namen en adressen van de Nederlandse overheid wordt gegeven in de jaarlijkse uitgave van de Staatsalmanak voor het Koninkrijk der Nederlanden, uitgegeven door SDU, Den Haag, Tel.: +31 (0)70 378.98.80.

2.1.1.1. DE MINISTERIES VAN DE CENTRALE OVERHEID IN NEDERLAND

De centrale overheid in Nederland – het Rijk – kent vijftien Ministers/Ministeries:

Ministers

1. Algemene Zaken	www.minaz.nl	W. (Wim) Kok
2. Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	www.minbzk.nl	mr. K.G. (Klaas) de Vries
3. Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid	www.minbzk.nl	mr. R.H.L.M. (Roger) van Boxtel
4. Buitenlandse Zaken	www.minbuza.nl	J.J. (Jozias) van Aartsen
5. Minister voor Ontwikkelings-samenwerking	www.minbuza.nl	mw. mr. E.L. (Eveline) Herfkens
6. Defensie	www.mindef.nl	mr. F.H.G. (Frank) de Grave
7. Economische Zaken	www.minez.nl	mw. A. (Annemarie) Jorritsma-Lebbink
8. Financiën	www.minfin.nl	drs. G. (Gerrit) Zalm
9. Justitie	www.justitie.nl	mr. A.H. (Benk) Korthals
10. Landbouw, Natuurbeheer en Visserij	www.minlnv.nl	mr. L.J. (Laurens Jan) Brinkhorst
11. Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen	www.minocw.nl	drs. L.M.L.H.A. (Loek) Hermans
12. Sociale Zaken en Werkgelegenheid	www.minszw.nl	dr. W.A.F.G. (Willem) Vermeend
13. Verkeer en Waterstaat	www.minv&w.nl	mw. T. (Tineke) Netelenbos
14. Volksgezondheid, Welzijn en Sport	www.minvws.nl	mw. Dr. (Els) E. Borst-Eilers
15. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer	www.minvrom.nl	drs. J.P. (Jan) Pronk

Staatssecretarissen

1. Algemene Zaken	www.minaz.nl	-
2. Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	www.minbzk.nl	drs. G.M. (Gijs) de Vries
3. Minister voor Grote Steden- en Integratiebeleid	www.minbzk.nl	-
4. Buitenlandse Zaken	www.minbuza.nl	drs. D.A. (Dick) Benschop
5. Minister voor Ontwikkelings-samenwerking	www.minbuza.nl	-
6. Defensie	www.mindef.nl	H.A.L. (Henk) van Hoof
7. Economische Zaken	www.minez.nl	drs. G. (Gerrit) Ybema
8. Financiën	www.minfin.nl	drs. W.J. (Wouter Jacob) Bos
9. Justitie	www.justitie.nl	mw. mr. N.A. (Ella) Kalsbeek-Jasperse
10. Landbouw, Natuurbeheer en Visserij	www.minlnv.nl	mw. G.H. (Geke) Faber
11. Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen	www.minocw.nl	mw. drs. K.Y.I.J. (Karin) Adelmund dr. F. (Rick) van der Ploeg
12. Sociale Zaken en Werkgelegenheid	www.minszw.nl	drs. J.F. (Hans) Hoogervorst mw. mr. A.E. (Annelies) Verstand-Bogaert
13. Verkeer en Waterstaat	www.minvenw.nl	mw. drs. J.M. (Monique) de Vries
14. Volksgezondheid, Welzijn en Sport	www.minvws.nl	mw. A.M. (Margo) Vliegenthart
15. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer	www.minvrom.nl	J.W. (Johan) Remkes

2.1.1.2. HET MINISTERIE VAN VERKEER EN WATERSTAAT (V&W)

Web-site / links

<http://www.minvenw.nl/>

Adres

Plesmanweg 1-6
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
Tel.: +31 (0)70 351.61.71
Fax.: +31 (0)70 351.78.95

Vertrouwd met water, vooruitstrevend in verbindingen

De Missie van het ministerie van V&W

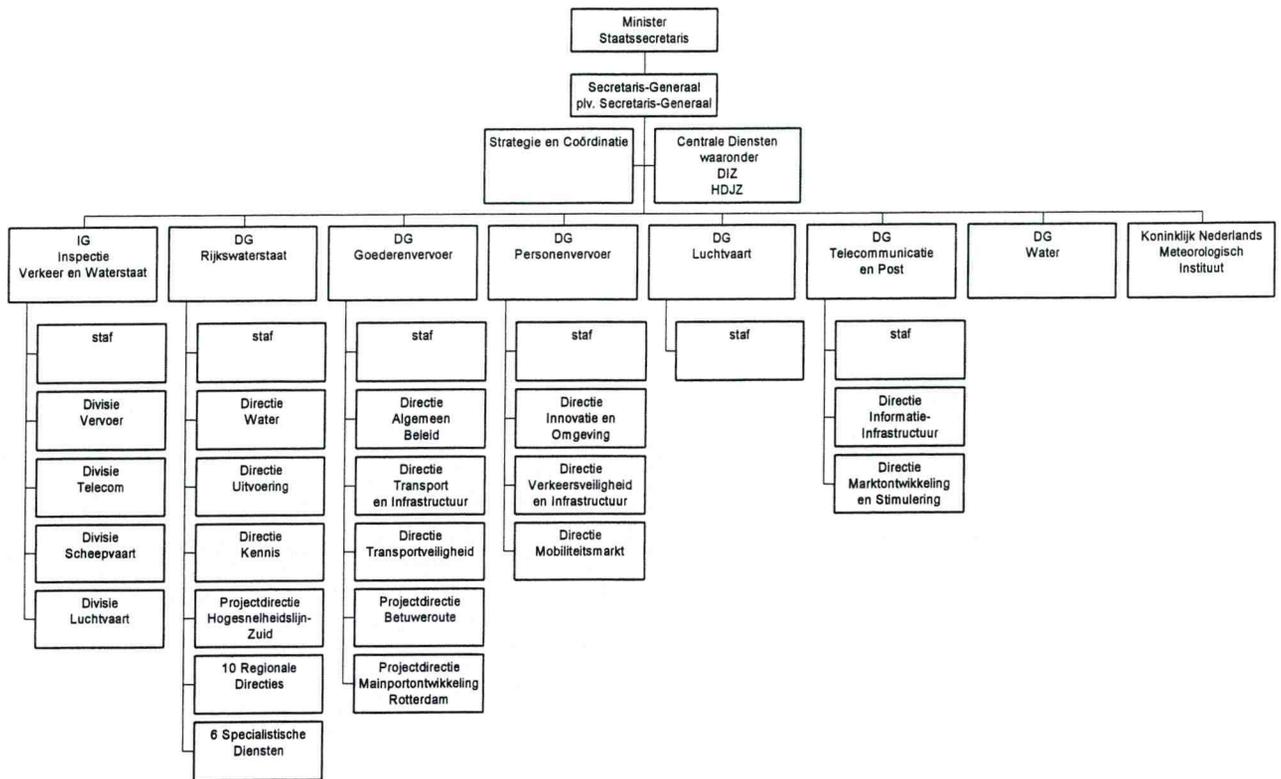
'Nederland duurzaam beschermen tegen water en zorgen voor veilige verbindingen van internationale kwaliteit'.

Verkeer en Waterstaat:

- ontwikkelt beleid voor verkeer, water en telecommunicatie, zorgt dat dit beleid wordt uitgevoerd en gehandhaafd;
- richt zich op de bereikbaarheid, veiligheid en leefbaarheid;
- houdt rekening met eigen verantwoordelijkheden van burgers, bedrijven en andere overheden;
- biedt medewerkers de ruimte om hun talenten te ontwikkelen en in te zetten.

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat is als in onderstaand schema georganiseerd:

De taken worden uitgevoerd door Directoraten-Generaal (DG) en een Inspectie Generaal

Voornemen bestaat om te komen tot een meer zelfstandige positie van de uitvoeringsorganisatie Rijkswaterstaat.

Per 1 januari 2002 wordt een Directoraat Generaal Water (DGW) gevormd, de organisatie daarvan wordt nog nader ingevuld.

Ook per 1 januari 2002 gaat de nieuwe HoofdDirectie Juridische Zaken (HDJZ) van V&W van start; een bundeling van de juridische kennis, waarvoor (bijna) alle juristen van V&W komen te werken.

Afstemming en coördinatie intern V&W en met België (Bilateraal Beleid België)

Binnen V&W is met betrekking tot de interne afstemming van projecten en dossiers en de afstemming met België een aantal afspraken gemaakt.

Uitgangspunt is dat de projecten en dossiers, die grensoverschrijdende effecten hebben, worden behandeld door het betrokken Directoraat Generaal (in de lijn), onder verantwoordelijkheid van de betreffende DG. De centrale dienst Directie Internationale Zaken (DIZ) heeft hierbij een integrerende en signalerende functie. In het kader van een goede onderlinge afstemming en coördinatie bestaat er een Departementaal Overleg Europa (DOE) en wordt er speciaal voor de aan België gerelateerde onderwerpen voorzien in een België-contactpersonenoverleg en een (jaarlijks) België-dossierhoudersoverleg. Deze overlegstructuur wordt begin 2002 opgestart. Bij de respectievelijke directoraten worden/zijn contactpersonen aangesteld, die voor de informatie-uitwisseling aanspreekbaar zijn.

Directie Internationale Zaken

De Directie Internationale Zaken (DIZ) is een Centrale Dienst van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.

- DIZ draagt bij aan de V&W-brede strategieontwikkeling op Europees en internationaal niveau,
- DIZ is verantwoordelijk voor de interne coördinatie van de V&W-brede inbreng in interdepartementaal en internationaal overleg, alsmede voor de externe vertegenwoordiging van het ministerie bij internationale sectoroverstijgende thema's,
- DIZ ondersteunt het internationaal optreden van de politieke en ambtelijke top van het ministerie.

De Afdeling Europa (DIZ/E) richt zich daarbij op de EU, de andere Europese transportorganisaties (VN/ECE, CEMT), de WTO en de bilaterale relaties met de landen van de EU en de EVA.

De Afdeling Internationaal (DIZ/I) richt zich op landen en onderwerpen buiten de EU en EVA en op integraal beleid bij internationale organisaties (VN, OESO, internationale financiële instellingen).

De Verkeersafdelingen onderhouden bilaterale relaties vanuit de ambassades in de standplaatsen Berlijn, Brussel en Washington. Bij de ambassades in Parijs en Hongkong zijn daartoe Verkeersattachés aanwezig. De Verkeersafdeling in Brussel onderhoudt, naast de bilaterale relatie met België, de contacten met de instellingen van de Europese Unie.

Specifiek voor de relatie V&W-België zijn relevant:

De Afdeling Europa,

Uitgaande van de primaire rol van de lijnorganisatie voor proces en inhoud heeft de Afdeling Europa van DIZ de onderstaande taken voor de bilaterale relatie met België:

- Ondersteuning kaderstelling
(Op basis van de strategieën van de directoraten ondersteunen van de strategische aanpak);
- Monitoring
(Signaleren van ontwikkelingen en als kritisch partner toetsen van acties aan vastgestelde aanpak);
- Advisering
(Coördinatie, voorbereiding en advisering politiek overleg, leggen van dwarsverbanden in de aanpak van dossiers, ondersteuning van medewerkers die op dit terrein nieuw zijn);
- Informatie-uitwisseling
(Bevorderen van inzichtelijkheid van verantwoordelijkheden, beheer en onderhoud van een faciliteit voor informatie-uitwisseling, organiseren regulier overleg België-dossierhouders en -contactpersonen, algemeen informatiepunt en vraagbaak).

Contactpersoon:

Drs. Heleen Huisjes-Kroesen

Postbus 20901

2500 EX Den Haag

Tel.: +31 (0)70 351.66.22

E-mail: heleen.huisjes@cend.minvenw.nl

De Verkeersafdeling in Brussel van DIZ, met de volgende taken voor de bilaterale relatie met België:

- departement in contact brengen met Belgische counterparts,
- toelichting geven op V&W beleid én V&W beslissingen aan Belgische counterparts met name over de politiek gevoelige dossiers,
- departement op de hoogte houden van ontwikkelingen in België relevant voor V&W-beleid,
- departement adviseren bij bilaterale beleidsontwikkeling en bilaterale dossiers vanuit (op te bouwen) kennis over België, met name voor de politiek gevoelige dossiers,
- bijdrage aan jaarlijkse V&W-België workshop,
- ondersteuning bilateraal overleg politieke- en ambtelijke top V&W.

Contactpersoon:

Jan van Heest

Hermann Debrouxlaan 48

B-1160 Brussel

Tel.: +32 (0)2 679.15.42

E-mail: bre-va@minbuza.nl

Contactpersonen van de verschillende V&W-diensten:

RWS Directie Limburg

Mevr. ing. Anja Hannema

Postbus 25

6200 MA Maastricht

Tel.: +31 (0)43 329.46.09

E-mail: a.j.t.hannema@dlb.rws.minvenw.nl

RWS Directie Noord-Brabant

Mr. drs. Leo schurink

Postbus 90157

5200 MJ Den Bosch

Tel.: +31 (0)73 681.73.73

E-mail: l.e.schurink@dnb.rws.minvenw.nl

RWS Directie Zeeland
Drs. Marcel Ideler
Postbus 5014
4330 KA Middelburg
Tel.: +31 (0)118 68.63.59
E-mail: m.a.ideler@dzl.rws.minvenw.nl

RWS Directie Noordzee
drs. Frans J. Tjallingii
Postbus 5807
2280 HV Rijswijk
Tel.: +31 (0)70 33.66.846
Fax: +31 (0)70 30.90.691
E-mail: F.J.Tjallingii@dnz.rws.minvenw.nl

DGG
Mevr. mr. Mabel Ansenk
Postbus 20904
2500 EX Den Haag
Tel.: +31 (0)70 351.14.55
E-mail: mabel.ansenk@dgg.minvenw.nl

DGTP
Mevr. drs. Nicolette Damen-van Daalen
Postbus 20904
2500 EX Den Haag
Tel.: +31 (0)70 351.61.09
E-mail: nicolette.damen-vdaalen@dgtp.minvenw.nl

DGW
Ir. Herman Dijk
Postbus 20906
2500 EX Den Haag
Tel.: +31 (0)70 351.83.00
E-mail: h.h.g.dijk@hkw.rwsminvenw.nl

RWS HKW (hoofdkantoor)
Ir. Paul van der Kroon
Postbus 20906
2500 EX Den Haag
Tel.: +31 (0)70 351.93.57
E-mail: p.w.a.m.vdkroon@hkw.rws.minvenw.nl

Inspectie V&W
Nog niet bekend.

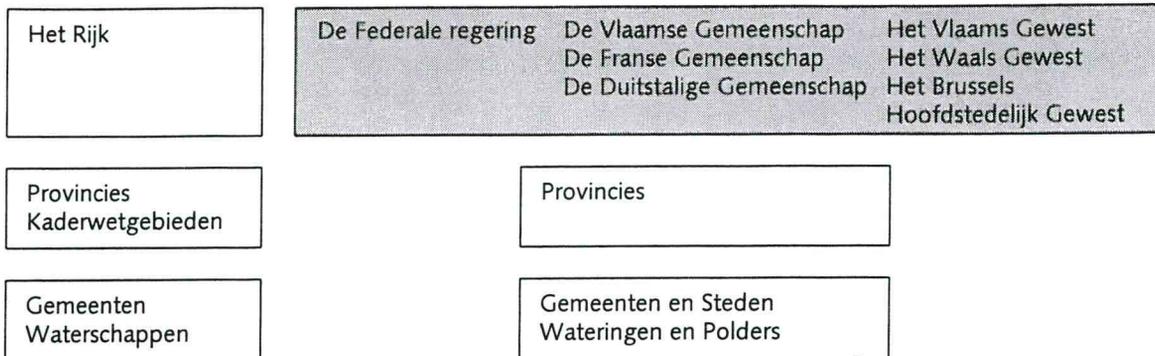
DGP
Drs. Joop van Riet
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
Tel.: +31 (0)70 351.73.24
E-mail: joop.riet@dgp.minvenw.nl

DG Luchtvaart
Drs. Cor van Wijk
Postbus 90771
2509 LT Den Haag
Tel.: +31 (0)70 351.71.38
E-mail: cor.vwijk@dgl.minvenw.nl

DGW
Dr. Paul Saager
Postbus 20906
2500 EX Den Haag
Tel.: +31 (0)70 351.80.85
E-mail: p.m.saager@hkw.rwsminvenw.nl

2.1.2. BELGIË

België kent op het hoogste niveau **de Federale regering, drie Gemeenschappen en drie Gewesten.**

Web-site / links

<http://www.belgium.fgov.be/links/111.htm>

De website van de Belgisch-Nederlandse Conferentie, waarop het "Vademecum van de Belgisch-Nederlandse betrekkingen" wordt gepresenteerd:

<http://www.bnc-cbn.net/>

Website met de staatsalmanak van België:

<http://www.gdm.be/> (abonnement vereist voor gehele inhoud)

Informatie

Meer informatie over namen en adressen van de Belgische overheid wordt gegeven in de jaarlijkse uitgave van de Gids der Ministeries/Guide des Ministères, uitgegeven door Tijdschrift van de Belgische Administraties, Brussel, 0032-(0)2-241.08.21.

Op de website <http://www.gdm.be/> krijgt men als bezoeker een overzicht op basis van de inhoudsopgave, voor de verdere inhoud is een abonnement noodzakelijk.

2.1.2.1. VERTEGENWOORDIGING VAN BELGIË IN NEDERLAND

De in Den Haag gevestigde ambassade van het Koninkrijk België weerspiegelt de Belgische staatsinrichting. De federale diplomatieke en consulaire diensten van de ambassade zijn gehuisvest aan het

Alexanderveld 97

2585 DB Den Haag

Tel.: +31 (0)70 312.34.56

De ambassadeur en zijn medewerkers behartigen de Belgische federale belangen op o.a. politiek, economisch, financieel en consulaire vlak. Hierbij gaat hun aandacht uit naar de samenwerkings- en integratieverbanden die zich op bilateraal, Europees en internationaal vlak ontwikkelen (b.v. bilaterale militaire samenwerking, samenwerking van politie en justitie, Schengen, Benelux, EU, NAVO, Wereldhandelsorganisatie, Verenigde Naties). Uiteraard staan taken van voorlichting, representatie en dienstverlening eveneens centraal. Hiervoor kunnen ze ook beroep doen op 8 honoraire consulaten, verspreid over het hele land.

De vertegenwoordigingen van de gemeenschappen en gewesten maken als rechtstreeks aanspreekpunt voor de Nederlandse partneroverheid integrerend deel uit van de ambassade van België en handelen onder het diplomatieke gezag van de ambassadeur.

Sedert september 1999 beschikt de Vlaamse vertegenwoordiging over een afzonderlijk pand aan de Koninginnegracht 86

2514 AJ Den Haag

Tel.: +31 (0)70 416.81.10

Deze vertegenwoordiging behartigt de politieke, economische en toeristische belangen van Vlaanderen in Nederland.

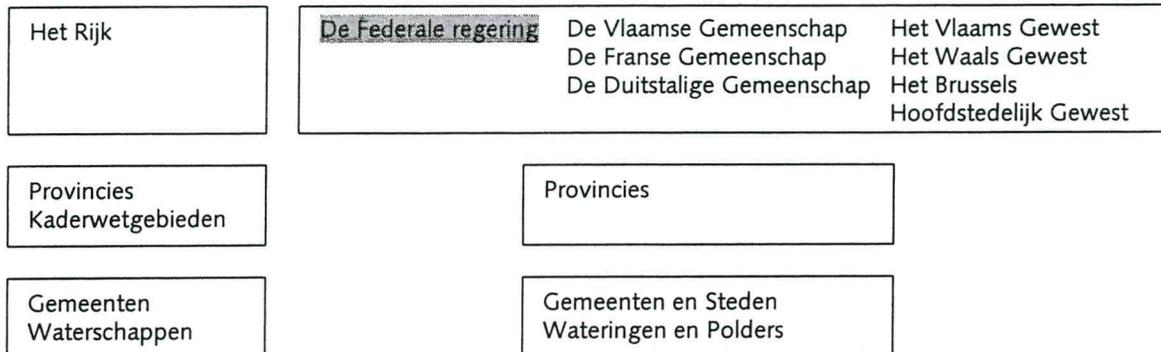
2.1.2.2. DE FEDERALE REGERING

Web-site / links

<http://www.belgium.fgov.be/>.

Web site met de staatsalmanak van België: <http://www.gdm.be/> (abonnement vereist voor gehele inhoud)

De Federale regering voert de wetten uit van het Federale Parlement (bestaande uit 2 vergaderingen: Kamer van Volksvertegenwoordigers met 150 afgevaardigden en de Senaat met 71 leden) en zorgt voor het dagelijks bestuur (Uitvoerende Macht) van federaal België. Ze heeft daartoe diverse ministeries.

N.B. Het is niet gebruikelijk om in België gebruik te maken van titels en voorletters. In het algemeen gebruikt men de voornaam, ook bij adressering. In de hiernavolgende beschrijvingen van de regeringen en organisaties in België is deze benadering ook aangehouden.

N.B. Het is in België veel voorkomend dat, waar in Nederland een tussenvoegsel in de achternaam voorkomt (zoals "van den" Berg bijvoorbeeld), in België een dergelijke naam aan elkaar wordt geschreven met één hoofdletter (als Vandenberg). Ook als de naam Van den Berg los wordt geschreven, staat hij in België onder de V (altijd hoofdletter) en niet, zoals in Nederland onder de B. Dit is relevant bij naam- en telefoonlijsten etc.

• De federale ministeries

De Federale Regering kent de onderstaande federale ministeries:

1. Diensten van de Eerste minister	Guy Verhofstadt
2. Ministerie van Ambtenarenzaken	Luc Van den Bossche
3. Ministerie van Justitie	Marc Verwilghen
4. Ministerie van Binnenlandse Zaken	Antoine Duquesne
5. Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Internationale Samenwerking	Louis Michel
6. Ministerie van Landsverdediging	André Flahaut
7. Ministerie van Financiën	Didier Reynders
8. Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid	Laurette Onkelinx
9. Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu	Magda Aelvoet
10. Ministerie van Middenstand en Landbouw	Rik Daems (Middenstand) Annemie Neyts-Uyttebroeck (Landbouw)
11. Ministerie van Economische Zaken	Charles Picqué
12. Ministerie van Verkeer en Infrastructuur	Isabelle Durant

De bewindslieden worden ondersteund door eigen **kabinetten**. Een korte uitleg m.b.t. kabinetten wordt gegeven in § 1.2. De samenstelling van de kabinetten kan worden gevonden op www.belgium.fgov.be.

N.B. De omschrijving van de ministeries is niet één op één met de omschrijving van de Ministers. Het feit doet zich voor dat een ministerie meerdere Ministers dient. Voor V&W is met name het federale Ministerie van Verkeer en Infrastructuur van belang.

De voor V&W relevante Ministers

Guy Verhofstadt	Eerste Minister
Louis Michel	Minister Buitenlandse Zaken
Isabelle Durant	Minister van Mobiliteit en Vervoer, vice Eerste Minister
Rik Daems	Telecommunicatie en overheidsbedrijven en participaties (belast met Middenstand)
Annemie Neyts-Uyttebroeck	Minister toegevoegd aan de Minister van Buitenlandse Zaken, belast met Landbouw.

Guy Verhofstadt; Eerste Minister

Vanaf 1 september 2001 is het kabinet van de Eerste Minister opgeheven en is de federale overheidsdienst (FOD) Kanselarij en algemene diensten opgericht.

(De samenstelling van de federale overheidsdienst (FOD) Kanselarij en algemene diensten kan op de website <http://www.belgium.fgov.be/> worden gevonden.)

Federale overheidsdienst (FOD) Kanselarij en algemene diensten

Wetstraat 16

B-1000 Brussel

Tel.: +32 (0)2 501.02.11

Fax.: +32 (0)2 512.69.53 - 511.50.21

Bevoegdheden:

- leiden van de regering;
- voorzitten van de Ministerraad en het Kernkabinet;
- vertegenwoordigen van de regering bij de belangrijkste instellingen;
- vertegenwoordigen van de regering in internationaal verband.

Zie ook <http://premier.fgov.be/>

Louis Michel; Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Internationale Samenwerking

Kabinet van de Vice-Eerste Minister en Minister van Buitenlandse Zaken

Karmelietenstraat 15

B-1000 Brussel

Tel.: +32 (0)2 501.82.11

Fax.: +32 (0)2 511.63.85

E-mail: cab.ae@diplobel.org

Bevoegdheden:

- verdedigen, vertegenwoordigen, coördineren, dienen en beheren van de fundamentele belangen van de Staat;
- internationale samenwerking;
- Europese integratie;
- ethische waarden;
- openbare dienstverlening.

Isabelle Durant; Minister van Mobiliteit en Vervoer, vice Eerste Minister (Min. Verkeer en Infrastructuur)

Kabinet van de Vice-Eerste Minister en Minister van Mobiliteit en Vervoer

Wetstraat 63-65

B-1040 Brussel

Tel.: +32 (0)2 237.67.11

Fax.: +32 (0)2 230.18.24

E-mail: kabinet.durant@vici.fgov.be

Web-site: <http://vici.fgov.be>

Bevoegdheden/beleidsdomeinen:

- Mobiliteit en Vervoer
- Infrastructuur en Leefmilieu
- Spoorwegen
- Luchtvaart - Scheepvaart - Binnenvaart
- Wegen - Verkeersveiligheid

Aan bovenstaande punten gerelateerd:

- Europese en internationale betrekkingen
- Reglementering - Regeling - Wetgeving

De heer Rik Daems; Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties

Minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand.

Kabinet van de Minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties en Kabinet van Middenstand

Guldenvlieslaan 87

B-1060 Brussel

Tel.: +32 (0)2 250.03.03

Fax.: +32 (0)2 219.09.14

E-mail: cab.vandenb@skynet.be

Web-site: <http://daems.fgov.be> - <http://www.telcobel.be>

Bevoegdheden/beleidsdomeinen:

- Autonome bedrijven
- Regie der Gebouwen
- ICT - E-government
- Participaties en Relaties Parlement
- Overheidsbedrijven in de luchtvaart
- Handelspraktijken - Copernicus - KMO's beleid
- Regelgeving; Reglementering beroepsactiviteiten; Administratieve vereenvoudiging
- Sociaal statuut zelfstandigen; Vrije en intellectuele beroepen

Mevrouw Annemie Neyts-Uyttebroeck,

Minister toegevoegd aan de Minister van Buitenlandse Zaken, belast met Landbouw.

Zij heeft een coördinerende functie m.b.t. het Belgische voorzitterschap van de EU.

Kabinet van de Minister

Karmelietenstraat 15 (6de verdieping)

B-1000 Brussel

Tel.: +32 (0)2 501.83.11

Fax.: +32 (0)2 512.72.21

Web-site: <http://diplobel.fgov.be>

Bevoegdheden/beleidsdomeinen:

- Bilaterale betrekkingen
- Internationale handel - Multilaterale aangelegenheden
- Europese zaken; Omzetting Europees recht
- Coördinatie landbouw
- Landbouwbeleid en Landbouwproductiebeheer

- **Federale Ministerie van Verkeer en Infrastructuur**

Web-site / links

<http://www.vici.fgov.be/nl/index.htm>

<http://www.gdm.be/> (abonnement vereist voor gehele inhoud)

Adres

Aalenstraat 104

1040 Brussel

Tel.: +32 (0)2 233.15.07

Fax.: +32 (0)2 231.18.33

E-mail: info@vici.fgov.be

Missies

De missie van het federaal Ministerie van Verkeer en Infrastructuur is gericht op zeven invalshoeken:

1. zorgen voor een zo veilig mogelijke afwikkeling van alle verkeer;
2. de verantwoorde mobiliteit van goederen en reizigers bevorderen;
3. milieuvriendelijk vervoer stimuleren;
4. een helder en kansscheppend beleid voeren;
5. een gezond mededingingsbeleid waarborgen;
6. meewerken aan de verdediging van de rechtmatige belangen van de Belgische economie en industrie;
7. een efficiënte en effectieve dienstbaarheid tegenover de bevolking bieden.

De taken worden uitgevoerd door Besturen.

Structuur van het federale Ministerie van Verkeer en Infrastructuur

De opdrachten van het Ministerie van Verkeer en Infrastructuur worden uitgevoerd door volgende besturen:

1. Algemeen Secretariaat
2. Algemene Diensten
3. Afzonderlijke personeelsformatie
4. Bestuur van de Luchtvaart
5. Bestuur van de Maritieme Zaken en Scheepvaart (MZS)
6. Bestuur van het Vervoer te Land
7. Bestuur van Wegverkeer en Infrastructuur

ad. 1 het Algemeen Secretariaat oefent voornamelijk een coördinatiefunctie uit en staat de secretaris-generaal bij in de uitoefening van zijn functie. Het communicatiebeleid en de interne audit situeren zich eveneens binnen dit geheel;

ad. 2 de Algemene Diensten staan in voor de ondersteuning van de besturen op het vlak van het personeelsbeheer, de materiële logistiek, het financieel beheer, de wetgevende en rechtskundige bijstand en de informatisering. Dit bestuur beheert eveneens de dossiers betreffende de rampenschade;

ad. 3 de Afzonderlijke Personeelsformatie ex-RMT is verantwoordelijk voor alle aangelegenheden die voortvloeien uit de ontbinding van de Regie voor Maritiem Transport (RMT).

ad. 4 het Bestuur van de Luchtvaart is bevoegd voor de technische, economische en administratieve aspecten van de burgerluchtvaart;

ad. 5 het Bestuur van Maritieme Zaken en Scheepvaart beheert alle reglementering over de zeevaart. Ook de verkeers- en veiligheidsaspecten van de binnenscheepvaart worden door dit bestuur behartigd;

ad. 6 het Bestuur van het Vervoer te Land is bevoegd voor de economische, financiële en administratieve aspecten van het vervoer per spoor (ook voor de technische aspecten), over de weg en langs de binnenwateren. De sector van de transportorganisatoren in het goederenvervoer en de verkeersmobiliteit behoren eveneens tot het activiteitenpakket van dit bestuur;

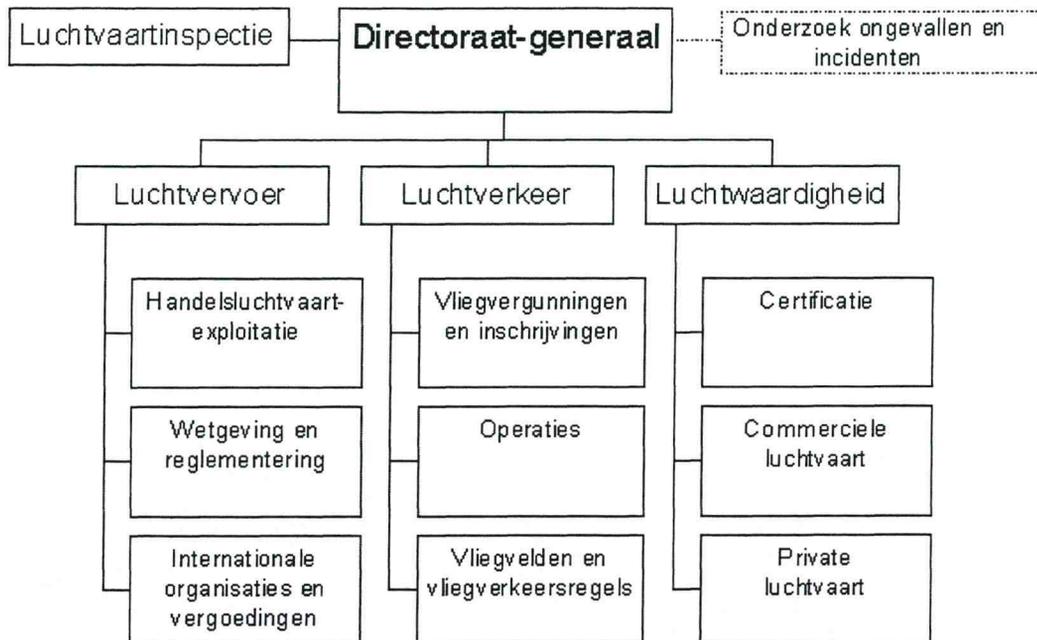
ad. 7 het Bestuur van Wegverkeer en Infrastructuur is verantwoordelijk voor de technische aspecten en de veiligheid van het vervoer over de weg, van de voertuigen en van de infrastructuur, voor de kwaliteit van de bouw en voor de uitvoering van openbare werken die door de federale overheid worden gefinancierd;

De federale ministeries zijn georganiseerd in Besturen.

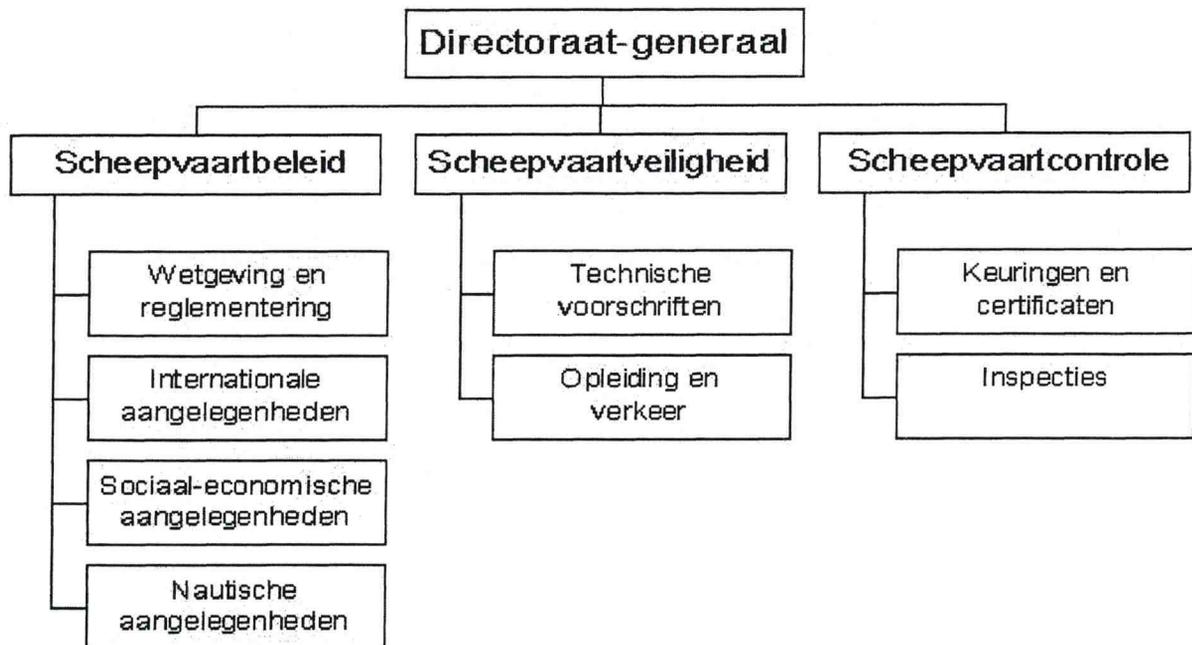
De federale Besturen zijn georganiseerd in Directies.

De vier voor V&W relevant zijnde Besturen van het Ministerie van Verkeer en Infrastructuur zijn volgens de onderstaande schema's georganiseerd.

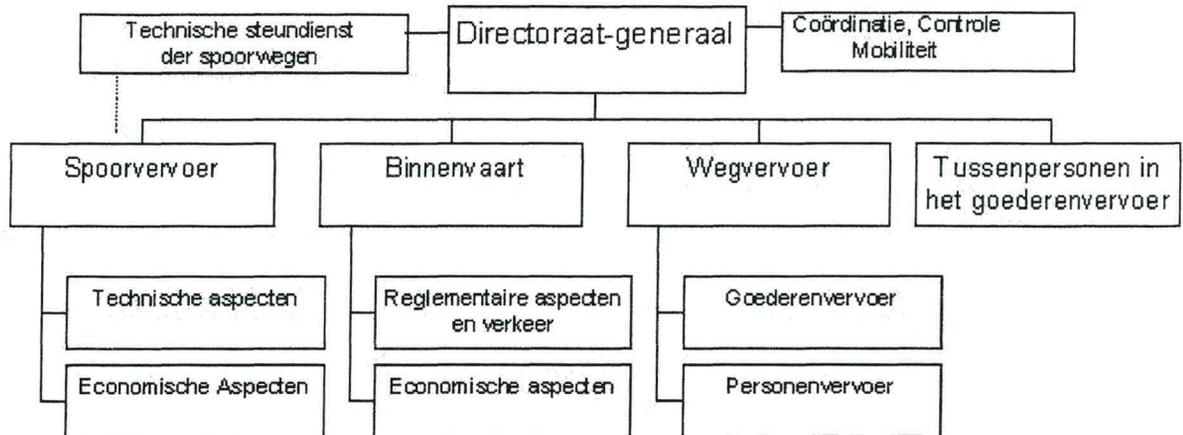
Bestuur van de Luchtvaart (van het federale Ministerie van Verkeer en Infrastructuur)

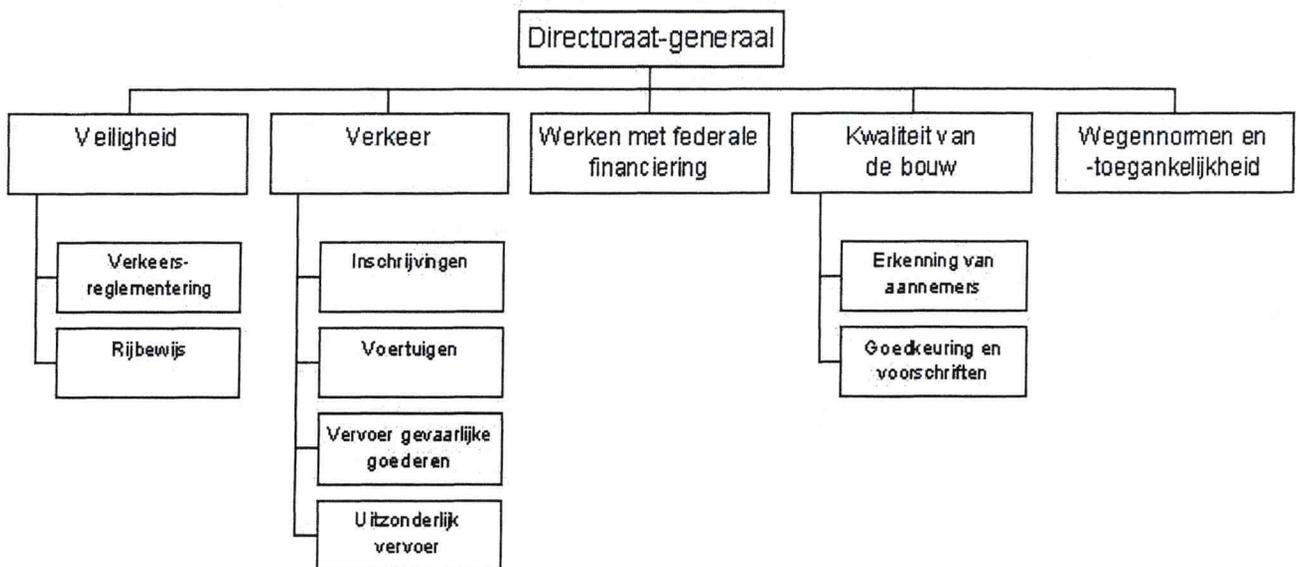
Bestuur van Maritieme Zaken en Scheepvaart (van het federale Ministerie van Verkeer en Infrastructuur)

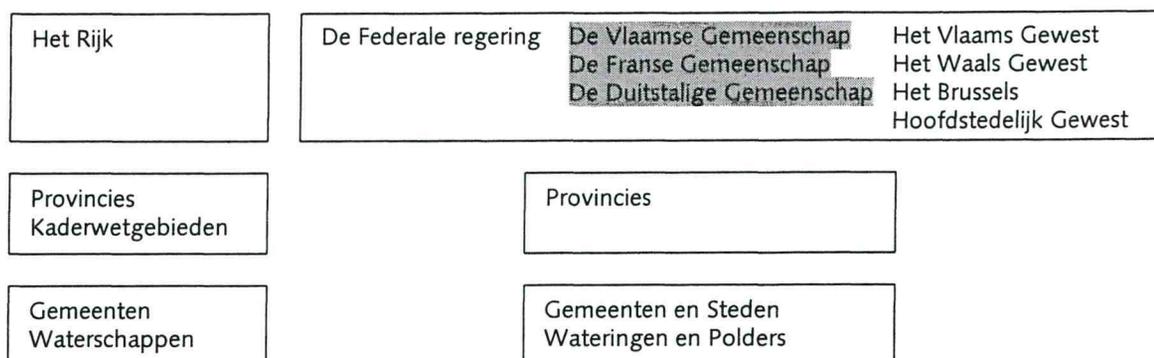
Bestuur van het Vervoer te Land (van het federale Ministerie van Verkeer en Infrastructuur)

Bestuur van Wegverkeer en Infrastructuur (van het federale Ministerie van Verkeer en Infrastructuur)

2.1.2.3. DE GEMEENSCHAPPEN

De gemeenschappen ontwikkelen beleid, houden toezicht en voeren hun taak uit in verband met de hun toebedeelde beleidsonderwerpen en taakvelden. Voor de gemeenschappen betreft dit m.n. de persoonsgebonden en culturele zaken zoals cultuur, gezondheidszorg, welzijn. Zie voor een nadere beschrijving § 1.2.

N.B. Vanwege deze toedeling van beleidsdomeinen zullen vanuit het Ministerie van V&W weinig directe relaties bestaan met de gemeenschappen.

Om het overzicht van de Belgische staatsstructuur en –organisatie compleet en overzichtelijk te houden wordt een beknopt beeld van het bestuur van de gemeenschappen geschetst.

Web-site / links

De federale web-site met informatie over de gemeenschappen en hun bevoegdheden:
http://belgium.fgov.be/abtb/federal/nl_305030.htm

Voor links naar gemeenschappen en gewesten
<http://belgium.fgov.be/links/112.htm>

Op de federale site <http://belgium.fgov.be/> worden ook de deelnemers aan de verschillende gemeenschapsregeringen vermeld en wordt de samenstelling van de kabinetten aangegeven.

Web site met de staatsalmanak van België:
<http://www.gdm.be/> (abonnement vereist voor gehele inhoud)

• **De Vlaamse Gemeenschap (gecombineerd met het Vlaams Gewest)**

Web-site / links

<http://www.vlaanderen.be/>
<http://www.vlaamsparlement.be/>

Informatie

Meer informatie over namen en adressen van de Vlaamse overheid wordt gegeven in de Gids van de Vlaamse overheid, uitgegeven door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afd. Communicatie en Ontvangst, Brussel.

Adres

postadres: Vlaams Parlement, 1011 Brussel
bezoekadres: Leuvenseweg 27, 1000 Brussel
Tel.: +32 (0)2 552.11.11
Fax.: +32 (0)2 552.11.22
E-mail: algemeen@vlaamsparlement.be

Vlaamse Regering
Martelaarsplein 19 1000 Brussel
Tel.: +32 (0)2 553.29.11
Fax.: +32 (0)2 553.29.05

Attaché van de Vlaamse Gemeenschap in Nederland:
Guy Janssens
Koninginnegracht 86
2514 AJ Den Haag
Tel.: +31 (0)70 416.81.10

De Vlaamse Gemeenschap oefent haar bevoegdheden uit in de Vlaamse provincies en in Brussel. Het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering oefenen de **wetgevende macht** uit van de Vlaamse Gemeenschap.

Om het aantal parlementsleden niet buitensporig te doen toenemen, werden bij het begin de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest samengevoegd.
Het Vlaamse Parlement bestaat uit 124 leden.
Eén Raad en één Regering oefenen zowel de gewestelijke als de gemeenschapsbevoegdheden uit.

Het Vlaams Parlement stemt de decreten: dat zijn de wetten van de Vlaamse Gemeenschap en van het Vlaams Gewest.
De Vlaamse regering oefent de **uitvoerende macht** uit en is samengesteld uit maximaal tien Ministers, en één Minister-Voorzitter.

- **De Franse Gemeenschap**

Web-site / links

www.cfwb.be
www.pcf.be

Adres

Communauté française de Belgique
Boulevard Leopold 11, 44
1080 Bruxelles
Belgique
Tel.: +32 (0)2 413.23.11
E-mail: administrateurweb@cfwb.be

De Franse Gemeenschap oefent haar bevoegdheden uit in de Waalse provincies (met uitzondering van de Duitstalige gemeenten) en in Brussel.

In de Franse Gemeenschap wordt de wetgevende macht uitgeoefend door een Raad en een Regering. De wetgevende vergadering - de Raad van de Franse Gemeenschap, ook wel Franse Gemeenschapsraad genoemd - is samengesteld uit 94 leden. Om het aantal parlementsleden niet buitensporig te doen toenemen omvat de Franse Gemeenschapsraad de rechtstreeks verkozen leden van het Waalse Gewest en 19 rechtstreeks verkozen Franstaligen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De Raad stemt over de decreten: dat zijn de wetten van de Franse Gemeenschap.

De Regering van de Franse Gemeenschap, ook wel de Franse Gemeenschapsregering genoemd, oefent de uitvoerende macht uit. Ze is samengesteld uit maximaal acht Ministers, de Minister-Voorzitter inbegrepen.

- **De Duitstalige Gemeenschap**

Web-site / links

www.dglive.be

www.rdg.be

Adres

Rat der Deutschsprachigen
Gemeinschaft Belgiens
Kaperberg 8
B-4700 Eupen/Belgien
Tel.: +32 (0)87 59.07.20
Fax.: +32 (0)87 59.07.30
E-mail: verwaltung@rdg.be

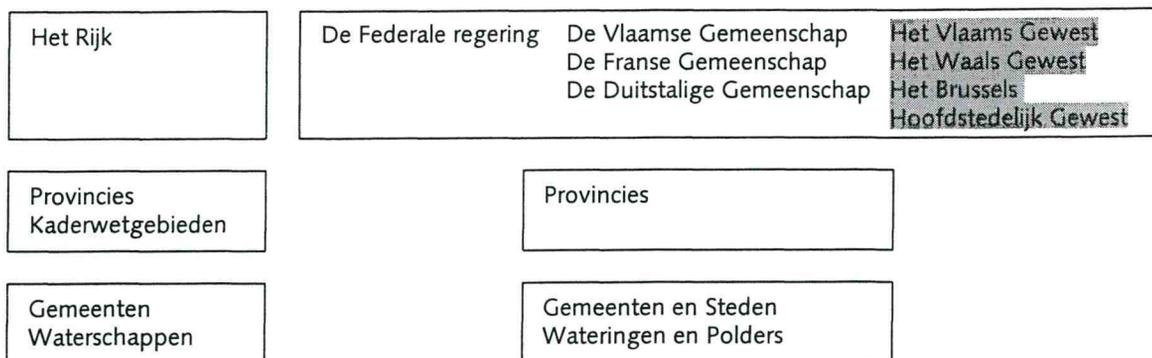
Regierung der Deutschsprachigen
Gemeinschaft Belgiens
Klötzerbahn 32
B-4700 Eupen/Belgien
Tel.: +32 (0)87 59.64.00
Fax.: +32 (0)87 74.02.58
E-mail: regierung@dgov.be

De Duitstalige Gemeenschap oefent haar bevoegdheid uit in de gemeenten van de provincie Luik die het Duitse taalgebied vormen.

In de Duitstalige Gemeenschap wordt de wetgevende macht uitgeoefend door een Raad en een Regering. De Raad van de Duitstalige Gemeenschap bestaat uit 25 leden die rechtstreeks worden verkozen. Net zoals de Raden (Parlementen) van de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap, stemt de Raad van de Duitstalige Gemeenschap over decreten.

De **uitvoerende macht** wordt uitgeoefend door de Regering van de Duitstalige Gemeenschap. Die bestaat uit één Minister-Voorzitter en twee Ministers.

2.1.2.4. DE GEWESTEN

• **Algemeen**

Naast de federale Staat en de Gemeenschappen staan de Gewesten.

Er zijn drie Gewesten. De benaming van de drie gewestelijke instellingen is ontleend aan de naam die hun grondgebied draagt: het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Hun bevoegdheden werden uitgebreid in de loop van de verschillende staatsvormingen (1970, 1980, 1988, 1993, 2001). De Gewesten hebben wetgevende en uitvoerende organen, die men de Gewestraad en de Gewestregering noemt. De bevolking kiest om de vijf jaar rechtstreeks de leden van de Gewestraden.

In Vlaanderen zijn de Gemeenschaps- en Gewestelijke instellingen samengesmolten. In Vlaanderen heeft men dus één Raad (Vlaams Parlement) en één Regering.

Gewesten beschikken over bevoegdheden in domeinen die met hun regio of gebied in de ruime zin van het woord te maken hebben. Voor een overzicht van de bevoegdheden wordt verwezen naar [§ 1.2.](#)

Web-site / links

De federale web-site met informatie over de gewesten en hun bevoegdheden:

http://belgium.fgov.be/abtb/federal/nl_305040.htm

Voor links naar gemeenschappen en gewesten

<http://belgium.fgov.be/links/112.htm>

Op de federale site <http://belgium.fgov.be/> worden ook de deelnemers aan de verschillende Gewestregeringen vermeld en wordt de samenstelling van de kabinetten aangegeven.

Web-site met de staatsalmanak van België:

<http://www.gdm.be/> (abonnement vereist voor gehele inhoud)

- **Het Vlaams Gewest**

Web-site / links

<http://www.vlaanderen.be/>
http://belgium.fgov.be/abtb/federal/nl_305040.htm
<http://belgium.fgov.be/links/112.htm>
<http://www.vlaanderen.be/regering>
<http://www.vlaamsparlement.be/>
<http://www.gdm.be/> (abonnement vereist voor gehele inhoud)

Informatie

Meer informatie over namen en adressen van de Vlaamse overheid wordt gegeven in de Gids van de Vlaamse overheid, uitgegeven door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afd. Communicatie en Ontvangst, Brussel.

Adres

Postadres: Vlaams Parlement, B - 1011 Brussel	Vlaamse Regering
Bezoekadres: Leuvenseweg 27, B - 1000 Brussel	Martelaarsplein 19, B - 1000 Brussel
Tel.: +32 (0)2 552.11.11	Tel.: +32 (0)2 553.29.11
Fax.: +32 (0)2 552.11.22	Fax.: +32 (0)2 553.29.05
E-mail: algemeen@vlaamsparlement.be	

Diensten gemeenschappelijk voor het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Boudewijngebouw
 Boudewijnlaan 30
 B - 1000 Brussel
 Tel.: +32 (0)2 553.59.54
 Fax.: +32 (0)2 553.59.59

Contactpersonen:

Attaché van de Vlaamse Gemeenschap in Nederland:
 Guy Janssens
 Koninginnegracht 86
 2514 AJ Den Haag
 Tel.: +31 (0)70 416.81.10
 E-mail: guy.janssens@vlaamsevertegenwoordiging.nl

Michel Delesalle

Administratie Buitenlands Beleid
 Departement Coördinatie van Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
 Boudewijnlaan 30
 1000 Brussel
 Tel.: +32 (0)2 553.60.39
 Fax.: +32 (0)2 553.60.37
 E-mail: michel.delesalle@coo.vlaanderen.be

De Vlaamse regering voert de decreten uit van het Vlaams Parlement (bestaande uit 124 Vlaamse volksvertegenwoordigers) en zorgt voor het dagelijks bestuur van Vlaanderen. Ze heeft daartoe de Vlaamse overheidsadministratie. Die is ondergebracht in één ministerie: het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (bijna 11.000 ambtenaren). Daarnaast zijn er ook nog de zogenaamde Vlaamse Openbare Instellingen (VOI's).

Het Rijk	De Federale regering	De Vlaamse Gemeenschap De Franse Gemeenschap De Duitstalige Gemeenschap	Het Vlaams Gewest Het Waals Gewest Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
----------	----------------------	---	---

Provincies
Kaderwetgebieden

Provincies

Gemeenten
Waterschappen

Gemeenten en Steden
Wateringen en Polders

De Vlaamse regering

www.vlaanderen.be/regering

www.vlaamsparlement.be

De Vlaamse regering bestaat, incl. de Minister-president, uit 10 ministers.

Opgemerkt moet worden dat de taakgebieden van de verschillende ministers niet één op één gelijk zijn aan de werkgebieden van de verschillende departementen. De mogelijkheid bestaat dat een ministerie meerdere Ministers dient.

1. Minister-president v/d Vlaamse regering	Patrick Dewael
2. Minister vice-president van de Vlaamse regering Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie	Steve Stevaert
3. Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	Mieke Vogels
4. Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking	Bert Anciaux
5. Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	Marleen Vanderpoorten
6. Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme	Renaat Landuyt
7. Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw	Vera Dua
8. Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening	Dirk Van Mechelen
9. Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands beleid	Paul Van Grembergen
10. Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting	Jaak Gabriels

De bewindslieden worden ondersteund door eigen **kabinetten**. Een korte uitleg m.b.t. kabinetten wordt gegeven in § 1.2. De samenstelling van de kabinetten kan worden gevonden op www.belgium.fgov.be.

De voor V&W relevante Ministers:

Patrick Dewael, Minister-president v/d Vlaamse regering

is bevoegd voor de staatshervorming en doet de coördinatie van het communicatiebeleid, het algemeen begrotingsbeleid, de werking van het Vlaams overheidsapparaat, en het Europees Voorzitterschap, dit steeds in samenwerking met de inhoudelijk bevoegde minister.

Steve Stevaert, Minister vice-president van de Vlaamse regering; Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie

is bevoegd voor de openbare werken, het vervoer, het energiebeleid, de planning en statistiek. Ook de grote rivieren berusten bij deze minister, zoals Grensmaas en Schelde-estuarium.

Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw

is bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, de landinrichting en het natuurbehoud, het landbouwbeleid, de landbouwscholing en het afzet- en uitvoerbeleid voor landbouw, tuinbouw- en visserijproducten. De rivieren en vaarwegen berusten bij Steve Stevaert.

Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening

is bevoegd inzake financiën en begroting, het economisch overheidsinitiatief, de ruimtelijke ordening, de media en het wetenschaps- en technologisch innovatiebeleid.

Het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is opgesplitst in zeven departementen.

1. departement Coördinatie
2. departement Algemene Zaken en Financiën
3. departement Wetenschap, Innovatie en Media
4. departement Onderwijs
5. departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
6. departement Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse aangelegenheden en Landbouw
7. departement Leefmilieu en Infrastructuur

Vier departementen zorgen voor de dienstverlening aan de bevolking. De twee andere departementen zorgen voor de praktische ondersteuning en de coördinatie tussen de andere vier. Het departement Wetenschap, Innovatie en Media heeft zowel intern als extern een dienstverlenende functie.

In schema:

Vlaamse regering				
College van secretarissen-generaal				
ministerie van de Vlaamse Gemeenschap				
departement Coördinatie				departement Wetenschap, Innovatie en Media
departement Algemene Zaken en Financiën				
departement Onderwijs	departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur	departement Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse aangelegenheden en Landbouw	departement Leefmilieu en Infrastructuur	

De departementen zijn op hun beurt weer onderverdeeld in **administraties**, de administraties in **afdelingen**.

N.B. Voor de relaties van V&W is met name het departement Leefmilieu en Infrastructuur van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap van groot belang. Voorbereid wordt een reorganisatie in 2002 van de departementale indeling.

Departement Leefmilieu en Infrastructuur (LIN)

Web-site / links

www.vlaanderen.be

www2.vlaanderen.be/ned/organogram/LIN.html

Adres

Graaf de Ferrarisgebouw
Koning Albert II-laan 20 bus 2,
B - 1000 BRUSSEL
Tel.: +32 (0)2 553.71.02
Fax.: +32 (0)2 553.71.05

Secretaris-generaal ir. Fernand Desmyter

Opdrachten

Het departement Leefmilieu en Infrastructuur

- verbetert het leefmilieu;
- beschermt de natuur en het architecturaal en ecologisch erfgoed;
- verzorgt de ruimtelijke ordening en inrichting van het grondgebied;
- stippelt het beleid uit inzake verkeer en vervoer en voert het uit;
- staat in voor waterbeheersing en -infrastructuur.

Organisatiestructuur LIN

Het departement Leefmilieu en Infrastructuur is verdeeld in Administraties, die weer zijn verdeeld in Afdelingen

Organisatieonderdelen

- Mobiliteitscel
Directeur ir. Reginald Keygnaert
- Cel Interne Audit

Afdelingen

- Afdeling Beleid
Directeur-ingenieur ir. Henri Serruys (met een belangrijke coördinatie functie)
- Afdeling Organisatie

Administraties

1. Administratie Algemene Administratieve Diensten
2. Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (AMINAL)
3. Administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (AROHM)
4. Administratie Wegen en Verkeer (AWV)
5. Administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ)
6. Administratie Ondersteunende Studies en Opdrachten

Verdere uitwerking van de voor V&W belangrijkste administraties:

ad. 2.

De Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (AMINAL):

directeur-generaal Jean-Pierre Heirman

- Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer
- Instituut voor Natuurbehoud
- Afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid
- Afdeling Europa en Milieu
- Afdeling Milieuvergunningen
- Afdeling Milieu-inspectie
- Afdeling Water
- Afdeling Land
- Afdeling Natuur
- Afdeling Bos en Groen

ad. 3.

De Administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (AROHM):

directeur-generaal Hugo Beersmans

- Instituut voor het Archeologische Patrimonium
- Afdeling Logistiek, Algemene Zaken en Secretariaat
- Afdeling Ruimtelijke Planning
- Afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen
- Afdeling Bouwinspectie
- Afdeling Woonbeleid
- Afdeling Financiering Huisvestingsbeleid
- Afdeling Monumenten en Landschappen

ad. 4.

De Administratie Wegen en Verkeer (AWV):

directeur-generaal Johan Vanderheyden

- Afdeling Personenvervoer en Luchthavens
- Afdeling Wegenbeleid en Beheer
- Afdeling Verkeerskunde
- Afdeling Wegenbouwkunde

ad. 5.

De Administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ):

directeur-generaal Jan Strubbe

- Afdeling Vlaamse Nautische Autoriteit
- Afdeling Beleid Havens, Waterwegen en Zeewezen
- Afdeling Waterbouwkundig Laboratorium en Hydrologisch Onderzoek (WLHO)
- Afdeling vloot
- Afdeling Loodswezen
- Afdeling Maritieme Toegang
- Afdeling Bovenshelde
- Afdeling Waterwegen Kust
- Afdeling Zeeshelde
- Afdeling Maas en Albertkanaal
- Afdeling Scheepvaartbegeleiding

- **Het Waalse Gewest, Wallonië**

Web-site / links

<http://gov.wallonie.be/>

www.wallonie.be

<http://www.gdm.be/> (abonnement vereist voor gehele inhoud)

Adres

Le Parlement Wallon

Rue Saint-Nicolas, 24

5000 Namur

Tel.: +32 (0)81 23.10.36

Fax.: +32 (0)81 23.12.20

Secrétaire du Gouvernement : Vanderijst Olivier

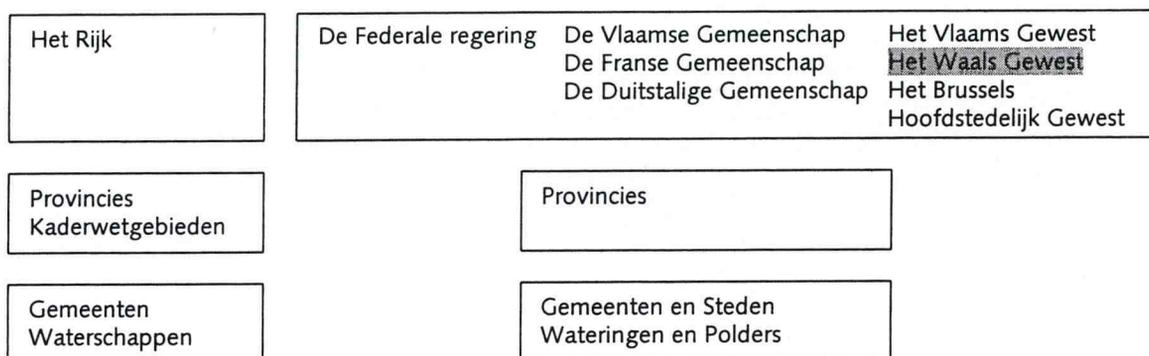
Rue Mazy, 25-27

5100 NAMUR

Tel.: +32 (0)81 33.12.11

Fax.: +32 (0)81 33.12.99

Het Waalse Gewest heeft een eigen regering waarvan de 9 leden verantwoording moeten afleggen aan een wetgevend orgaan, het Waalse parlement. (75 volksvertegenwoordigers) Nu deze instellingen in Namen gevestigd zijn, is deze stad de hoofdstad van Wallonië en het politieke en administratieve hart van de streek geworden.

De negen ministers van Wallonië zijn:

1. Minister-president van de Waalse regering	Jean-Claude van Cauwenberghe
2. Vice-president en minister van Economie, KMO's, Onderzoek en Nieuwe Technologieën	Serge Kubla
3. Vice-president en Minister van Vervoer, Mobiliteit en Energie	José Daras
4. Vice-president en Minister van Begroting, Huisvesting Uitrusting, Openbare Werken	Michel Daerden
5. Minister van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Leefmilieu	Michel Foret
6. Minister van Landbouw en Landelijke Aangelegenheden	José Happart
7. Minister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken	Charles Michel
8. Minister van Sociale Aangelegenheden en Gezondheid	Thierry Detienne
9. Minister van Tewerkstelling en Vorming	mw. Marie Arena

De bewindslieden worden ondersteund door eigen **kabinetten**. Een korte uitleg m.b.t. kabinetten wordt gegeven in § 1.2. De samenstelling van de kabinetten kan worden gevonden op www.belgium.fgov.be.

De voor V&W relevante Ministers

M. José DARAS, Ministre des Transports, de la Mobilité et de l'Énergie, est compétent pour:

- le transport en commun;
- le transport scolaire;
- la politique de l'énergie en ce compris la recherche scientifique liée à l'énergie et la valorisation des terrils;
- la promotion des voies navigables.

M. Michel Daerden, Ministre du Budget, du Logement, de l'Équipement et des Travaux publics, est compétent pour:

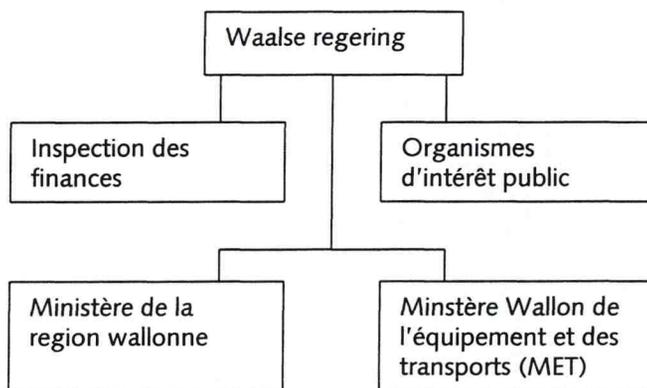
- le budget, les finances et la trésorerie, en ce compris l'exécution du décret I du 7 juillet 1993 portant la création de cinq sociétés de droit public d'administration des bâtiments scolaires de l'enseignement organisé par les pouvoirs publics;
- le logement;
- la rénovation urbaine;
- les travaux publics en ce compris les espaces verts situés le long des routes et des voies navigables;
- la cartographie;
- les grands ouvrages d'art portant transfert des voies hydrauliques aux Régions;
- dans le domaine de l'éducation physique, des sports et de la vie en plein air, les infrastructures sportives communales, provinciales, intercommunales et privées;
- le patrimoine, en ce compris les monuments et sites;
- les télécommunications, à l'exception des relations avec le Gouvernement fédéral et les autres entités fédérées et des aides à l'expansion économique.

M. Michel Foret, Ministre de l'Aménagement du Territoire, de l'Urbanisme et de l'Environnement, est compétent pour:

1. l'aménagement du territoire
2. la réhabilitation des sites désaffectés;
3. l'environnement,
4. l'agrégation des entrepreneurs;
5. la gestion des ressources du sous-sol.

Wallonië heeft de volgende centrale overheidsdiensten en Ministeries:

1. Inspection des finances
2. Organismes d'intérêt public et autres acteurs publics
3. Ministère de la région wallonne
4. Ministère Wallon de l'équipement et des transports (MET)

N.B. Voor V&W van belang het Waalse Ministère de l'équipement et des transports (MET):

Ministère Wallon de l'équipement et des transports (MET)

Secrétariat général
Boulevard du Nord, 8
5000 Namur
Tel.: +32 (0)81 77.20.00
Fax.: +32 (0)81 77.38.39

N.B. Het MET kan worden beschouwd als een "Waalse Rijkswaterstaat".

Organisatiestructuur van MET

Het Waalse Ministerie van Uitrusting en Vervoer (Infrastructuur en Transport?) heeft de onderstaande organisatiestructuur:

- o D.G. 0 Secrétariat général
- o D.G. 1 Direction générale des Autoroutes et des Routes
- o D.G. 2 Direction générale des Voies hydrauliques
- o D.G. 3 Direction générale des Transports
- o D.G. 4 Direction générale des Services techniques
- o PERI Les «Péri-MET (Ondersteunende organisaties waarbij het ministerie MET betrokken is.)

Direction générale des Autoroutes et des Routes

- o Direction d'Assistance technique
- o Direction des Marchés, des Expropriations, de la Réglementation et des Affaires juridiques
- o Direction de la Logistique autoroutière
- o Division des Programmes et de l'Exploitation
  - o Direction des Programmes
  - o Direction du Trafic et de la Sécurité routière
  - o Direction des Structures routières
  - o Direction des Données routières
  - o Direction de la Coordination et de l'Information routière
- o Division de la Gestion et de l'Équipement
  - o Direction de l'Entretien
  - o Direction de l'Équipement
  - o Direction de la gestion des bâtiments des districts
- o Division du réseau Centre
- o Division du réseau Ouest
- o Division du réseau Est

Direction générale des Voies hydrauliques

- o Direction d'Assistance technique
- o Division des Études et des Programmes
- o Division du bassin de l'Escau
- o Division du bassin de la Meuse
- o Division des Barrages
- o Division de l'Exploitation

Direction générale des Transports

- o Direction d'Assistance technique
- o Division de la Programmation et de la Coordination des transports
- o Division de l'Exploitation

Direction générale des Services techniques

- o Direction d'Assistance technique
- o Cellule des Etudes, des Devis et du Suivi des travaux d'insonorisation (EDSI)
- o Secrétariat de la Commission des Arts
- o Division des Ouvrages d'art et des Marchés
- o Division du Contrôle technique
- o Division des Services techniques et des Éditions
- o Division du Contentieux et des Études juridiques
- o Division de l'Électricité, de l'Électromécanique, de l'Informatique et des Télécommunications

Ondersteunende organisaties waarbij het ministerie MET betrokken is

- o pa Ports autonomes
- o SRWT Société régionale wallonne du transport (TEC = vervoersmaatschappij; tegenhanger van De Lijn)
- o sga Sociétés de gestion d'aéroports
- o sda Société de développement des aéroports et des aérodromes
- o SOFICO Société wallonne de financement complémentaire des infrastructures (consortium van banken ten behoeve van financiering van kunstwerken en infrastructuur)

- **Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**

Web-site / links

<http://www.bruxelles.irisnet.be/NL/HOMENL.HTM>

<http://www.gdm.be/> (abonnement vereist voor gehele inhoud)

Adres

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

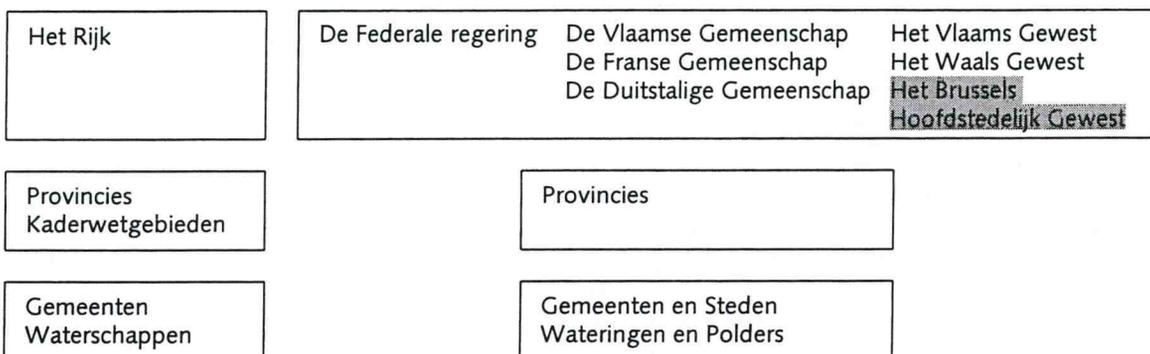
Koningsstraat 2

B-1000 Brussel

Tel.: +32 (0)2 518.17.11

Fax.: +32 (0)2 518.17.39

Het is een agglomeratie van 19 gemeenten, die één van de drie Gewesten van de Belgische Federale Staat vormt. Het is de hoofdstad van België en de zetel van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap. En Brussel is ook nog de vestigingsplaats van de Commissie en de Raad van de Europese Unie.

De Gewestraad (Parlement)

75 gewestelijke afgevaardigden, verkozen voor vijf jaar, vormen de Gewestraad. Dat is het wetgevende orgaan.

De Gewestregering

Een Minister-President, vier Ministers en drie Staatssecretarissen, door de Raad verkozen voor vijf jaar, vormen de uitvoerende macht van het Gewest.

Ridder François-Xavier de Donnea

Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek.

Hertogsstraat 7-9

B-1000 Brussel

Tel.: +32 (0)2 506.32.11

Fax.: +32 (0)2 514.40.22

Ministers

Jos Chabert, Minister van De Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Openbare Werken, Vervoer, Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp.

Louizalaan 54

B - 1050 Brussel

Tel.: +32 (0)2 517.13.33

Fax.: +32 (0)2 511.50.83

Eric Tomas, Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Tewerkstelling, Economie, Energie en Wijkopleving

Guy Vanhengel, Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen

Didier Gosuin, Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Leefmilieu en Waterbeleid, Natuurbehoud, Openbare Nethheid en Buitenlandse Handel

Staatssecretarissen

Willem Draps, Staatssecretaris belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen

Kapitein Crespelstraat 35
B - 1050 Brussel
Tel.: +32 (0)2 508.79.11
Fax.: +32 (0)2 514.48.60
E-mail: info.draps@draps.irisnet.be

Robert Delathouwer, Staatssecretaris belast met Mobiliteit, Ambtenarenzaken, Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp

Alain Hutchinson, Staatssecretaris belast met Huisvesting

De Gewestelijke Administratie

De diensten van de Secretaris-generaal en vijf besturen vormen het **Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (MBHG)**, dat is belast met het uitvoeren van het beleid van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

Naast de Diensten van de Secretaris-generaal is het MBHG in **vijf grote Besturen** ingedeeld:

1. Het Bestuur Plaatselijke Besturen
2. Het Bestuur Financiën en Begroting
3. Het Bestuur Uitrusting en Vervoer
4. Het Bestuur Ruimtelijke Ordening en Huisvesting
5. Het Bestuur Economie en Werkgelegenheid

Bestuur Uitrusting en Vervoer

Communicatiecentrum Noord
Vooruitgangstraat 80
B - 1030 Brussel
Tel.: +32 (0)2 204.21.11
Fax.: +32 (0)2 204.15.12

Directeur-generaal: Jean-Claude Moureau

Dit bestuur volgt de richtlijnen inzake het verkeerswezen en openbare werken. Het Gewestelijk beleid voor het verbeteren van de algemene mobiliteit (Gewestelijk Vervoerplan:IRIS) en het bevorderen van het openbaar vervoer wordt door dit bestuur uitgevoerd.

Dit bestuur behartigt verder volgende aangelegenheden: bouw, inrichting, onderhoud en modernisatie van gewestelijke wegen, onderhoud en modernisatie van wegennet, tunnels, bewegwijzering, straatverlichting, etc.

De diensten kunnen worden opgedeeld in drie algemene inspecties:

1. De diensten van de directeur-generaal
2. Inspectie Logistiek
3. Inspectie Uitrusting en Vervoer

De Diensten voor Grondwater, Oppervlaktewater en Afvalwater ressorteren ook onder het bestuur Uitrusting en Vervoer

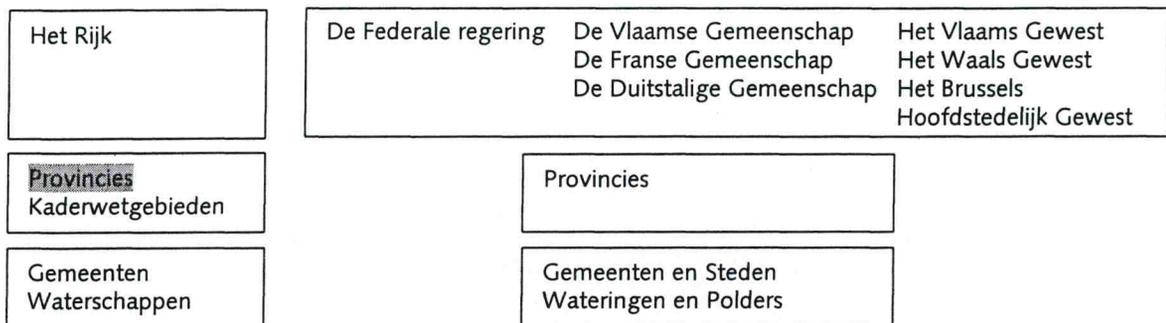
2.2. PROVINCIES

In dit kader is het van belang er op te wijzen dat er verschillen zijn tussen provincies en de provinciale bevoegdheden in Nederland en België. In België hebben de provincies in het algemeen minder (vaar-)wegen in beheer en is de decentralisatie, zoals die in Nederland gaande is, veel minder ver ingevoerd. Zo valt bijvoorbeeld het Openbaar Vervoer onder de Gewesten en is ondergebracht als een monopolie bij een vervoersmaatschappij zoals vroeger ook in Nederland.

Verder kan worden opgemerkt dat, naast de verschillen tussen Nederlandse en Belgische provincies, er ook verschillen bestaan tussen Vlaamse en Waalse provincies.

2.2.1. DE PROVINCIES IN NEDERLAND

Nederland heeft twaalf provincies. Een provincie wordt bestuurd door haar Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en Commissaris van de Koningin (in Limburg een Gouverneur).

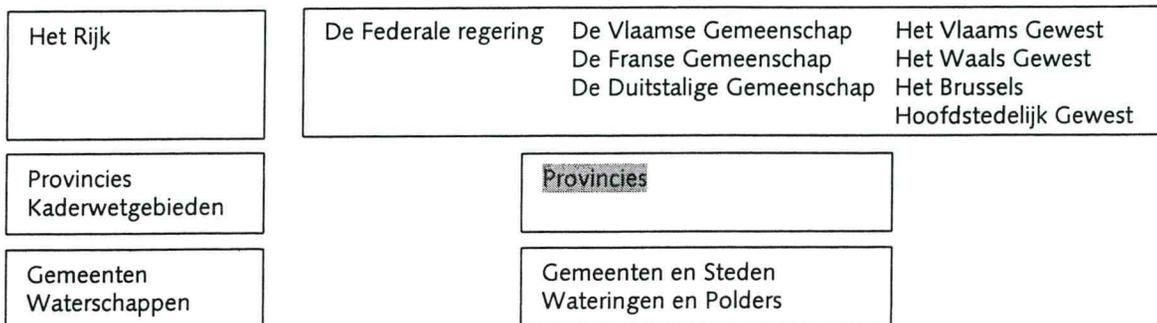

In Nederland grenzen de onderstaande provincies aan België:

- **Provincie Zeeland**
www.zeeland.nl
Postbus 6001
4300 LA Middelburg
Tel.: +31 (0)118 63.10.11
Fax.: +31 (0)118 62.69.49
Bezoekadres:
Abdij 6
4331 BK Middelburg
- **Provincie Noord-Brabant**
www.brabant.nl
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Tel.: +31 (0)73 681.28.12
Fax.: +31 (0)73 614.11.15
Bezoekadres:
Brabantlaan 1
5216 TV 's-Hertogenbosch
- **Provincie Limburg**
www.limburg.nl
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
Tel.: +31 (0)43 389.99.99
Fax.: +31 (0)43 361.80.99
Bezoekadres:
Limburglaan 10
6229 GA Maastricht

2.2.2. DE PROVINCIES IN BELGIË

België heeft 10 provincies, autonome instellingen onder toezicht van de Gewesten. De provincies hebben een Provincieraad. De leden van de Provincieraad worden rechtstreeks en voor zes jaar verkozen (tegelijk met gemeenten). De provincieraad duidt onder zijn leden de bestendig afgevaardigden aan, die het dagelijks bestuur, de Bestendige Deputatie, vormen. De Gouverneur is de voorzitter daarvan, hij wordt benoemd door de Koning, onder verantwoordelijkheid van de Minister van Binnenlandse Zaken. Hij is vertegenwoordiger van de Federale regering in de provincie.

Web-site / links

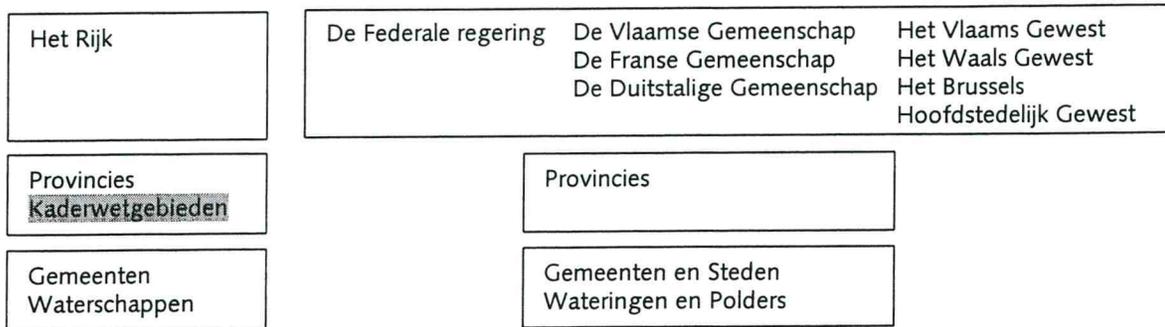
<http://www.gdm.be/> (abonnement vereist voor gehele inhoud)

In België grenzen de onderstaande provincies aan Nederland:

- **Provincie West-Vlaanderen**
www.west-vlaanderen.be
Provinciehuis Boeverbos
Koning Leopold III-laan 41
B - 8200 Brugge (Sint-Andries)
Tel.: +32 (0)50 40.31.11
Fax.: +32 (0)50 40.31.00
  - **Provincie Oost-Vlaanderen**
www.oost-vlaanderen.be
Gouvernementstraat 1
B - 9000 Gent
Tel.: +32 (0)9 267.80.00
Fax.: +32 (0)9 267.80.99
  - **Provincie Antwerpen**
www.provant.be
Koningin Elisabethlei 22
B - 2018 Antwerpen
Tel.: +32 (0)3 240.50.11
Fax.: +32 (0)3 240.54.75
  - **Provincie Limburg**
www.limburg.be
Universiteitslaan 1
B - 3500 Hasselt
Tel.: +32 (0)11 23.71.11
  - **Province de Liège**
www.prov-liege.be
19, rue Haute Sauvenière
B - 4000 Liège
Tel.: +32 (0)4 232.01.80
Fax.: +32 (0)4 222.43.02
- 1A, Place de la République Française
B - 4000 Liège
Tel.: +32 (0)4 220 21 00
Fax.: +32 (0)4 221.34.61

2.3. KADERWETGEBIEDEN

2.3.1. ALGEMEEN

Kaderwetgebieden zijn in Nederland voorkomende bestuurlijke entiteiten, die het samenwerkingsverband in een regio vormgeven. Kaderwetgebieden verrichten sinds 1995 op grond van de Kaderwet Bestuur in Verandering een aantal regisserende en uitvoerende taken, zoals:

- Regionale Structuurplan;
- Regionaal Verkeer en vervoerplan
- Opdrachtgever voor stad en streekvervoer
- Regionaal milieubeleid en grondbeleid

De meeste Kaderwetgebieden hebben slechts een beperkt aantal medewerkers in dienst die verantwoordelijk zijn voor de regie over de planvorming en uitvoering. De feitelijke uitvoering wordt meestal door de gemeenten verricht. De Kaderwetgebieden zijn daarmee als het ware flexibele en stabiele intergemeentelijke projectorganisaties, gericht op de fysieke ontwikkeling van de zeven meest dichtbevolkte gebieden van Nederland. Deze zeven zijn:

1. Regionaal Orgaan Amsterdam;
2. Stadsregio Rotterdam;
3. Stadsgewest Haaglanden;
4. Bestuur Regio Utrecht (BRU);
5. Regio Twente;
6. Knooppunt Arnhem-Nijmegen (KAN);
7. Samenwerkingsverband Regio Eindhoven.

In Zuid-Nederland speelt alleen het kaderwetgebied SRE (Samenwerkingsverband Regio Eindhoven) een rol.

2.3.2. SAMENWERKINGSVERBAND REGIO EINDHOVEN

Web-site / links

www.sre.nl

Adres

Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
Keizer Karel V Singel 8
5615 PE Eindhoven
Tel.: +31 (0)40 259.45.94
Fax.: +31 (0)40 259.45.50

In het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven werken de 22 gemeenten in Zuidoost-Brabant samen op die terreinen, die om een regionale aanpak vragen. Dat zijn ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, verkeer en vervoer, recreatie en toerisme, milieu en afvalverwijdering, sociaal-economische zaken en arbeidsvoorziening, gezondheidszorg, maatschappelijke zorg en welzijn, onderwijs, cultuur en Streekarchief.

Ter uitvoering van de opgedragen taken kent het SRE drie diensten: Bestuurszaken, Milieudienst Regio Eindhoven en Streekarchief Regio Eindhoven.

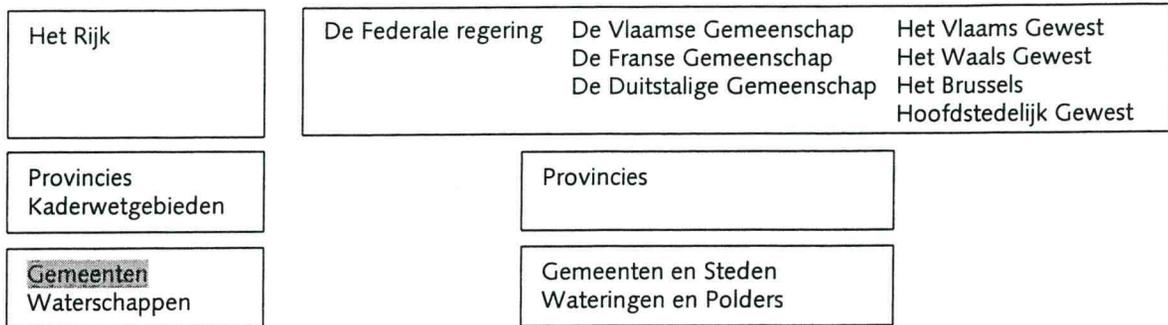
Bestuur

Het SRE heeft een algemeen bestuur, de Regioraad. De leden worden door de gemeenteraden aangewezen. Iedere gemeente is in de Regioraad vertegenwoordigd. Het aantal leden per gemeente is afhankelijk van het aantal inwoners van die gemeente.

De Regioraad wijst uit zijn midden een Dagelijks Bestuur aan, dat bestaat uit vijf leden en een voorzitter. De burgemeester van Eindhoven is voorzitter van de Regioraad en van het Dagelijks Bestuur.

2.4. GRENSGEMEENTEN

2.4.1. GRENSGEMEENTEN IN NEDERLAND

Web-site / links

www.ilv.nl/adressen/teksten/gemeenten.html

Limburg

Gemeente Born

Postbus 100
NL-6120 AC Born
Tel.: +31 (0)46 481.89.89
Fax.: +31 (0)46 481.89.81
Bezoekadres:
Kasteelhof 1
NL-6121 XK Born

Gemeente Maasbracht

www.maasbracht.nl
Postbus 7000
NL-6050 AA Maasbracht
Tel.: +31 (0)475 46.92.92
Fax.: +31 (0)475 46.61.84
Bezoekadres:
Markt 36
NL-6051 DZ Maasbracht

Gemeente Stein

Postbus 15
NL-6170 AA Stein
Tel.: +31 (0)46 435.93.93
Fax.: +31 (0)46 435.93.59
Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
NL-6171 JB Stein

Gemeente Echt

Postbus 450
NL-61+AL Echt
Tel.: +31 (0)475 47.84.78
Fax.: +31 (0)475 47.87.55
Bezoekadres:
Nieuwe Markt 55
NL-6101 CV Echt

Gemeente Maastricht

www.maastricht.nl
Postbus 1992
NL-6201 BZ Maastricht
Tel.: +31 (0)43 350.40.00
Fax.: +31 (0)43 350.43.10
Bezoekadres:
Stadhuisstraat 5
NL-6211 CG Maastricht

Gemeente Susteren

www.susteren.nl
Postbus 12
NL-6114 ZG Susteren
Tel.: +31 (0)46 449.87.65
Fax.: +31 (0)46 449.38.45
Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
NL-6114 JH Susteren

Gemeente Eijsden

Postbus 39
NL-6245 ZG Eijsden
Tel.: +31 (0)43 409.52.52
Fax.: +31 (0)43 409.34.45
Bezoekadres:
Breusterstraat 27
NL-6245 EH Eijsden
NL-6231 LE Meerssen

Gemeente Meerssen

www.meerssen.nl
Postbus 90
NL-6230 AB Meerssen
Tel.: +31 (0)43 366.16.61
Fax.: +31 (0)43 364.81.00
Bezoekadres:
Beekstraat 51

Gemeente Thorn

Postbus 3590
NL-6017 ZH Thorn
Tel.: +31 (0)475 56.76.00
Fax.: +31 (0)475 56.76.20
Bezoekadres:
Wijngaard 8
NL-6017 AG Thorn

Gemeente Hunsel

Postbus 2449
NL-6013 ZG Hunsel
Tel.: +31 (0)475 56.09.00
Fax.: +31 (0)475 56.09.09
Bezoekadres:
Kraakstraat 2
NL-6013 RS Hunsel

Gemeente Nederweert

Postbus 2728
NL-6030 AA Nederweert
Tel.: +31 (0)495 67.71.11
Fax.: +31 (0)495 63.32.45
Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
NL-6031 VR Nederweert

Gemeente Weert

Postbus 950
NL-6000 AZ Weert
Tel.: +31 (0)495 57.50.00
Fax.: +31 (0)495 54 15 54
Bezoekadres:
Beekstraat 54
NL-6001 GJ Weert

Noord-Brabant

Gemeente Baarle-Nassau
Postbus 105
NL-5110 AC Baarle-Nassau
Tel.: +31 (0)13 507.80.31
Fax.: +31 (0)13 507.81.45
Bezoekadres:
Singel 1
NL-5111 CC Baarle-Nassau

Gemeente Bergen op Zoom
www.bergenopzoom.nl
Postbus 35
NL-4600 AA Bergen op Zoom
Tel.: +31 (0)164 27.70.00
Fax.: +31 (0)164 24.53.56
Bezoekadres:
Jacob Obrechtlaan 4
NL-4611 AR Bergen Op Zoom

Gemeente Bergeyk
Postbus 10000
NL-5570 GA Bergeyk
Tel.: +31 (0)497 55.14.55
Fax.: +31 (0)497 55.14.99
Bezoekadres:
Raadhuishof 2
NL-5571 AT Bergeyk

Gemeente Bladel
Postbus 11
NL-5530 AA Bladel
Tel.: +31 (0)497 36.16.36
Fax.: +31 (0)497 36.16.00
Bezoekadres:
Markt 21
NL-5531 BC Bladel

Gemeente Breda
www.breda.nl
Postbus 90156
NL-4800 RH Breda
Tel.: +31 (0)76 529.30.00
Fax.: +31 (0)76 529.32.40
Bezoekadres:
Claudius Prinsenlaan 10
NL-4811 DJ Breda

Gemeente Cranendonk
Postbus 2090
NL-6020 AB Budel
Tel.: +31 (0)495 43.12.22
Fax.: +31 (0)495 43.12.00
Bezoekadres:
Capucijnerplein 1
NL-6021 CA Budel

Gemeente Eersel
www.eersel.nl (nog niet in gebruik)
Postbus 12
NL-5520 AA Eersel
Tel.: +31 (0)497 53.13.00
Fax.: +31 (0)497 53.13.50
Bezoekadres:
Dijk 15
NL-5521 AW Eersel

Gemeente Etten-Leur
www.etten-leur.nl
Postbus 10100
NL-4870 GA Etten-Leur
Tel.: +31 (0)76 502.40.00
Fax.: +31 (0)76 503.38.80
Bezoekadres:
Markt 1
NL-4875 CB Etten-Leur

Gemeente Goirle
Postbus 17
NL-5050 AA Goirle
Tel.: +31 (0)13 531.06.10
Fax.: +31 (0)13 534.39.85
Bezoekadres:
Oranjeplein 1
NL-5051 LT Goirle

Gemeente Putten
Postbus 400
NL-3880 AK Putten
Tel.: +31 (0)341 35.96.11
Fax.: +31 (0)341 36.01.78
Bezoekadres:
Fontanusplein 1
NL-3881 BZ Putten

Gemeente Reusel-De Mierden
Postbus 11
NL-5540 AA Reusel
Tel.: +31 (0)497 65.06.50
Fax.: +31 (0)497 65.06.99
Bezoekadres:
Groeneweg 1
NL-5541 AE Reusel

Gemeente Roosendaal
www.roosendaal.nl
Postbus 5000
NL-4701 NK Roosendaal
Tel.: +31 (0)165 57.91.11
Fax.: +31 (0)165 57.93.38
Bezoekadres:
Stadserf 1
NL-4700 KA Roosendaal

Gemeente Rucphen
www.rucphen.nl
Postbus 9
NL-4715 ZG Rucphen
Tel.: +31 (0)165 34.95.00
Fax.: +31 (0)165 34.13.75
Bezoekadres:
Raadhuisstraat 27
NL-4715 CB Rucphen

Gemeente Tilburg
www.tilburg.nl
Postbus 90155
NL-5000 LH Tilburg
Tel.: +31 (0)13 542.88.11
Fax.: +31 (0)13 542.00.00
Bezoekadres:
Stadhuisplein 130
NL-5038 TC Tilburg

Gemeente Valkenswaard
www.valkenswaard.nl
Postbus 10100
NL-5550 GA Valkenswaard
Tel.: +31 (0)40 208.34.44
Fax.: +31 (0)40 204.58.90
Bezoekadres:
De Hofnar 15
NL-5554 DA Valkenswaard

Gemeente Veldhoven
www.veldhoven.nl
Postbus 10101
NL-5500 GA Veldhoven
Tel.: +31 (0)40 258.44.11
Fax.: +31 (0)40 254.13.95
Bezoekadres:
Meiveld 1
NL-5501 GA Veldhoven

Gemeente Waalre
www.dse.nl/waalre
Postbus 10000
NL-5580 GA Waalre
Tel.: +31 (0) 40-228.25.00
Fax.: +31 (0) 40-221.73.95
Bezoekadres:
Koningin Julianalaan 19
NL-5582 JV Waalre

Gemeente Woensdrecht
www.woensdrecht.nl
Postbus 24
NL-4630 AA Hoogerheide
Tel.: +31 (0)164 61.11.11
Fax.: +31 (0)164 61.63.31
Bezoekadres:
Jan van der Heijdenstraat 1
NL-4631 NH Hoogerheide

Vervolg Noord-Brabant

Gemeente Zundert

Postbus 10001
NL-4880 GA Zundert
Tel.: +31 (0)76 599.56.00
Fax.: +31 (0)76 599.56.66
Bezoekadres:
Markt 1
NL-4881 CN Zundert

Zeeland

Gemeente Axel

www.axel.nl
Postbus 105
NL-4570 AA Axel
Tel.: +31 (0)115 56.83.00
Fax.: +31 (0)115 56.49.29
Bezoekadres:
Markt 1
NL-4571 BG Axel

Gemeente Oostburg

www.oostburg.nl
Postbus 27
NL-4500 AA Oostburg
Tel.: +31 (0)117 45.70.00
Fax.: +31 (0)117 45.22.41
Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
NL-4500 BG Oostburg

Gemeente Sluis-Aardenburg

www.sluis-aardenburg.nl
Postbus 15
NL-4527 ZG Aardenburg
Tel.: +31 (0)117 47.55.00
Fax.: +31 (0)117 46.25.03
Bezoekadres:
Groote Markt 1
NL-4524 CD Sluis

Gemeente Hulst

www.gemeentehulst.nl
Postbus 49
NL-4560 AA Hulst
Tel.: +31 (0)114 38.90.00
Fax.: +31 (0)114 31.46.27
Bezoekadres:
Grote Markt 21
NL-4561 EA Hulst

Gemeente Sas van Gent

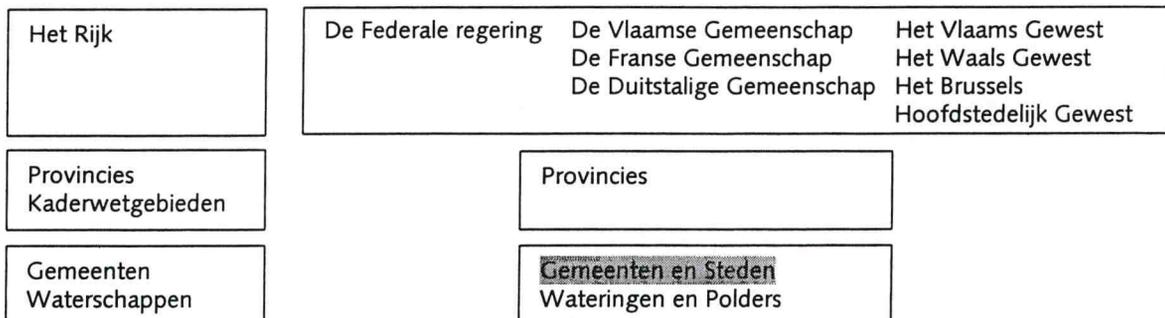
www.sasvangent.nl
Postbus 28
NL-4550 AA Sas van Gent
Tel.: +31 (0)115 45.71.00
Fax.: +31 (0)115 45.12.49
Bezoekadres:
Vlaanderenplein 1
NL-4551 DZ Sas van Gent

2.4.2. GRENSGEMEENTEN IN BELGIË

Web-site / links

www.isbvzw.be/sporthom.htm

<http://www.gdm.be/> (abonnement vereist voor gehele inhoud)

Antwerpen

Stad Antwerpen

www.antwerpen.be
Grote Markt 1
B-2000 Antwerpen
Tel.: +32 (0)3 221.13.33
Fax.: +32 (0)3 220.86.57

Stad Hoogstraten

www.hoogstraten.be
Vrijheid 149
B-2320 Hoogstraten
Tel.: +32 (0)3 340.19.11
Fax.: +32 (0)3 340.19.66

Gemeente Mol

Molenhoekstraat 2
B-2400 Mol
Tel.: +32 (0)14 33.07.11
Fax.: +32 (0)14 33.08.46

Vervolg Antwerpen:

Gemeente Arendonk
www.arendonk.be
Vrijheid 29
B-2370 Arendonk
Tel.: +32 (0)14 67.23.53
Fax.: +32 (0)14 67.88.58

Gemeente Baarle-Hertog
Kerkstraat 11
B-2387 Baarle-Hertog
Tel.: +32 (0)14 69.80.70
Fax.: +32 (0)14 69.80.71

Gemeente Essen
www.essen.be
Heuvelplein 23
B-2910 Essen
Tel.: +32 (0)3 670.01.30
Fax.: +32 (0)3 670.01.55

Gemeente Wuustwezel
www.wuustwezel.be
Gemeentepark 1
B-2990 Wuustwezel
Tel.: +32 (0)3 690.46.00
Fax.: +32 (0)3 690.46.02

Limburg

Gemeente Bocholt
www.bocholt.be
Dorpsstraat 16
B-3950 Bocholt
Tel.: +32 (0)89 46.04.70
Fax.: +32 (0)89 46.29.84

Gemeente Bree
www.bree.be
Stadsplein 1
B-3960 Bree
Tel.: +32 (0)89 46.29.21
Fax.: +32 (0)89 46.23.93

Stad Dilsen-Stokkem
www.dilsen-stokkem.be
Europalaan 25
B-3650 Dilsen-Stokkem
Tel.: +32 (0)89 79.08.05
Fax.: +32 (0)89 75.23.06

Stad Hamont-Achel
Stad 40
B-3930 Hamont-Achel
Tel.: +32 (0)11 44.50.40
Fax.: +32 (0)11 44.72.37

Gemeente Kalmthout
www.kalmthout.be
Kerkeneind 13
B-2920 Kalmthout
Tel.: +32 (0)3 620.22.11
Fax.: +32 (0)3 620.22.04

Gemeente Kapellen
www.kapellen.be
Antwerpsesteenweg 130
B-2950 Kapellen
Tel.: +32 (0)3 660.66.00
Fax.: +32 (0)3 664.41.98

Gemeente Merksplas
Markt 1
B-2330 Merksplas
Tel.: +32 (0)14 63.94.00
Fax.: +32 (0)14 63.94.01

Gemeente Kinrooi
Breeërsteenweg 146
B-3640 Kinrooi
Tel.: +32 (0)89 70.03.00
Fax.: +32 (0)89 70.24.21

Gemeente Lanaken
Jan Rosierlaan 1
B-3620 Lanaken
Tel.: +32 (0)89 73.07.30
Fax.: +32 (0)89 72.15.33

Stad Lommel
www.lommel.be
Dorp 57
B-3920 Lommel
Tel.: +32 (0)11 54.47.61
Fax.: +32 (0)11 54.34.18

Stad Maaseik
www.maaseik.be
Lekkerstraat 10
B-3680 Maaseik
Tel.: +32 (0)89 56.05.60
Fax.: +32 (0)89 56.05.61

Gemeente Ravels
Gemeentelaan 60
B-2381 Ravels
Tel.: +32 (0)14 65.67.04
Fax.: +32 (0)14 65.94.68

Gemeente Stabroek
www.stabroek.be
Dorpsstraat 99
B-2940 Stabroek
Tel.: +32 (0)3 568.80.80
Fax.: +32 (0)3 568.19.29

Stad Turnhout
www.turnhout.be
Grote Markt 1
B-23+Turnhout
Tel.: +32 (0)14 44.33.11
Fax.: +32 (0)14 43.92.75

Gemeente Maasmechelen
www.maasmechelen.be
Heirstraat 239
B-3630 Maasmechelen
Tel.: +32 (0)89 76.96.10
Fax.: +32 (0)89 76.96.49

Gemeente Neerpelt
www.neerpelt.be
Kerkstraat 7
B-3910 Neerpelt
Tel.: +32 (0)11 64.10.09
Fax.: +32 (0)11 66.36.52

Gemeente Riemst
www.riemst.be
Maastrichtersteenweg 2b
B-3770 Riemst
Tel.: +32 (0)12 45.29.21
Fax.: +32 (0)12 45.12.34

Gemeente Voeren
Schoolstraat 115
B-3798 ('s-Graven)Voeren
Tel.: +32 (0)4 381.00.13
Fax.: +32 (0)4 381.22.27

Oost-Vlaanderen

Gemeente Assenede

Markt 4
B-9960 Assenede
Tel.: +32 (0)9 341.95.95
Fax.: +32 (0)9 341.95.99

Gemeente Beveren

Stationsstraat 2
B-9120 Beveren
Tel.: +32 (0)3 750.15.11
Fax.: +32 (0)3 755.26.23

Gemeente Maldegem

www.maldegem.be
Marktstraat 7
B-9990 Maldegem
Tel.: +32 (0)50 72.89.30
Fax.: +32 (0)50 71.27.47

West-Vlaanderen

Stad Damme

Kasteelstraat 9
B-8340 Damme
Tel.: +32 (0)50 50.08.94
Fax.: +32 (0)50 50.11.51

Luik

Gemeente Kelmis

www.kelmis.be
Kirchstrasse, 31
B-4720 Kelmis
Tel.: +32 (0)87 63.98.39
Fax.: +32 (0)87 65.74.84

Gemeente Moerbeke

www.moerbeke.be
Lindenplaats 7
B-9180 Moerbeke
Tel.: +32 (0)9 346.80.05
Fax.: +32 (0)9 346.64.08

Gemeente Sint-Gillis-Waas

Kerkstraat 29
B-9170 Sint-Gillis-Waas
Tel.: +32 (0)3 727.17.00

Gemeente Sint-Laureins

Dorpsstraat 91
B-9980 Sint-Laureins
Tel.: +32 (0)9 379.80.65
Fax.: +32 (0)9 379.07.77

Gemeente Knokke-Heist

www.knokke-heist.be
A. Verweeplein 1
B-8300 Knokke-Heist
Tel.: +32 (0)50 63.01.00
Fax.: +32 (0)50 63.01.59

Gemeente Plombières

www.plombieres.be
Place communale 9
B-4850 Plombières
Tel.: +32 (0)87 78.91.35
Fax.: +32 (0)87 78.91.37

Gemeente Stekene

Dorpsstraat 1
B-9190 Stekene
Tel.: +32 (0)3 790.02.11
Fax.: +32 (0)3 779.88.03

Gemeente Wachtebeke

Dorp 61
B-9185 Wachtebeke
Tel.: +32 (0)9 345.01.35
Fax.: +32 (0)9 342.93.02

Gemeente Zelzate

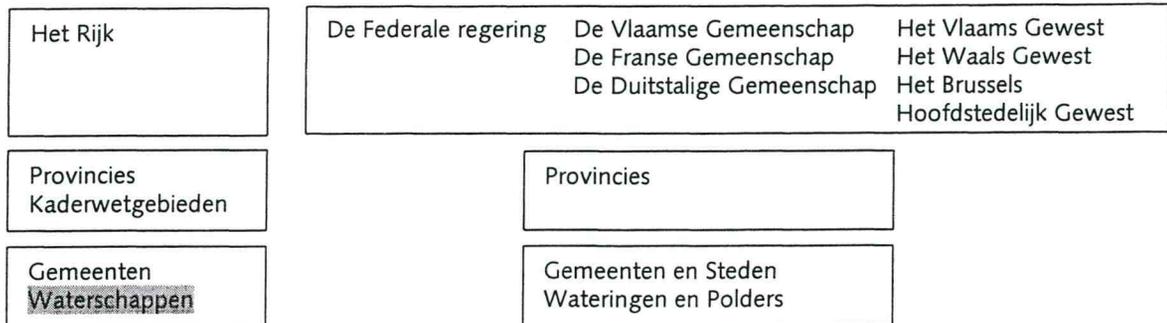
Grote Markt 1
B-9060 Zelzate
Tel.: +32 (0)9 342.20.20
Fax.: +32 (0)9 342.20.21

Stad Visé

www.vise.be
Rue des Récollets, 1
B-4600 Visé
Tel.: +32 (0)4 374.84.10
Fax.: +32 (0)4 374.84.11

2.5. WATERSCHAPPEN, POLDERS EN WATERINGEN

2.5.1. WATERSCHAPPEN IN NEDERLAND

Web-site / links

www.uvw.nl/waterschappen/kaart.htm

www.overheid.nl/waterschappen.html

In Nederland bestaan waterschappen (hoogheemraadschappen) die een waterhuishoudkundige functie hebben (incl. milieu), zorgdragen voor waterkering en het beheer en onderhoud van wegen, bruggen, dijken en sluizen. In enkele gevallen hebben waterschappen alleen een specifieke taak op het gebied van de waterkwaliteit, zoals bijv. Zuiveringsschap Limburg. Ze hebben wetgevende macht en kunnen keuren uitvaardigen.

Een waterschap kent een algemeen bestuur (vertegenwoordigers van belanghebbenden), een dagelijks bestuur en een voorzitter (dijk- of watergraaf).

Een overzicht van de Nederlandse waterschappen is te vinden op www.overheid.nl/waterschappen.html

Waterschappen aan de Nederlandse kant van de grens, mogelijk met grensoverschrijdende stroomgebieden zijn:

1. Zeeuws Vlaanderen
2. Het Scheldekwartier
3. Hoogheemraadschap West-Brabant
4. Mark en Weerij
5. De Dommel
6. Peel en Maasvallei
7. Roer en Overmaas
8. Zuiveringsschap Limburg

ad. 1 Waterschap Zeeuws-Vlaanderen
Postbus 88
4530 AB Terneuzen
Tel.: +31 (0)115 64.10.00
Fax.: +31 (0)115 64.12.00
Bezoekadres:
Kennedylaan 1
4538 AE Terneuzen
E-mail: wsvz@zeelandnet.nl

ad. 2 Waterschap Het Scheldekwartier
Postbus 80
4724 ZH Wouw
Tel.: +31 (0)165 30.46.06
Fax.: +31 (0)165 30.43.66
Bezoekadres:
De Wijper 2
4726 TG Heerle
E-mail: waterschap@scheldekwartier.nl
Homepage Internet: www.scheldekwartier.nl

ad. 3 Hoogheemraadschap West-Brabant
Postbus 2212
4800 CE Breda
Tel.: +31 (0)76 564.10.00
Fax.: +31 (0)76 564.10.11
Bezoekadres:
Kasteel Bouvigne, Bouvignelaan 5
4836 AA Breda
E-mail: hwbmail@ws-hwb.nl

ad. 4 Waterschap Mark en Weerij
Postbus 123
4850 AC Ulvenhout
Bezoekadres:
Chaamseweg 18
4851 RK Ulvenhout
Tel.: +31 (0)76 560.15.15
Fax.: +31 (0)76 560.14.50
E-mail: waterschap@markenweerij.nl
Homepage Internet: www.markenweerij.nl

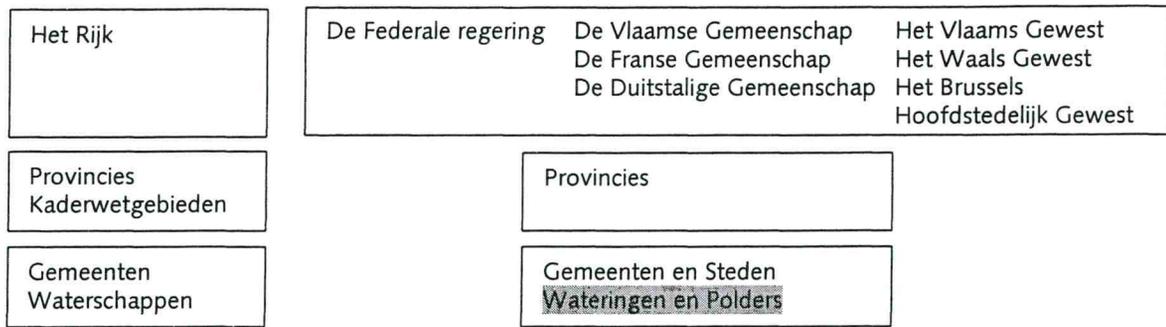
ad. 5 Waterschap De Dommel
Postbus 10001
5280 DA Boxtel
Tel.: +31 (0)411 61.86.18
Fax.: +31 (0)411 61.86.88
Bezoekadres:
Bosscheweg 56
Boxtel
Homepage Internet: www.dommel.nl

ad. 7 Waterschap Roer en Overmaas
Postbus 185
6130 AD Sittard
Tel.: +31 (0)46 420.57.00
Fax.: +31 (0)46 420.57.01
Bezoekadres:
Parklaan 10
6131 KG Sittard
E-mail: info@overmaas.nl
Homepage Internet: www.overmaas.nl

ad. 6 Waterschap Peel en Maasvallei
Postbus 3390
5902 RJ Venlo
Tel.: +31 (0)77 389.11.11
Fax.: +31 (0)77 387.36.05
Bezoekadres:
Drie Decembersingel 46
5921 AC Venlo
E-mail: info@wpm.nl
Homepage Internet: www.wpm.nl

ad. 8 Zuiveringsschap Limburg
Postbus 314
6040 AH Roermond
Tel.: +31 (0)475 39.44.44
Fax.: +31 (0)475 31.16.05
Bezoekadres:
Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond
E-mail: info.vl@zl.nl
Homepage Internet: www.zl.nl

2.5.2. WATERSCHAPPEN IN BELGIË

Web-site / links

http://www.vvpw.be/polders_en_wateringen.htm

<http://www.gdm.be/> (abonnement vereist voor gehele inhoud)

In België zijn Polders en Wateringen openbare besturen, die zijn ingesteld met een functie op het gebied van de waterhuishouding en de beveiliging tegen hoog water. Ze bestaan uit een algemene vergadering (alle stemgerechtigde ingelanden) en het bestuur.

Belgische Polders en Wateringen met grensoverschrijdende belangen:

1. Damse Polder	13. Slependammpolders
2. Nieuwe Hazegraspolder	14. Zwarte Sluispolder
3. Zwin-Polder	15. Watering De Dommelvallei
4. Generale Vrije Polders	16. Watering De Vreenebeek
5. Isabellapolder	17. Watering Het Grootbroek
6. Polder Sinaai-Daknam	18. Polder Nieuw-Noordland
7. Polder St. Onolfs	19. Polder Oud-Noordland
8. Polder vd Beneden Dender	20. Watering De Beneden Mark
9. Polder v/h Land van Waas	21. Watering De Oostelijke Mark
10. Polder van Kruibeke	22. Watering Overbroek
11. Polder van Maldegem	23. Watering van Loenhout
12. Polder van Moerbeke	24. Watering van Wuustwezel

West-Vlaanderen

ad. 1 **Damse Polder**
Wagenmakersstraat 25
B - 8310 Brugge

ad. 2 **Nieuwe Hazegraspolder**
Berkenlaan 4
B - 8300 Knokke-Heist

ad. 3 **Zwin-Polder**
Arendstraat 34
B - 8000 Brugge

Oost-Vlaanderen

ad. 4 **Generale Vrije Polders**
St. Margrietstraat 26
B - 9981 St. Laureins

ad. 5 **Isabellapolder**
Eikenlaan 22
B - 9970 Kaprijke

ad. 6 **Polder Sinaai-Daknam**
Zakstraat 19
B - 9112 Sinaai-Waas

ad. 7 **Polder St. Onolfs**
Gentsesteenweg 33
B - 9200 Dendermonde

ad. 8 **Polder vd Beneden Dender**
Wiezeplein 24
B - 9280 Wieze

ad. 9 **Polder v/h Land van Waas**
Kieldrechtsebaan 53
B - 9130 Kieldrecht

ad. 10 **Polder van Kruibeke**
Kerkstraat 169
B - 9150 Bazel-Kruibeke

ad. 11 **Polder van Maldegem**
Kwezelweg 56 A
B - 9990 Maldegem

ad. 12 **Polder van Moerbeke**
Statiestraat 65
B - 9180 Moerbeke-Waas

ad. 14 **Zwarte Sluispolder**
Hollekenstraat 5
B - 9960 Assenede

Limburg
ad. 15 **Watering De Dommelvallei**
Industrieweg 8 bus 2
B - 3990 Peer

ad. 17 **Watering Het Grootbroek**
Wolstraat 25b
B - 3960 Bree

Antwerpen
ad. 18 **Polder Nieuw-Noordland**
Spaanse Molenstraat 16
B - 2040 Antwerpen

ad. 20 **Watering De Beneden Mark**
Heibergstraat
B - 2328 Hoogstraten

ad. 22 **Watering Overbroek**
Gemeentehuis
B - 2960 Brecht

ad. 24 **Watering van Wuustwezel**
Gemeentepark 1
B - 2990 Wuustwezel

ad. 13 **Slependammepolders**
Dorp 176
B - 9980 St. Laureins

ad. 16 **Watering De Vreenebeek**
Dorpsstraat 8
B - 3990 Peer

ad. 19 **Polder Oud-Noordland**
Spaanse Molenstraat 16
B - 2040 Antwerpen

ad. 21 **Watering De Oostelijke Mark**
10p/a Hoekeinde 85
B - 2330 Merksplas

ad. 23 **Watering van Loenhout**
Oud-Gemeentehuis
B - 2990 Wuustwezel

2.6. OVERIGE ORGANISATIES

Web-site / links

<http://www.gdm.be/> (abonnement vereist voor gehele inhoud)

2.6.1. VLAAMSE OPENBARE INSTELLINGEN (VOI)

Uitvoering van beleid in Vlaanderen niet alleen door Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, maar ook door verschillende zogenoemde Vlaamse Openbare Instellingen (VOI).

2.6.1.1. DE VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

Web-site / links

<http://www.vmm.be/>

Adres

Hoofdbestuur:

A. Van De Maelestraat 96

B - 9320 Erembodegem

Tel.: +32 (0)53 72.62.11

Fax.: +32 (0)53 77.71.68

Adjunct-Administrateur Generaal John Huylebroeck

De Vlaamse Milieumaatschappij is een beleidsvoorbereidende en beleidsuitvoerende Vlaamse Openbare Instelling (*parastatale A = semi-overheidsbedrijf*), opgericht door het decreet Bestuurlijk Beleid van 12 december 1990. De VMM staat onder toezicht van de Vlaamse minister bevoegd voor het leefmilieu, zogenaamde voogdijminister, mevrouw Dua. De VMM heeft 600 personeelsleden, van wie er 160 ter beschikking gesteld zijn van de NV AQUAFIN

Opdrachten

De fundamentele opdracht van de VMM luidt als volgt: "Wij, de Vlaamse Milieumaatschappij, staan als Vlaamse Openbare Instelling ten dienste van de bevolking en de politieke overheid die haar vertegenwoordigt."

De VMM rapporteert over de kwaliteit van het leefmilieu en beheert de kwaliteit van het oppervlaktewater.

2.6.2. MILIEU- EN BELANGENORGANISATIES

Brabantse Milieufederatie (BMF)

Spoorlaan 434 b

Postbus 591

5000 AN Tilburg

Tel.: +31 (0)13 535.62.25

Fax.: +31 (0)13 535.35.03

E-mail: bmf@antenna.nl

Milieufederatie Limburg Stichting

Godsweerderstraat 2

6041 GH Roermond

Tel.: +31 (0)475 38.64.10

BENEGORA Nederland

<http://www.benegora.myweb.nl/>

Postbus 20

4645 ZG Putte

Tel.: +31 (0)164 67.37.03

Fax.: +31 (0)164 67.37.03

E-mail: info@benegora.myweb.nl

Zeeuwse Milieufederatie (ZMF)

<http://www.zmf.nl>

Postbus 334

4460 AS Goes

coördinator werkgroep Schelde-estuarium: Vincent Klap

Tel.: +31 (0)113 23.00.75

Fax.: +31 (0)113 25.09.55

BENEGORA Vlaanderen

Steenstraat 25

B - 2180 Ekeren

Tel.: +32 (0)3 541.58.25

Fax.: +32 (0)3 541.42.46

Bond Beter Leefmilieu-Vlaanderen (vzw)
<http://www.bondbeterleefmilieu.be/index.html>
Tweekerkenstraat 47
B-1000 Brussel
Tel.: +32 (0)2 282.17.20
Fax.: +32 (0)2 230.53.89
E-mail: hostmaster@bbly.be

Natuurpunt Antwerpen Noord
Steenstraat 25
B - 2180 Ekeren
Tel.: +32 (0)3 541.58.25
E-mail: antwerpennoord@natuurpunt.be

Belgisch-Luxemburgse Kamer van Koophandel voor Nederland (Beluned)
<http://www.beluned.be/>
Groenmarkt 17-21
NL-3311 BD Dordrecht
Tel: +31 (0)78 635.19.90
Fax: +31 (0)78 635.29.23
E-mail: info@beluned.nl

Nederlandse Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg
<http://www.nkvk.be/>
Congresstraat 1b
B - 1000 Brussel
Tel.: +32 (0)2 219 11 74
Fax.: +32 (0)2 218 78 21

Vlaams Economisch Verbond (VEV)
<http://www.vev.be>
Brouwersvliet 5 bus 4
B-2000 Antwerpen
Tel.: +32 (0)3 202.44.00
Fax.: +32 (0)3 233.76.60
E-mail: vev@vev.be

Werkgeversorganisaties:
Brabants-Zeeuwse Werkgeversvereniging (BZW)
<http://www.bzw.nl/>
Reitseplein 5
Postbus 90154
5000 LG Tilburg
Tel.: +31 (0)13 594.43.81

Limburgse Werkgevers Vereniging (LWV)
www.lwv.nl
Godsweetersingel 77
Postbus 474
6040 AL Roermond
Tel.: +31 (0)475 35.26.00

Verbond Kristelijke Werkgevers en kaderleden
Paterspand
Patersstraat 100
B - 2300 Turnhout
Tel.: +32 (0)14 40.02.60
Fax.: +32 (0)14 40.02.55

3. Verdragen, wet- en regelgeving

3. Verdragen, wet- en regelgeving

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

3. VERDRAGEN, WET- EN REGELGEVING

3.1. INTERNATIONALE SCHRIFTELIJKE AFSPRAKEN (VERDRAGEN, ETC.)

In de relatie tussen Nederland en België of de Belgische deelstaten bestaan internationale schriftelijke afspraken over de meest uiteenlopende onderwerpen. In vergelijking met andere landen zijn dit er, door de gemeenschappelijke geschiedenis en het nabuurschap, relatief veel. De relatie met België en de Belgische deelstaten op V&W-terrein is intensief als gevolg van onze gemeenschappelijke stroomgebieden en doorgaande (water- en spoor)wegen. In Bijlage 1 "Overzicht van internationale afspraken" staat een overzicht van internationale schriftelijke afspraken met België die voor V&W relevant zijn. Deze Bijlage omvat diverse soorten internationale afspraken, nl. (1) verdragen, (2) internationale beleidsafspraken, en (3) besluiten van internationale organisaties, zoals de Benelux. Deze drie categorieën worden hierna kort toegelicht.

1. **Verdragen** is de algemene internationale term waarmee meezijdige juridisch verbindende internationale afspraken tussen staten (en internationale organisaties) worden aangeduid. De totstandkoming en andere aspecten van verdragen tussen staten worden beheerst door het Verdrag van Wenen inzake het verdragenrecht van 23 mei 1969. Omdat een verdrag de staten bindt, kennen deze nationaalrechtelijke procedures die parlementaire goedkeuring omvatten en die in het algemeen vóór een verdrag tot stand komt, dienen te worden doorlopen.

Niet ieder verdrag draagt de benaming 'verdrag'. Vroeger werden verdragen vaak "tractaat" genoemd. Een voorbeeld daarvan is het Tractaat betreffende de scheiding der wederzijdse grondgebieden (ofwel: het Scheidingsverdrag), dat regelingen bevat die op de dag van vandaag nog belangrijke dossiers zoals dat van de IJzeren Rijn (artikel 12) en het Schelde-estuarium (artikel 9) beheersen. Andere gangbare titels van verdragen zijn "conventie", "overeenkomst" en "akkoord".

Verdragen worden sedert 1951 door het Ministerie van Buitenlandse Zaken gepubliceerd in het Tractatenblad (Trb.). Oudere verdragen zijn te vinden in het Staatsblad of in particuliere verzamelingen. Gezien de verspreide publicatie is niet helemaal zeker, dat alle 'oude' verdragen in Bijlage 1 staan. Er dient bovendien voor te worden gewaarschuwd, dat een aantal 'oude' verdragen geheel of gedeeltelijk niet meer in werking is, bijv. omdat zo'n verdrag door een ander verdrag of een besluit van een internationale organisatie is 'overruled', of omdat het door de praktijk is ingehaald.

2. **Internationale beleidsafspraken** worden meestal Memorandum van Overeenstemming (MvO) genoemd. Deze afspraken zijn niet juridisch, maar slechts politiek en moreel verbindend. Ze binden niet de staat, maar de ondertekenaar, bijvoorbeeld de Minister van Verkeer en Waterstaat. MvO's zijn vooral geschikt om gezamenlijke beleidsvoornemens vast te leggen.

Anders dan verdragen, worden MvO's niet centraal geregistreerd en gepubliceerd. Er bestaat geen internationaalrechtelijke regeling die de totstandkoming van een MvO beheerst. Ook krijgt een MvO vaak een andere titel, zoals "gemeenschappelijke verklaring", "gentlemen's agreement" en "overeenkomst" of "akkoord". Omdat deze twee laatste titels ook voor verdragen worden gebruikt, kan er verwarring ontstaan over het karakter van een afspraak. Om dit soort verwarring (die zich ook op andere punten van een MvO kan manifesteren) te voorkomen, geldt, dat de Afdeling Internationaal Recht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (DJZ/IR) tijdig moet worden geraadpleegd bij de opstelling van een MvO.

N.B. Bij DJZ/IR kan de brochure "Memoranda of Understanding" worden besteld via telefoonnummer +31 (0)70 348.67.24 of per e-mail via DJZ-IR@minbuza.nl.

3. Een belangrijke categorie internationale juridisch bindende regelingen naast verdragen, vormen **besluiten van internationale organisaties**. Deze worden genomen op basis van het instellingsverdrag van de betreffende internationale organisatie (vaak 'statuut' of 'constitutie' genaamd). Zo'n instellingsverdrag – dat de onder 1 bedoelde nationaalrechtelijke procedure doorloopt - stipuleert dat de betreffende internationale organisatie bepaalde besluiten mag nemen. Verreweg de meest belangrijke besluiten zijn die van de Europese Gemeenschap. Deze besluiten zijn niet opgenomen in Bijlage 1 (zie echter paragraaf 4.1.1). Wèl opgenomen zijn de relevante beschikkingen van de Benelux. Bijlage 1 noemt ook enkele Benelux-Aanbevelingen. Deze zijn niet juridisch verbindend, maar zijn wel unaniem door de ministers goedgekeurd en daarmee politiek en moreel verbindend.

Achtergrondinformatie:

Essentieel voor het opzoeken van verdragen en verdragteksten is de vindplaats (in het algemeen is dat het jaar en nummer in het Tractatenblad of met name voor de oudere overeenkomsten het Staatsblad). Aan de hand hiervan kan het gezochte worden opgevraagd bij de centrale bibliotheek van V&W of eventueel bij VerdragsInformatieBeheer, afd. directie Juridische Zaken en Verdragen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag
Tel.: +31 (0)70 348.49.20
Fax.: +31 (0)70 348.60.00

Er komt een reeks artikelen van mevr. mr. J.M.I.J. Zijlmans (Jacqueline) in het blad R-varingen "Een analyse van voor Rijkswaterstaat relevante tractaten/verdragen", waarin een lijst van internationale regelingen wordt besproken, die veelal betrekking hebben op zaken tussen België en Nederland. Eerste artikelen van de reeks zijn eind 2001 verschenen, in de loop van 2002 volgt de rest.

adres

Mr. J. Zijlmans
Rijkswaterstaat directie Limburg
Beleidsmedewerker Europese & Internationale juridische zaken (VBR)
Tel.: +31 (0)43 329.46.55

Er bestaat een web-site waar de teksten van recente (sinds 1995) verdragen/tractaten kunnen worden opgevraagd.

De website:

<http://opmaat-sdu.intra.ryx.nl/>

Door te zoeken op "Verdrag" binnen de publicatiesoort "Tractatenblad" en te selecteren op België worden diverse verdragen gevonden. Deze kunnen worden ingezien en afgedrukt.

3.2. WET- EN REGELGEVING

Op het werkerterrein van V&W bestaat veel wet- en regelgeving waarmee rekening gehouden moet worden bij beleidsvorming en beleidsuitvoering, planvorming, aanleg en beheer en onderhoud van infrastructuur. Het voert hier te ver om een volledig overzicht te geven van alle wettelijke regelingen, etc. , waaraan projectleiders, dossierhouders e.a. gehouden zijn. Een opsomming met een beknopte toelichting op doel en inhoud zal snel mank gaan aan volledigheid, hetgeen met name op dit onderwerp een essentieel punt is.

Het is wel van groot belang voor de betrokkenen bij grensoverschrijdende projecten/dossiers dat zowel in Nederland als in België vele zaken in wet- en regelgeving zijn vastgelegd, waarbij tussen beide landen (soms grote) verschillen bestaan in benadering, procedures en voorwaarden.

Aanbevolen wordt in dit kader nadere informatie in te winnen bij de eigen juristen, die voor V&W-centraal bijna allemaal bij de nieuwe (per 1 januari 2002) Hoofd Directie Juridische Zaken (HDJZ) van V&W werkzaam zijn of in de regio bij de juristen van Rijkswaterstaat, alsmede mogelijk bij de Belgische counterpart in het beleidsitem of project.

4. Grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden en bilaterale overleggen

4. GRENDOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKINGSVERBANDEN EN BILATERALE OVERLEGGEN

4.1. GRENDOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKINGSVERBANDEN

4.1.1. EUROPESE UNIE

Nederland en België zijn vanaf het begin betrokken geweest bij het Europese integratieproces. De eerste stap op weg naar een Europese Unie werd gezet met de oprichting van de Europese gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS) in 1952, de Europese Economische Gemeenschap (EEG) in 1958 en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom) eveneens in 1958. De instellingen van de drie gemeenschappen werden in 1967 samengevoegd tot de Europese Gemeenschap. Sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Maastricht op 1 november 1993 spreken we van de Europese Unie. In EU-kader wordt het gemeenschappelijk beleid geformuleerd op verscheidene terreinen, waaronder landbouw, visserij, kolen- en staalproductie, vrije binnenmarkt, handelspolitiek, ontwikkelingsbeleid, milieu en hulpverlening bij natuurrampen.

Nederland en België werken binnen de EU vaak bilateraal samen. Deze bilaterale samenwerking binnen EU-verband valt in twee categorieën onder te verdelen: politieke samenwerking en praktische samenwerking. De samenwerking op politiek gebied is bij de beschrijving van de Benelux in het voorgaande reeds aangeduid. Op praktisch gebied wordt samengewerkt waar de EU-regelgeving de regionale en grensoverschrijdende samenwerking raakt. Zo wordt uit het Europese Interreg-programma subsidie verstrekt aan regionale samenwerking binnen o.m. de Euregio's Scheldemond en Maas-Rijn. Deze concrete samenwerkingsprogramma's worden in de betreffende hoofdstukken nader toegelicht. In de Vereniging van Regio's van Europa (VRE) worden de belangen behartigd van de regionale bestuurslaag binnen Europa door o.m. de Vlaamse en Franse Gemeenschap.

Halfjaarlijks wordt binnen V&W een overzicht opgesteld van de V&W EU-prioriteiten. Het gaat daarbij om dossiers waar V&W belang heeft bij een voorspoedige behandeling in Brussel en daar actief op inzet. Steeds moet worden bezien op welke van deze dossiers samenwerking met België kan worden gevonden.

Instellingen en websites van de Europese Unie (EU)

Officiële website van de Europese Unie:	http://europa.eu.int
Europees Parlement:	http://www.venwnet.minvenw.nl/rws/bwd/home/
De Raad van de Europese Unie:	http://ue.eu.int/
Europese Commissie:	http://europa.eu.int/comm/index_en.htm
Europese gemeenschap in de wereld:	http://europa.eu.int/comm/world/
Europese Centrale Bank:	http://www.ecb.int/
Comité van de regio's:	http://www.cor.eu.int/
Economisch en Sociaal Comité:	http://www.ces.eu.int/
Gerecht van eerste aanleg en Hof van Justitie:	http://www.curia.eu.int/
Investeringsbank:	http://www.eib.org/
Europese Centrale Bank:	http://www.ecb.int/
Raadgevend Comité van de EGKS:	http://www.ces.eu.int/
Rekenkamer:	http://www.eca.eu.int/

4.1.2. BENELUX ECONOMISCHE UNIE

Web-site

www.benelux.be

Adres

Regentschapsstraat 39

B - 1000 Brussel

Tel.: +32 (0)2 519.38.11

4.1.2.1. BENELUX ECONOMISCHE UNIE/POLITIEKE SAMENWERKING

De Benelux heeft een grote rol gespeeld in de samenwerking tussen België, Nederland en Luxemburg na de Tweede Wereldoorlog. Aan de oprichting van de Benelux ging een periode van toenemende samenwerking tussen de drie landen vooraf. De oorlog fungeerde vervolgens als katalysator bij de totstandkoming van het Verdrag tot instelling van de Benelux Economische Unie van 1958. In de jaren '60 vormde het Unieverdrag de basis voor een proces van toenemende samenwerking en integratie tussen de drie landen op het gebied van de voltooiing van de interne markt, maar ook op o.a. het terrein van personenverkeer, justitie en grensoverschrijdende samenwerking. Met deze verregaande samenwerking vervulden de Benelux-landen lange tijd een voortrekkersrol binnen Europa.

Sinds ongeveer 1970 zijn de verworvenheden van de Benelux-landen geleidelijk opgenomen in de Europese Gemeenschap en vervolgens de Europese Unie, zodat de invulling van de Benelux gaandeweg van karakter is veranderd. Met het oog op deze ontwikkelingen besloot het Comité van Ministers in 1994 tot een evaluatie van het werk van de Benelux. Het Comité van Wijzen dat daartoe werd opgericht, adviseerde in hetzelfde jaar tot een herijking van de doelstellingen van de Benelux.

In dit advies werden *drie primaire aandachtspunten* gedefinieerd:

1. de grensoverschrijdende samenwerking, zowel ruimtegebonden, economische als persoonsgebonden;
2. de voltooiing van de interne markt en de voortzetting van economische samenwerking op specifieke gebieden;
3. de politieke samenwerking en het overleg omtrent Europese vraagstukken.

Daarnaast wordt gewerkt aan een versterking van de samenwerking op terreinen van Binnenlandse zaken en Justitie.

ad.1.

Goed functionerende *grensoverschrijdende samenwerking*. Voorbeelden zijn: ruimtelijke ordening, natuur- en landschapsbehoud, verkeer en infrastructuur, directe samenwerking tussen lokale overheden. Ondanks de toenemende integratie is in praktijk gebleken dat met name juridische verscheidenheid voor problemen zorgt in de grensgebieden waar veel grensoverschrijdend verkeer plaatsvindt. Voor verdere Europese integratie is een goede grensoverschrijdende samenwerking een fundamenteel punt.

ad. 2.

Binnen de *Europese eenheidsmarkt* bestaat nog ruimte voor een beter beheer en een verdere verdieping van de onderlinge interne markt van de drie Beneluxlanden. Daarmee wordt beoogd voorwaarden te creëren en te behouden die het bedrijfsleven in staat stellen om op de best mogelijke manier van de interne markt gebruik te maken en de grensoverschrijdende economische samenwerking te bevorderen. Dit gebeurt onder meer door bestaande handelsbelemmeringen op projectmatige basis op te lossen, door bestaande samenwerking te intensiveren en door implementatie van EU-richtlijnen met betrekking tot de interne markt op elkaar af te stemmen. Ook wordt gestreefd naar afstemming van de standpunten van de Benelux-landen voor Europese interne markt-regelgeving en - in de mate van het mogelijke - op elkaar afgestemde implementatie van EU-richtlijnen m.b.t. de Interne markt.

ad.3.

De *Benelux Politieke Samenwerking*, die niet onder het verdrag van de economische Unie valt, maar als zodanig de naam van het 3-landen-overleg draagt, bestaat uit voorbereidende vergaderingen vóór elke Algemene Raad van de Europese Unie (niveau Ministers Buitenlandse Zaken) en de Europese Raden (niveau staatshoofden en regeringsleiders). Waar mogelijk wordt gezamenlijk stelling genomen in de Europese vergaderingen teneinde daar een groter gewicht in de schaal te werpen in de besluitvorming. Op informele basis tracht men een gecoördineerd standpunt van de Benelux in de Algemene Raad en de Europese Raad van de Europese Unie weer te geven.

Daarnaast is het functioneren van de Benelux ook aangepast aan de omvorming van België tot een federale staat. Als gevolg van het feit dat er voor België nu meerdere gesprekspartners deelnemen zijn de structuren en de samenstellingen van de delegaties aangepast.

Het is duidelijk dat het karakter van de Benelux-samenwerking in de loop van de jaren is gewijzigd. Met het meer vorm krijgen van de economische samenwerking op Europese schaal, is er binnen de Benelux meer aandacht gekomen voor andere terreinen, zoals verkeer, milieu en ruimtelijke ordening. Daarnaast is de samenwerking niet meer beperkt tot de drie nationale regeringen, maar zijn, ná de federalisering van België, ook de gewesten Vlaanderen, Wallonië en Brussel nadrukkelijk partij geworden in het overleg. Bovendien zijn bij gebiedsgebonden samenwerking zoals het Rijn-Schelde-Delta-overleg of Parc Haute Sûre de betrokken provincies en gemeenten eveneens in het overleg aanwezig.

De Benelux biedt voor V&W een structuur waarbinnen informatie kan worden uitgewisseld met België en beleid kan worden voorbereid. Het opstellen van regelgeving in Benelux-verband komt minder vaak voor. Hier bestaat een aantal redenen voor:

- een steeds sterkere Europese Unie, waarin steeds meer regelgeving op het gebied van verkeer en vervoer tot stand komt.
- de rol van de autonome Belgische gewesten die in de Benelux niet geheel duidelijk verankerd is.
- in bepaalde gevallen ontbreekt beleidsinhoudelijke overeenstemming tussen de Benelux-landen. Bij een onderwerp als interne markt bijvoorbeeld kunnen de oriëntaties en meningen verschillen.
- Inhoudelijke afstemming van projecten vindt vaker plaats in de meer specialistische bilaterale werkgroepen tussen Nederland en België, dan in Benelux-werkgroepen.

De Benelux kan ook bij bilateraal overleg zeer nuttig zijn op verschillende manieren:

- De Benelux kan optreden als neutrale facilitator (o.a. via secretariaats- en vertaalfunctie of opdrachtgever voor onderzoek).
- De Benelux kan een rol vervullen ter overbrugging van de verschillende bestuursculturen.
- De Benelux heeft een goede rol in het grensoverschrijdend overleg in de regio. Zo behandelt de grenscommissie Oost van de Benelux Economische Unie ruimtelijke orderingsvraagstukken, maar ook steeds vaker infrastructurele onderwerpen en ondersteunt daarbij nuttige contacten.
- Via het Beneluxparlement vinden nuttige contacten plaats tussen parlementsleden van de drie landen, die mede kunnen worden benut om knelpunten weg te masseren.
- De Benelux-landen hebben als overeenkomst alledrie relatief klein te zijn, dus het onderling afstemmen in groter EU-verband blijft relevant.

4.1.2.2. ORGANISATIE EN COMMISSIES VAN DE BENELUX

Comité van Ministers: Hoogste beslisorgaan

Voorzitter: de drie Ministers van Buitenlandse Zaken.

Leden: Ministers van Economische Zaken

Ministers van Financiën

Deelnemers aan vergaderingen:

andere leden van de Regeringen (afhankelijk agenda).

Comité is belast met:

- uitvoering Verdrag tot instelling Benelux Economische Unie.

Comité heeft mogelijkheid tot:

- sluiten van overeenkomsten;
- goedkeuren van (bindende) beschikkingen;
- goedkeuren van beleidsaanbevelingen en interne richtlijnen;
- kan bepaalde taken delegeren aan Ministeriële Werkgroepen (Zie Commissies).

Verder adviserend en justitieel:

- Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad;
- Economische en Sociale Raad van Advies;
- Benelux Gerechtshof.

Uitvoerend:

Raad van de Economische Unie (REU): hoogste ambtelijke orgaan

Samenstelling: voorzitters van de delegaties van de commissies

Secretariaat-generaal: centrale, gemeenschappelijke administratie

Gemeenschappelijke Diensten:

- Merkenbureau;
- Bureau voor Tekeningen en Modellen.

Commissies en Bijzondere Commissies

De Benelux kent een aantal Commissies en Bijzondere Commissies:

Samenstelling: ambtenaren van de Ministeries van de drie landen (of Gewesten) die betrokken zijn bij het werkterrein.

Commissies

Contactpersoon Benelux

1. Bijzondere Commissie Leefmilieu – Natuurbehoud en Landschapsbescherming	Abts, dhr. H.
2. Bijzondere Commissie Ruimtelijke Ordening (BCRO)	Niet, dhr. A. van der
3. Bijzondere Commissie Personenverkeer	Degroote, mevr. P.
4. Bijzondere Commissie Grensoverschrijdende Samenwerking (BCGS)	Mooren, dhr. J.M.L.
5. Bijzondere Commissie voor kwaliteitsverklaringen in de bouw (BCKB)	
6. Bijzondere Commissie voor het grenspark 'De Zoom-Kalmthoutse Heide'	Janssens, dhr. P.
7. Commissie voor het Verkeer	Stevens, mevr. S.
8. Directiecomité voor Interne Markt (en Economische Samenwerking)	
9. Schadecommissie grensoverschrijdende grondwateronttrekking	Janssens, dhr. P.
10. Euro Contrôle Route	Stevens, mevr. S.

Uit het overzicht van bilaterale overleggen komen voor de Benelux aanvullend nog de onderstaande (sub-) groepen:

Ad. 1 Bijzondere Commissie Leefmilieu – Natuurbehoud en Landschapsbescherming

- Werkgroep Grensmaas

Ad. 2 Bijzondere Commissie Ruimtelijke Ordening (BCRO) (zie nadere toelichting hieronder)

- Ministeriële Werkgroep voor de Ruimtelijke Ordening
- Grenscommissie VLANED
- Grenscommissie Oost

Ad. 5 Bijzondere Commissie voor kwaliteitsverklaringen in de bouw (BCKB)

- Benelux Bouwnormalisatie Werkgroep
- BDLN-coördinatiecommissie: Akkoord inzake wederzijdse erkenning van samenwerking bij kwaliteitsverklaringen in de bouw tussen Benelux enerzijds en Duitsland anderzijds

Ad. 7 Commissie voor het Verkeer

- Directiecomité
- Benelux-Subcommissie "Verkeersveiligheid"
- Benelux-Subcommissie "Vervoer over de weg":
met de werkgroepen:
  - Werkgroep Personenvervoer over de weg
  - Werkgroep Goederenvervoer over de weg
  - Werkgroep Controle wegvervoer
- Benelux Subcommissie Goedkeuring van voertuigen
- Benelux subcommissie Vervoer over de spoorwegen

Ad. 8 Directiecomité Interne markt

- Werkgroep Interne Markt
met diverse subwerkgroepen voor resp.: Intellectuele Eigendom, Energie, Normalisatie, Openbare aanbestedingen, Regionaal Economisch Beleid, Handelspolitiek, Middenstand

Er bestaan nog andere werkgroepen in Benelux-verband, die echter niet voor V&W relevant zijn.

Toelichting bij Benelux Bijzondere Commissie voor de Ruimtelijke Ordening (BCRO)

1. Ministeriële Werkgroep voor de Ruimtelijke Ordening

Taak: Bestuurlijke aansturing Benelux RO-overleg.

Leden: de ministers RO van de drie Belgische gewesten, Nederland en Luxemburg;

Contactpersoon Nederland: dhr. R. Kragt, RPD, tel.: +31 (0)70 339 32 43

Formele beschikkingen op ministerieel niveau:

M (74) 12 inzake wederzijdse consultatie m.b.t. ruimtelijke plannen in de grensstreken

Formele aanbevelingen op ministerieel niveau:

M (82) 11 inzake wederzijds consultatie betreffende bepaalde werkzaamheden in het stroomvoerend deel van het winterbed van de Maas

M (84) 15 inzake de vaststelling van grensoverschrijdingspunten voor buisleidingen.

2. Bijzondere Commissie voor de Ruimtelijke Ordening (BCRO)

Hoogste ambtelijk Benelux overlegorgaan ruimtelijke ordening

Leden: Directeuren Generaal RO van de drie Belgische gewesten, Nederland en Luxemburg plus vertegenwoordigers RO van de Noord-Vlaamse- en Zuid-Nederlandse provincies.

Contactpersoon Nederland: dhr. R. Kragt, RPD, tel.: +31 (0)70 339.32.43

2a. Grenscommissie Oost (GC-Oost)

Subcommissie van de BCRO.

Doelgebied: Grensgebied rond Zuid-Limburg (nl)

Hoofdtak: consultatie en informatie-uitwisseling met betrekking tot ruimtelijke beleidsplannen, een en ander op basis van de beschikking M (74) 12 van het Comité van Ministers van de Benelux. Daarnaast vindt RO-overleg in bredere zin plaats en wordt bijgedragen aan de uitwerking van het Ruimtelijk Ontwikkelingsperspectief MHAL.

Leden: voor (delen van) de regio bevoegde vertegenwoordigers (nationaal/gewestelijk en provinciaal) RO en van de sectoren Infrastructuur (voor nl: Rijkswaterstaat, regio zuid), economie en landbouw en natuur van Nederland, Vlaanderen en Wallonië. Nordrhein-Westfalen neemt als waarnemer deel aan het overleg

Contactpersoon voor Nederland: dhr. van Ginderen, prov. Limburg, tel.: +31 (0)43 389.73.68

2b. Grenscommissie Vlaanderen-Nederland (Vlaned)

Subcommissie van de BCRO

Doelgebied: westelijk deel van het Nederlands-Vlaams grensgebied (ten westen van Weert)

Hoofdtak: idem als voor GC-Oost

Leden: voor (delen van) de regio bevoegde RO- en sectorvertegenwoordigers uit Vlaanderen en Nederland.

Contactpersoon voor Nederland: dhr. C. Colijn (Directeur PPD Zeeland)

3. Uitwerking en samenwerking Ruimtelijk Ontwikkelingsperspectief MHAL

De actuele uitwerking van het Ruimtelijk Ontwikkelingsperspectief voor het gebied Maastricht-Heerlen-Hasselt/Genk-Aachen-Luik (MHAL) krijgt momenteel onder andere vorm via verschillende projecten waaraan de partners binnen de Grenscommissie Oost deelnemen. Zie voor een korte beschrijving van deze projecten bij MHAL [§ 4.1.5.](#)

Verder:

Benelux afstemming van streek- en gewestplannen

In het kader van het overleg van de grenscommissies vindt prealabele consultatie plaats over ruimtelijke bestemmingen in deze plannen (incl. verkeersvoorzieningen als wegen, vaarwegen, spoorwegen en buisleidingen).

Benelux Aanbeveling grensoverschrijdingspunten buisleidingen

In Benelux-verband (in het kader van het RO overleg) werden de grensoverschrijdingspunten vastgelegd. Zie aanbeveling van Comité van Ministers van 12 december 1984 (M (84)15) bijlage 1.

Benelux Aanbeveling inzake vrijwaring winterbed Maas

In Benelux-verband werd een consultatieprocedure vastgesteld bij nieuwe inrichtingen in het winterbed van de Maas. Zie aanbeveling van het Comité van Ministers van 5 oktober 1982 (M (82)11)

Besluiten Comité van Ministers inzake inrichting bedrijventerreinen langs autosnelwegen.

4.1.3. EUREGIO'S

Inmiddels werken decentrale overheden in de Europese Unie samen op een groot aantal terreinen, uiteenlopend van transport en energie tot toerisme en onderwijs. Dit vindt veelal plaats in structuren die als 'Euregio' worden aangeduid, terwijl men ook variaties kan aantreffen als 'euroregio' of 'Europaregio'.

Deze euregionale samenwerkingsverbanden vertonen in vele opzichten overeenkomsten, zoals een permanent karakter en een eigen identiteit naast die van hun leden. Dit betekent overigens niet dat hiermee een nieuwe bestuurslaag op lokaal of regionaal niveau is ontstaan. De euregionale samenwerkingsverbanden kennen vaak wel een eigen besluitvorming en beschikken over eigen administratieve en financiële middelen en expertise. Daarnaast hebben vrijwel alle Euregio's in de EU een belangrijke rol toegewezen gekregen in de uitvoering van het INTERREG-programma. (Zie ook § 4.1.4.)

Samenvattend kan gesteld worden dat in grote lijnen vier soorten van grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden in Europa te onderscheiden zijn.

1. informele grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden (b.v. jumelages);
2. geïnstitutionaliseerde (niet-juridische) samenwerkingsvormen (b.v. EUREGIO);
3. privaatrechtelijke samenwerkingsverbanden (b.v. Euregio Maas-Rijn);
4. publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden (b.v. Euregio Rijn-Waal).

Nederland kent vanouds zeven Euregio's:

1. de Eems-Dollard Regio
2. de EUREGIO
3. de Euregio Rijn-Waal
4. de Euregio Rijn-Maas-Noord
5. de Euregio Maas-Rijn
6. het Benelux Middengebied en
7. de Euregio Scheldemond.

Sinds 1999 kan hier de Euregio Wadden aan worden toegevoegd.

Daarnaast bestaan de Nieuwe Hanze Interregio (provinciaal samenwerkingsverband tussen de provincies Groningen, Fryslân, Drenthe, Overijssel en de Duitse Länder Nedersaksen en Bremen), BENEGO (Nederlandse en Belgische grensgemeenten), Eurode (samenwerkingsverband tussen de gemeenten Baarle-Hertog en Baarle-Nassau). Ten slotte zijn er nog verschillende stedelijke netwerken zoals het MHAL (samenwerkingsverband tussen de steden Maastricht, Heerlen, Hasselt, Aken en Luik).

In het kader van de Euregio's en de verschillende INTERREG-projecten vindt op diverse niveaus, met diverse betrokken belanghebbenden en in diverse vormen (workshops, conferenties, werkgroepvergaderingen, etc.) grensoverschrijdend overleg plaats. Enkele voor V&W relevante overlegstructuren worden in het gedeelte "objectgebonden" van Bijlage 2 gegeven.

Voor een zo compleet mogelijk overzicht van de grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden die Nederland kent, kan verwezen worden naar de databank van de Benelux Economische Unie en het Vademecum Belgisch-Nederlandse betrekkingen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Aanspreek- en informatiepunt Benelux :

dhr. Hans Mooren
Benelux Economische Unie, Secretariaat-Generaal
Regentschapsstraat 39
B - 1000 Brussel
Tel.: +32 (0)2 519.38.43

Het Vademecum Belgisch-Nederlandse betrekkingen is te vinden op:

<http://www.bnc-cbn.net/>

In relatie met de grensoverschrijdende samenwerking met België zijn de drie onderstaande Euregio's van belang:

Euregio Maas-Rijn

Euregio Bureau
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
ambtelijk contact ir. Alfred Evers

De Euregio Maas-Rijn (EMR) is opgericht in 1976. In 1991 kreeg de EMR een juridische status in de vorm van een stichting volgens Nederlands recht. De leden van deze stichting zijn de Nederlandse en de Belgische provincie Limburg, de provincie Luik, de Regio Aachen en de Duitstalige Gemeenschap in België. Het doel van de stichting is om grensbelemmeringen af te bouwen, sociaal-economische factoren te verbeteren, contacten tussen de burgers te stimuleren en samenwerking tussen instellingen en bedrijven in het grensgebied te bevorderen. Het hoogste besluitvormingsorgaan van de EMR is het Bestuur, waarin de bestuurders van de verschillende partnerregio's zitting hebben. Het belangrijkste adviesorgaan is de in 1995 gevormde Euregioraad met afvaardigingen van politieke, economische en maatschappelijke instanties in het gebied van de EMR. De dagelijkse administratieve werkzaamheden worden gedaan door het Bureau van de EMR. Daarnaast bestaan er enkele stuurgroepen voor de coördinatie van de activiteiten van de Euregio Maas-Rijn op elk afzonderlijk aandachtsgebied.

Benelux Middengebied

Contactadres Provincie Noord Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Dienst REW Ruimte, Economie en Welzijn
drs. Louis Hornman

De deelnemende overheden aan de Euregio Benelux Middengebied zijn de Nederlandse provincies Noord-Brabant en Limburg en de Belgische provincies Antwerpen en Limburg en het arrondissement Leuven. Het Benelux Middengebied is een vrijblijvend grensoverschrijdend samenwerkingsverband zonder lidmaatschap in formele zin. Doelstelling is het bevorderen van de regionale economische ontwikkeling en het versterken van de grensoverschrijdende samenwerking in het gebied.

Euregio Scheldemond

Web-site / links

www.euregioscheldemond.be/raad.html

Postadres:
EUREGIO SCHELDEMOND
Gouvernementstraat 1
B-9000 Gent
Tel.: +32 (0)9 223.88.47
Fax.: +32 (0)9 233.63.21
E-mail: euregio.scheldemond@oost-vlaanderen.be
Bezoekadres:
Vogelmarkt 15
4de verdieping
B-9000 Gent

De Euregio Scheldemond is een interprovinciaal grensoverschrijdend samenwerkingsverband tussen de provincies Oost- en West-Vlaanderen en de provincie Zeeland. In 1993 kreeg de reeds lang bestaande samenwerking in dit grensgebied de status van een gemeenschappelijk orgaan. Tegelijkertijd werd de Scheldemondraad opgericht, waarin de bestuurders van de drie provincies zetelen en vertegenwoordigers van een aantal gemeenten en enkele andere instanties in het gebied. Naast het Dagelijks Bestuur en het secretariaat zijn er verder nog verscheidene vakgroepen die als overlegplatform fungeren voor de verschillende beleidsdomeinen. In oktober 1999 zijn de statuten van het gemeenschappelijk orgaan geactualiseerd en hebben ook de gemeenten in het gebied een belangrijke rol gekregen.

EUREGIO MAAS-RIJN			
Overleg	Voorbeelden Projecten I/II/III	Andere vormen van samenwerking (betrokkenen)	Aanspreekpunt/ Coördinatiepunt
Het Bestuur Raad voor de Euregio Presidium (permanent bureau) Commissie Economie, Middenstand, Technologie, Kwalificatie en Arbeidsmarkt Commissie Natuur, Milieu en Verkeer Commissie Gezondheid, Sociale Zaken, Veiligheid en maatschappelijke zaken Commissie Jeugd, Cultuur en Euregionale Identiteit Werkgroep Milieu Werkgroep Openbaar Vervoer Werkgroep Openbare Veiligheid Werkgroep Volksgezondheid Stuurgroep Structuurpolitiek	Interreg II: Euregio-gids Technologische ondersteuning v.d. textiel- en para-textielsector Netwerk voor duurzaam bouwen, duurzame energiebronnen en grondstoffen Hora-Est Tele-learning Eurokon Betere toegang tot de gezondheidszorg in de EMR Deltaplan	Universiteiten Gemeenten VVV's Vakbondorganisaties (Interregionale Vakbondsraad) Werkgevers Arbeidsbureaus Kamers van Koophandel en Industrie en op het gebied van RO (MHAL-project) Instellingen voor RO Jeugd- en sociale instellingen Openbaar vervoer	Stichting Euregio Maas-Rijn

Kader waarin elk project moet passen:

1. verbetering v.d. fysieke structuur;
2. bevordering van economie, technologie en innovatie
3. bescherming van het leefmilieu
4. ontwikkeling en benutting van het menselijk potentieel
5. bevordering van de maatschappelijke integratie

EUREGIO BENELUX MIDDENGEBIED			
Overleg	Voorbeelden Projecten I/II/III	Andere vormen van samenwerking (betrokkenen)	Aanspreekpunt/ Coördinatiepunt
Comité van Toezicht	Interreg II: Grenslandschap Taxandria II Toervaren Benelux Middengebied Grensoverschrijdend Landschap Stramprooierbroek Wandelnetwerk in drie Limburgse dorpjes Grensregio Dommelvallei II Grensregio Dommelvallei III Baarles Bezien 2010 Intergemeentelijk Integraal waterkwaliteitsplan Zorg voor Zorg Grensoverschrijdende Samenwerking Kankerzorg 2000 Procesbeheersing in de voedingssector Tarrareductie Watermanagement Benelux Middengebied Interreg III: in voorbereiding: Duurzame watersystemen in het Benelux Middengebied	Werkgeversorganisaties Waterschappen Brancheorganisaties kennisinstellingen Kamers van Koophandel Gemeenten Instellingen voor gezondheidszorg KMO/MKB	IGRES-secretariaat

Kader waarin elk project moet passen:

1. verbetering v.d. fysieke structuur;
2. bevordering van economie, technologie en innovatie
3. bescherming van het leefmilieu
4. ontwikkeling en benutting van het menselijk potentieel
5. bevordering van de maatschappelijke integratie

EUREGIO SCHEDEMOND			
Overleg	Voorbeelden Projecten I/II/III	Andere vormen van samenwerking (betrokkenen)	Aanspreekpunt/ Coördinatiepunt
Scheldemondraad Vakgroep Ruimtelijke Ordening & Milieu Vakgroep Onderwijs Vakgroep Welzijn Vakgroep Toerisme Vakgroep Cultuur Vakgroep Economie Permanent Kader van Advies Dagelijks Bestuur Stuurgroep	<u>Interreg I:</u> Studieproject grensoverschrijdend Krekengebied <u>Interreg II:</u> PLATO-project Promotie van streekproducten uit de Euregio Scheldemon Aardappelmarkt en boerenbelang Musica Flandrica I en II Fotografieproject "Mijn Engel moet nog komen Kunst overgrenzen Plattelandstoerisme ROM Gentse Kanaalzone Woonwagengewoners I en II Krekenprojecten Natuur, milieu en burgers <u>Interreg III:</u> Interreg III-A Luik (grensoverschrijdende projecten binnen het gebied Euregio Scheldemon) Interreg III-B Luik (transnationale projecten) Interreg III-C Luik (interregionale samenwerkingsprojecten)	Polders Wateringen Waterschappen Werkgeversverenigingen Werknemersverenigingen Benelux Economische Unie Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij Kamers van Koophandel	Secretariaat Euregio Scheldemon Provincie Oost-Vlaanderen Provincie West-Vlaanderen Provincie Zeeland

Kader waarin elk project moet passen:

1. verbetering v.d. fysieke structuur;
2. bevordering van economie, technologie en innovatie
3. bescherming van het leefmilieu
4. ontwikkeling en benutting van het menselijk potentieel
5. bevordering van de maatschappelijke integratie

4.1.4. INTERREG

De komst van het INTERREG-initiatief in 1990 door de Europese Unie heeft ertoe geleid dat de samenwerking over de grens in een stroomversnelling raakte. In korte tijd raakte de hele Nederlands-Duitse en Nederlands-Belgische grens bedekt met grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden. Door de mogelijkheid om subsidies te verwerven werden ook besturen actief die dit voorheen niet waren, waardoor tussen de verschillende samenwerkingsverbanden om die gelden concurrentie ontstond. Zo zijn het Benelux Middengebied en de Euregio Scheldemond ontstaan.

Via het Europese communautaire initiatief INTERREG stelt de Europese Commissie financiële middelen ter beschikking van grensoverschrijdende projecten.

De doelstellingen van INTERREG worden als volgt door de Europese Commissie omschreven:

- aan de binnengrenzen gelegen gebieden van de Europese Unie behulpzaam zijn bij het overwinnen van de bijzondere ontwikkelingsproblemen die voortkomen uit hun relatieve afzondering binnen de nationale economieën en binnen de Europese Unie als geheel, zulks in het belang van de plaatselijke bevolking en op een ecologisch verantwoorde wijze;
- stimulansen geven om netwerken voor samenwerking over binnengrenzen heen op te richten en te ontwikkelen. Dit dient gezien te worden in het licht van de voltooiing van de interne markt.

De Europese Commissie wil met de inzet van de INTERREG-middelen de concurrentiepositie van de grensregio's verbeteren en de regionale aantrekkingskracht voor nieuwe economische activiteiten vergroten.

Als verantwoordelijke overheden voor de Belgisch-Nederlandse programma's treden respectievelijk het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en het Ministerie van Economische Zaken op.

Deze overheden verdelen de beschikbare middelen over de grensgebieden o.a.

- **Euregio Scheldemond** (samenwerkingsverband van de provincies Oost-Vlaanderen (B), West-Vlaanderen (B) en Zeeland (NL));
- **Euregio Benelux-Middengebied** (samenwerkingsverband tussen de regio Aken, de Duitstalige Gemeenschap in België en de Belgische provincies Limburg en Luik);
- **Euregio Maas-Rijn**. (samenwerkingsverband tussen provincies Antwerpen, Noord-Brabant, Nederlands en Belgisch Limburg en het arrondissement Leuven (provincie Vlaams-Brabant).

Zie voor een korte toelichting op de Euregio's [§ 4.1.3](#).

De projecten in deze grensgebieden moeten niet alleen voldoen aan de centrale doelstelling van het INTERREG-programma, maar moeten ook passen binnen één van de van tevoren vastgestelde thema's.

INTERREG I (1989-1994)

Het eerste INTERREG-programma kende als gevolg van de directe verbondenheid met het structuurfonds EFRO (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkelingen; subsidieert projecten) vooral een sociaal-economische invalshoek. Het programma voorzag evenmin in omvangrijke financiële middelen. Dit veranderde met INTERREG II.

INTERREG II (1994-1999)

De mogelijkheid tot inzet van middelen werd verbreed tot een groot aantal grensoverschrijdende thema's. De financiële middelen verdrievoudigden.

Het INTERREG II-programma bestaat uit de volgende vijf thema's:

1. verbetering van de fysieke structuur;
2. bevordering van economie, technologie en innovatie;
3. bescherming van het leefmilieu;
4. ontwikkeling en benutting van het menselijk potentieel;
5. bevordering van de maatschappelijke integratie.

In zogenaamde operationele programma's zijn strategische doelstellingen geformuleerd, die de basis vormen voor de indiening van de projecten.

INTERREG III (2000-2006)

INTERREG III voorziet verdere financiële ondersteuning voor de grensoverschrijdende samenwerking. Voor INTERREG III is zowel voor de omvang van de beschikbare middelen als wat de thema's betreft een voortzetting van INTERREG II voorzien.

In het kader van INTERREG II is bijvoorbeeld het IRMA-programma uitgevoerd. (IRMA staat voor INTERREG Rhine-Meuse Activities) Dit programma is gestart naar aanleiding van de hoogwaters in 1993 en 1995, die grote wateroverlast en schade hebben veroorzaakt. Het is een samenwerkingsverband tussen Vlaanderen, Wallonië, Frankrijk, Luxemburg, Duitsland en Nederland, waarbij ook Zwitserland (niet EU) is betrokken. Het programma heeft als doel hoogwaterschade te voorkomen in de stroomgebieden door een balans te vinden tussen menselijke activiteiten, sociaal-economische ontwikkelingen en duurzaam waterbeheer. Er zijn 153 projecten aangenomen, die een bijdrage van de EU krijgen van ruim 141 miljoen euro. Het zwaartepunt van begeleiding in Nederland ligt bij VROM, omdat naast watermanagement met uitgangspunten als waterretentie en ruimte voor rivieren, de ruimtelijke ordening een belangrijke rol speelt.

Veel informatie is te vinden op <http://www.irma-programma.org/>.

Aanspreek- en informatiepunt m.b.t. de Euregio's bij de Benelux :

dhr. Hans Mooren

Benelux Economische Unie, Secretariaat-Generaal

Regentschapsstraat 39

B - 1000 Brussel

Tel.: +32 (0)2 519.38.43

In het kader van de Euregio's en de verschillende Interreg-projecten vindt op diverse niveaus, met diverse betrokken belanghebbenden en in diverse vormen (workshops, conferenties, werkgroepvergaderingen, etc.) grensoverschrijdend overleg plaats. Enkele voor V&W relevante overlegstructuren worden in het gedeelte "objectgebonden" van Bijlage 2 gegeven.

4.1.5. MHAL (MAASTRICHT, HEERLEN – HASSELT/GENK, AKEN, LUIK)

Web-site / links

Niet aanwezig.

Adres

Geen vast secretariaat; contactadres:

Gemeente Heerlen

drs. Frans Vonk

Postbus 1

6400 AA Heerlen

MHAL is een grensoverschrijdend samenwerkingsverband in de grensstreek tussen en rond de plaatsen Maastricht, Heerlen, Hasselt, Genk, Aken en Luik.

De oorsprong ligt bij een gezamenlijke verdere uitwerking van de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening. In 1994 is het Ruimtelijk Ontwikkelingsperspectief MHAL bestuurlijk vastgesteld. Dit Perspectief heeft een doorwerking gekregen in de eigen plannen van alle deelnemers en wordt nog verder uitgewerkt.

De oorspronkelijke samenwerking is geëvolueerd naar een stedennetwerk. Er bestaat daarbij tevens een sterke koppeling (personele unie) met de Euregio Maas-Rijn, waarbinnen het MHAL-gebied valt.

In het kader van MHAL is een aantal ontwikkelingen gaande:

1. Uitwerking en samenwerking Ruimtelijk Ontwikkelingsperspectief MHAL

Actuele uitwerking van het Ruimtelijk Ontwikkelingsperspectief voor het gebied Maastricht-Heerlen-Hasselt/Genk-Aken-Luik (MHAL) krijgt momenteel onder andere vorm via de volgende projecten waaraan de partners binnen de Grenscommissie Oost deelnemen:

A. Project Drielandenpark

Doel:

Opstellen van een globale visie voor het landelijk gebied ten oosten van de Maas en verder begrensd door Luik, Verviers, Eschweiler, Aken, Heerlen en Sittard.

Een en ander als basis voor concrete uitvoeringsprojecten.

Het project wordt uitgewerkt binnen een werkgroep van de Grenscommissie Oost, die onder de Bijzondere Commissie voor de Ruimtelijke Ordening (BCRO) van de Benelux valt.

Plan van aanpak en financieringsvoorstel zijn op 7 maart 2001 bestuurlijk goedgekeurd.

Contactpersoon Nederland:

dhr. G. Kater

Provincie Limburg

Tel.: +31 (0)43 389.76.82

B. Project Goederenvervoer MHAL

Doel:

fase I: opzet databank in verband met goederenvervoer;

fase II opstellen van een visie als basis voor concrete afstemming van beleid en uitvoeringsprojecten;

fase III concrete uitvoeringsprojecten.

Een en ander wordt uitgewerkt binnen een werkgroep van de Grenscommissie Oost.

Contactpersoon Nederland:

dhr. Orgelist

Provincie Limburg

Tel.: +31 (0)43 389.75.74

C. Project HST-feeding

Doel:

Optimaliseren grensoverschrijdend openbaar vervoer mede met het oog op een goede aansluiting van de totale regio op de HST-halteplaatsen Luik en Aken.

Dit project wordt buiten de formele Benelux-structuren om uitgewerkt als een INTERREG-project.

Contactpersoon Nederland:
dhr. van Ginderen,
provincie Limburg,
Tel.: +31 (0)43 389.73.68

2. Wederzijdse betekenis hoofdwegennet in MHAL-gebied: functies van het Nederlands gedeelte voor het Belgische en Duitse grensgebied en omgekeerd.

Aanleiding is het per medio 2002 van kracht komende nieuwe verkeers- en vervoersbeleid in Nederland: het Nationale Verkeer en Vervoer Plan (NVVP).

Het betreft een aanvraag bij het Ministerie van V&W voor het uitvoeren van een Verkenning in 2003. Deze verkenningstudie is nog niet definitief opgedragen. In 2002 zullen de contacten met aangrenzende Belgische en Duitse wegbeherende instanties hierover worden aangehaald.

Nadere toelichting:

In het licht van de tussen diverse beheerders van weginfrastructuur gewenste afstemming van beheer- en investeringsmaatregelen op de verbindingen en knopen, is in Zuid-Limburg sprake van een bijzondere euregionale situatie.

Zowel het stadsgewest Maastricht als Parkstad Limburg maken deel uit van het MHAL-gebied, waar in totaal ca. 4 miljoen mensen wonen, werken en recreëren.

Het Nederlandse deel van het MHAL-gebied omvat ca. 400.000 inwoners.

Met de in het NVVP beoogde Nederlandse beleids- en beheermaatregelen op het hoofdwegennet (HWN als basisnetvoorziening, facultatief uit te breiden o.b.v. regionale wensen met hogere ambities) kunnen wijzigingen ontstaan in de functionele bijdragen van afzonderlijke weggedelen in de euregionale hoofdwegen-structuur.

Andersom geldt dit ook: Vlaamse, Waalse of Duitse maatregelen hebben gevolgen voor de functies van de Nederlandse weggedeelten. Niet alleen in Nederland is steeds meer sprake van prijsbeleid, ook aan Duitse zijde wordt deze ontwikkeling steeds duidelijker.

Voorstel is om aan de hand van een internationale samenwerking met Waalse, Vlaamse en Duitse (hoofd)wegbeheerders - in MHAL-verband derhalve - de gevolgen van de diverse beoogde beleidsmaatregelen op de verkeersstromen inzichtelijk te maken.

Aan de hand van een dergelijke verkenning kunnen potentiële verkeersproblemen op de euregionale hoofdwegen worden in beeld worden gebracht.

Tegelijkertijd kan deze HWN-verkenning de verschillende flankerende maatregelen aanduiden, die nodig zijn bij de implementatie van de beoogde Nederlandse beleidsmaatregelen (NVVP). Als laatste kan een dergelijke studie bijdragen aan een euregionale weginfra-visie (beleidsvisie) voor de toekomst.

Projectleider bij V&W:
RWS directie Limburg
Mevr. A. Hannema
Afdeling Integraal Verkeer en Vervoer,
Tel.: +31 (0)43 329.46.09

4.1.6. RIJN-SCHELDE DELTA

Rijn - Schelde – Delta samenwerkingsorganisatie = netwerk van contacten en platform voor grensoverschrijdende projecten.

Web-site / links

www.rsdelta.org

www.mainportdelta.org

Adres

RSD

Postbus 193

4600 AD Bergen op Zoom

bezoekadres:

Het Markiezenhof

Bergen op Zoom

Tel.: +31 (0)164 25.18.59

Fax.: +31 (0)164 25.50.94

Algemeen

Basis

Het initiatief voor de Rijn-Schelde-Delta samenwerking is genomen in het midden van de 90-er jaren. Zowel in de Nederlandse Vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening en de Vierde Nota Extra als in het ruimtelijke Structuurplan Vlaanderen wordt aandacht besteed aan de noodzaak tot verdere grensoverschrijdende afstemming en samenwerking in het gebied van de Rijn-Schelde Delta. De overheden en het bedrijfsleven hebben de samenwerking in oktober 1995 bekrachtigd in een Intentieverklaring. In mei 1999 is het Delta-akkoord (2000-2005) gesloten tussen de partners. Door het sluiten van dit akkoord is een nieuwe politieke impuls gegeven aan de samenwerking welke tot dan toe functioneerde op basis van de intentieverklaring. Het akkoord bevestigt de bereidheid van de partners tot samenwerking en stelt een tijds kader vast tot eind 2005. voor het bereiken van de doelstellingen. Tevens onderstreept het akkoord de centrale rol van een goede verstandhouding tussen bestuurders en andere actoren in de Delta teneinde het investeringsbeleid in het hele gebied in goede banen te leiden. In functie van de (grensoverschrijdende) RSD-projecten zijn projectgroepen geformeerd. Elk van de RSD-projecten wordt getrokken door een van de partners.

De Rijn-Schelde-Delta Samenwerkingsorganisatie houdt zich bezig met kansen en belangen op het gebied van economie, mobiliteit, ecologie, cultuur, toerisme en recreatie. De uitvoering van activiteiten is praktisch en projectmatig. De organisatie en hun vertegenwoordigers ondersteunen met een actief netwerk de resultaten.

Doelstelling

Samenwerking tussen overheden (Vlaanderen, Nederland, provincies steden en gemeenten) en bedrijfsleven en natuur en milieuorganisaties in het estuariumgebied van de Rijn, Maas en Schelde om te komen tot een duurzaam ruimtelijk ontwikkelingsperspectief, met speciale aandacht voor een evenwichtige ruimtelijk-economische en ruimtelijk-ecologische ontwikkeling van het gebied.

De samenwerking richt zich op de economische en de ruimtelijke ontwikkeling van de Delta, in de vorm van het gezamenlijk opzetten van visies en projecten. Het "Delta-perspectief" (juli 1998) biedt daarvoor een basis. Het Perspectief geeft zowel gebieden als thema's aan die kunnen worden uitgewerkt tot projecten.

Communicatie

Een belangrijk bestanddeel van het doel van de samenwerking in Rijn-Schelde-Delta verband is het elkaar wederzijds op de hoogte houden - in een vroeg stadium en bij voortdurend - over ontwikkelingen en voornemens. Deze communicatie is in deze Samenwerking een doel op zichzelf. Het moet zicht bieden op samenhangende informatie over het gehele Deltagebied en de brede externe verspreiding daarvan. In de praktijk betekent dit het regelmatig laten verschijnen van de Nieuwsbrief, berichtgeving in de media aan de hand van stuurgroepvergaderingen, studienota's, een heldere en wervende brochure en web-site.

Het Delta perspectief

Het Delta Perspectief, een Ruimtelijk Ontwikkelingsperspectief (het ROP), en de notities die ter voorbereiding daarvan zijn gemaakt, tonen een bestuurlijke consensus over hoe de partners de Delta zien en hoe zij de kansen op ontwikkeling ervan inschatten. In het Delta perspectief zijn over een breed veld projecten aangeduid die tot doel hebben op deelreinen vernieuwing door samenwerking dichterbij te brengen.

De Stuurgroep heeft besloten om de effecten van deze projecten na drie jaar te evalueren en om aan de hand daarvan het ROP te herijken en bij te stellen. In de praktijk blijkt deze evaluatie een permanent proces te zijn. De ambtelijke Begeleidingsgroep speelt daarbij een duidelijke rol.

Organisatie

Stuurgroep

Bestuurlijke vertegenwoordigers van de deelnemende partners, het besluitvormende bestuurlijke orgaan. Tweemaal per jaar bij elkaar: voorjaars- en najaarsvergadering (in Vlaanderen en in Nederland)

Voorzitter CdK van Noord-Brabant

co-voorzitter Gouverneur van Oost-Vlaanderen

Zie voor de personele invulling van de bestuurlijke vertegenwoordigers de web-site van RSD (www.rsdelta.org) onder het kopje 'over RSD'.

Begeleidingsgroep

Ambtelijke vertegenwoordigers ter ondersteuning van stuurgroepleden. Ten minste 2 x per jaar bijeen.

Kerngroep (uit begeleidingsgroep ontstaan)

De kerngroep bestaat uit ambtelijke vertegenwoordigers van de zes provincies, van de gezamenlijke Kamers van Koophandel en van de Benelux Economische Unie. De kerngroep geeft samen met de Deltamanager leiding aan de voortgang van de samenwerkingsactiviteiten.

Het management

De bestuurlijke samenwerking wordt begeleid door een kleine organisatie:

- Deltamanager (dhr. Max Roksnoer);
- projectcoördinator;
- managementassistent(e);
- een adviseur voor specifieke onderwerpen.

Daarnaast verricht ook de secretaris van de Stuurgroep RSD ondersteunende werkzaamheden voor de samenwerking.

Partners

Benelux Economische Unie (adviseur)

Vlaams Gewest administratie AROHM Brussel

Provincies: Antwerpen, Noord-Brabant, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Zeeland, Zuid-Holland

Gemeenten: Antwerpen, Bergen op Zoom, Breda, Brugge, Dordrecht, Etten-Leur, Gent, Middelburg, Oostende, Oosterhout, Roosendaal, Rotterdam, Terneuzen, Vlissingen

Vlaams Economisch Verbond

Kamers van Koophandel van Antwerpen, Breda, Brugge, Gent, Middelburg, Waasland

Havenbedrijven van Antwerpen, Dordrecht, Gent, Moerdijk, Oostende, Rotterdam, Zeeland Seaports, Zeebrugge

Natuur- en milieuorganisaties verenigd in de Bond Beter Leefmilieu en het Delta Overleg

Thematische Projecten

Delta Pijpleidingen

Delta GIS-bedrijventerreinen

Delta Duurzame bedrijfsterreinen

Delta Toerisme

Delta Kust

Delta Groen

Delta-China relatie

Delta Havens

Voorts

Project "afvalpreventie"
Project "milieugebruiksruimte"

Gebiedsgerichte projecten

RoBrAnt
Kanaalzone TerGent

Europees project

Open ruimte als onderdeel van het Interreg project: Grensoverschrijdende (Stedelijke) Netwerken.

Zie voor een beschrijving van de projecten (doelstelling, stand van zaken en planning etc.) de web-site van RSD (www.rsdelta.org) onder kopje projecten.

Betrokkenheid V&W

In het verleden betrokken:
DGG, Dir. Alg. Beleid, IHI
HID van de regionale directie Zeeland en
VROM

V&W is geen partner in het samenwerkingsorgaan.
Momenteel geen betrokkenheid, in de toekomst afhankelijk van ontwikkeling van projecten.

4.2. BILATERALE OVERLEGGEN

De overleggen tussen Nederland en België, op het gebied van V&W, zijn geïnventariseerd en worden weergegeven op bijgevoegd overzicht in Bijlage 2.

In het overzicht wordt, naast de naam waaronder het overleg bekend staat en de doelstelling/het onderwerp van het overleg, aangegeven wie de gesprekspartners zijn van Belgische en Nederlandse zijde. Tevens is een indicatie gegeven van de frequentie van de bijeenkomsten en wordt enige aanvullende informatie gegeven, zoals het centrale coördinatie- of aanspreekpunt.

In het overzicht is een bepaalde indeling aangehouden. Er is gegroepeerd/geclusterd in hoofdgroepen in relatie met onderwerpen die:

- 1) algemeen of beleidsmatig van aard zijn;
- 2) betrekking hebben op een bepaald object of regio (objectgebonden);
- 3) betrekking hebben op bepaalde projecten.

De overleggen kunnen een erg verschillend karakter hebben. Sommige zijn incidenteel of op ad hoc basis als het onderwerp en de problematiek op dat moment weer extra aandacht vraagt. Daarentegen hebben ook veel van de overleggen een regulier, structureel of permanent karakter en groeien daarmee uit tot vaste overlegstructuren en samenwerkingsverbanden.

Enkele in het overzicht (Bijlage 2) genoemde overlegstructuren/samenwerkingsverbanden zijn van zodanig belang geacht, dat in het navolgende meer informatie hierover wordt gepresenteerd.

Zie ook het "Vademecum van de Belgisch-Nederlandse betrekkingen" dat wordt gepresenteerd op de website www.bnc-cbn.net.

4.2.1. INTERNATIONALE COMMISSIE VOOR DE BESCHERMING VAN DE MAAS (ICBM)

Web-site / links

www.cipm-icbm.be

Adres

Palais des Congrès
Esplanade de l'Europe 2
B-4020 Liège
Tel.: +32 (0)4 340.11.40
Fax.: +32 (0)4 349.00.83

Organisatie- en overlegstructuur

Internationale Commissie voor de Bescherming van de Maas

Voorzitterschap wisselt per 2 jaar
2001-2002: Vlaanderen
dhr. Patrick Meire

Permanent secretariaat:

Secretaris-generaal: dhr. Roel Zijlmans

delegatie secr. NL: V&W DG Water, Paul Saager
delegatie secr. Vlaanderen: VMM Jean-Marie Pauwels
delegatie secr. Waals Gewest: DGRNE: Anne Trentels
delegatie BHG: Dhr. Verbruggen

ICBM behandelt nu voornamelijk waterkwaliteitsaspecten. In de toekomst zal de waterhuishouding van het stroomgebied van de Maas meer integraal worden opgepakt.

Besluit hiertoe zal aan de orde zijn op 30-11-01 tijdens het Ministersoverleg.

De implementatie van de Kaderrichtlijn Water (richtlijn 2000/60/EG) zal in de ICBM worden gecoördineerd. Deze baseert zich op de stroomgebiedbenadering. De toetreding van Duitsland en Luxemburg, alsmede de Federale Staat België wordt voorgesteld.

De Nederlandse delegatie heeft een voorstel voor een nieuwe organisatiestructuur en werkwijze ingebracht in Ministersconferentie van 30 november 2001. Zie hieronder.

De Commissie houdt jaarlijks een plenaire vergadering. De tussentijdse algemene coördinatie vindt plaats in ten minste drie overleggen van de delegatieleiders per jaar. De technische voorbereiding en uitvoering van de werkzaamheden vindt plaats in de permanente werkgroepen. De werkgroepen worden bijgestaan door diverse subgroepen en deskundigengroepen.

- Plenaire vergadering
- Delegatieleidersvergadering
- Permanente Werkgroepen:
  - Werkgroep Waterkwaliteit
    - subgroep homogeen meetnet
    - subgroep ecologische kwaliteit
  - Werkgroep Emissies
    - subgroep calamiteuze verontreiniging
    - subgroep inventaris van bronnen van verontreiniging
  - Werkgroep Grensoverschrijdende samenwerking en gemeenschappelijke leefmilieuprojecten
  - Werkgroep calamiteiten-alarmpmodel
  - Contactgroep ICBM/WHM (Transnationale werkgroep hoogwater Maas)
- Ad hoc groep Kaderrichtlijn Water (in principe tot 30 november 2001, Ministersconferentie)

Ontwikkelingen

De Ministersconferentie betreffende de Maas en de Schelde op 30 november 2001 nam de "Verklaring van Luik" aan, waarin o.m. het besluit vastligt dat internationale stroomgebiedsdistricten ingevolge art. 3 van de Kaderrichtlijn Water (KRW) worden ingesteld voor de Maas en de Schelde.

De conferentie nam die verklaring aan waarin de belangrijkste elementen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) worden geïmplementeerd in het kader van de ICBM (en ICBS).

Daarbij is afgesproken dat deze commissies binnen 6 maanden worden omgevormd, zodat zij de coördinatie in gevolge KRW beter kunnen invullen. Duitsland, federaal België en Luxemburg hebben het voornemen om tot de ICBM toe te treden.

De benodigde verdragsaanpassingen zullen binnen een jaar gerealiseerd moeten zijn.

De werkgroep Hoogwater Maas wordt in de ICBM geïntegreerd, ook hoogwater en droogte wordt in het werkerrein van de commissie opgenomen.

Voorts voorziet de verklaring in het besluit dat voor ieder stroomgebied een enkel internationaal stroomgebiedbeheersplan wordt opgesteld, uit te werken door de ICBM (en ICBS).

Bovenstaande heeft invloed op de opzet en organisatie van de ICBM.

Betrokkenheid V&W

Delegatieleider: V&W, DG-water: ir. H.H.G. Dijk

Delegatiesecretaris: V&W-DG Water: dr. P.M. Saager

Delegatieleden uit RWS-Limburg, RWS-RIZA,

Naast V&W: provincie Limburg, VNG taakgroep Maas, VROM-DGM, vertegenwoordiging van drinkwatermaatschappijen, in de toekomst waarschijnlijk RIWA-Maas (Job Verheijden).

Achtergrondinformatie (zie ook internetsite)

Op 26 april 1994 werd in Charleville-Mézières het **Verdrag inzake de Bescherming van de Maas** ondertekend. Dit Verdrag regelt de internationale samenwerking bij de verbetering van de kwaliteit van de Maas, met name door de instelling van de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Maas (ICBM). Partijen bij het Verdrag zijn Frankrijk, Wallonië, Vlaanderen, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Nederland. Duitsland, het Groothertogdom Luxemburg, de Belgische federale Staat en de Europese Gemeenschap zijn waarnemers bij de ICBM. De Commissie is in 1995 met haar werkzaamheden begonnen. Na ratificatie door alle Partijen van het Verdrag, is de Commissie begin 1998 officieel geïnstalleerd. Het voorzitterschap wisselt om de twee jaar tussen de Partijen; voor de periode 2001-2002 is de heer Patrick Meire (Vlaanderen) voorzitter van de ICBM. De Commissie beschikt voor zijn ondersteuning over een permanent secretariaat, dat is gevestigd in het Palais des Congrès, Esplanade de l'Europe 2, te Luik. Secretaris-generaal is de heer Roel Zijlmans. De werktalen van de Commissie zijn Frans en Nederlands.

Tijdens de Ministersconferentie van 30 november 2001 zal mogelijk worden besloten tot de toetreding van Duitsland (en Luxemburg) tot de ICBM. Daarmee wordt ook een derde werktal, Duits, ingevoerd.

Samenwerking

De Commissie werkt samen met andere internationale of bilaterale organen, die werkzaam zijn op het gebied van de Maas of van delen van het stroomgebied van de Maas. Daarbij zijn te noemen de Transnationale Werkgroep "hoogwater Maas", de diverse bilaterale grenswaterencommissies en de structuren die voor de uitvoering van LIFE-projecten m.b.t. de Maas zijn opgezet.

Waterkwaliteitsbeheer

De ICBM heeft in de eerste jaren van zijn functioneren een lijst van stoffen en parameters opgesteld, die van belang zijn voor de **kwaliteit van de Maas**. Op basis daarvan is een **homogeen meetnet** voor de fysisch-chemische en de biologische kwaliteit van de Maas opgezet, met momenteel 14 meetlocaties van de bovenloop in Frankrijk tot aan de monding in zee. Over de meetresultaten van het homogene meetnet wordt vanaf het meetjaar 1998 jaarlijks gerapporteerd. Als startpunt heeft de Commissie het rapport "De kwaliteit van de Maas in 1994" uitgebracht.

De Commissie werkt ook aan **inventarissen van de lozingen**, zowel van puntbronnen als van diffuse bronnen in het gehele stroomgebied van de Maas, met inbegrip van het Duitse en het Luxemburgse deel. Een eerste inventaris van de puntbronnen in het jaar 1994 werd inmiddels afgerond. Een inventaris van puntbronnen en diffuse bronnen in het jaar 2000 is in voorbereiding.

Belangrijk voor onder andere de drinkwatervoorziening is het **Waarschuwings- en Alarmsysteem "Maas"** dat, na een proefperiode van enkele jaren, in 1998 een definitieve status kreeg. Bij dit systeem zijn vijf internationale hoofdwaarschuwingsposten betrokken, die volgens standaardprocedures de communicatie verzekeren in geval van calamiteuze verontreiniging van de Maas. Het systeem wordt getest door middel van regelmatige proefalarmen. Voor de operationele berekening van de looptijd van een verontreinigingsgolf wordt momenteel een mathematisch model ontwikkeld. Daarnaast vindt in de Commissie overleg plaats over de regelingen en maatregelen van de Partijen inzake de veiligheid van industriecomplexen, met het oog op het voorkomen van **calamiteuze verontreiniging van de Maas**.

Actieprogramma

De **belangrijkste opdracht** van de Maascommissie is het opstellen van een **Actieprogramma voor de Maas**. Op 19 maart 1999 werd bij de 1e Ministersconferentie voor de Maas de eerste fase van dat Actieprogramma, voor de periode 1998 - 2003, vastgesteld.

De **algemene doelstelling** voor de korte termijn is het behoud en de verbetering van de kwaliteit van de Maas, met bijzondere aandacht voor de fysisch-chemische kwaliteit, de ecologische kwaliteit, de drinkwatervoorziening en het overig watergebruik. De verbetering van de fysisch-chemische kwaliteit van het water zal ook leiden tot een geleidelijke verbetering van de kwaliteit van de waterbodem en het nieuw te vormen sediment. Bovendien zal daarmee een geleidelijke vermindering worden bereikt van de vrachten die door de Maas richting Noordzee worden afgevoerd.

In de **eerste fase van het Actieprogramma** worden reeds lopende of geplande nationale of gewestelijke acties, die passen in de doelstellingen, in het Actieprogramma geïntegreerd, waardoor een grotere doorzichtigheid ontstaat en afstemmingsmogelijkheden worden geschapen.

De belangrijkste acties situeren zich op het gebied van:

- de vermindering van de stedelijke, de industriële en de diffuse lozingen,
- de voorkoming van calamiteuze verontreiniging,
- de bescherming van de kwaliteit van de waterbodem,
- de instandhouding en het herstel van de ecologische kwaliteit,
- de evaluatie van de waterkwaliteit,
- de informatie-uitwisseling en
- onderzoek en ontwikkeling.

Voor een aantal van deze onderwerpen ligt daarbij in de eerste fase nog de nadruk op de eigen acties van Partijen. De Commissie streeft naar een ontwikkeling in de richting van meer afgestemde en gezamenlijke acties om gemeenschappelijke streefdoelen te bereiken. Daartoe zal in **2003 de tweede fase van het Actieprogramma** worden vastgesteld.

4.2.2. INTERNATIONALE COMMISSIE VOOR DE BESCHERMING VAN DE SCHELDE (ICBS)

Commission Internationale pour la Protection de l'Escaut

Web-site / links

www.icbs-cipe.com

Adres

ICBS-CIPE
Italiëlei 124
B - 2000 Antwerpen
Tel.: +32 (0)3 206.06.80
Fax.: +32 (0)3 206.06.81

Organisatie- en overlegstructuur

Internationale Commissie voor de Bescherming van de Schelde

ICBS vergadert 1 à 2 maal per jaar
Voorzitterschap wisselt per 2 jaar
2001-2003: Brussels Hoofdstedelijk Gewest: voorzitter dhr. Lefèbvre

Het ICBS secretariaat:

Secretaris generaal	Arnould Lefèbure
delegatie secr. Nederland:	Paul Saager, V&W, DG Water, afd. Intern. waterbeleid
delegatie secr. Vlaams Gewest:	Jean Pauwels, Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) Afdeling Algemene Zaken, Personeel en Financiën
delegatie secr. Waals Gewest:	mw. Anne Trentels, Ministère de la Région Wallonne, Direction Générale des Ressources Naturelles et de l'Environnement (DGRNE), Direction des Eaux de Surface
delegatie secr. Frankrijk:	Martial Grandmougin, Directeur-adjoint Agence de l'Eau Artois-Picardie
delegatie secr. Brussels Hoofdstedelijk Gewest:	Anneleen Verbist, Departementshoofd Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM), Inspectie Logistiek, Bestuur Uitrusting en Vervoer.

De Commissie verspreidt via haar web-site rapporten en brochures die goedgekeurd zijn door de vijf Partijen en derhalve als referentiedocumenten beschouwd worden. Zij hoopt dat de bevolking zich op die manier bewust wordt van het probleem en een bijdrage levert om de vervuiling terug te dringen. Iedereen heeft immers belang bij een schone Schelde!

De Commissie wordt vertegenwoordigd door zijn Voorzitter en bestaat uit delegaties van de verdragsluitende Partijen. Zij is georganiseerd in werkgroepen en heeft een permanente zetel in Antwerpen.

- Werkgroep waterkwaliteit
  - Ad hoc-Werkgroep homogeen Meetnet
- Werkgroep emissies
  - Ad hoc-Werkgroep calamiteuze verontreinigingen
- Werkgroep grensoverschrijdende structuren en projecten
- Werkgroep externe communicatie
- Ad hoc Werkgroep Kaderrichtlijn Water (in principe tijdelijk tot 30 november 2001)

Ontwikkelingen

De Ministersconferentie betreffende de Maas en de Schelde op 30 november 2001 nam de "Verklaring van Luik" aan, waarin o.m. het besluit vastligt dat internationale stroomgebiedsdistricten ingevolge art. 3 van de Kaderrichtlijn Water (KRW) worden ingesteld voor de Maas en de Schelde.

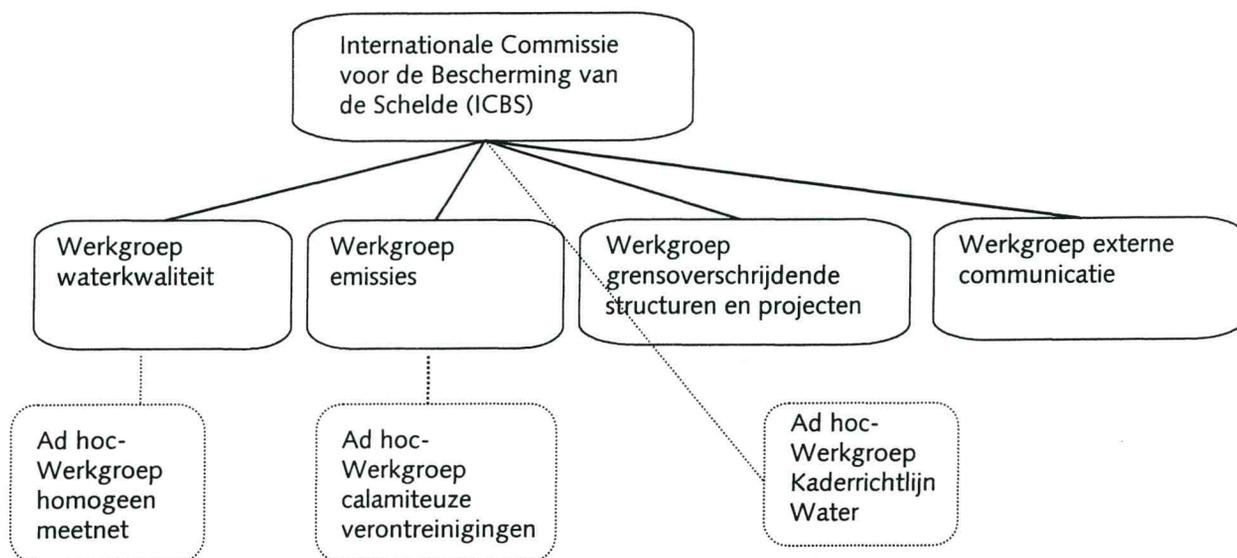
De conferentie nam die verklaring aan waarin de belangrijkste elementen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) worden geïmplementeerd in het kader van de ICBS (en ICBM).

Daarbij is afgesproken dat deze commissies binnen 6 maanden worden omgevormd, zodat zij de coördinatie in gevolge KRW beter kunnen invullen. Federaal België heeft het voornemen om tot de ICBS toe te treden.

De benodigde verdragsaanpassingen zullen binnen een jaar gerealiseerd moeten zijn.

Voorts voorziet de verklaring in het besluit dat voor ieder stroomgebied een enkel internationaal stroomgebiedsbeheersplan wordt opgesteld, uit te werken door de ICBS.

Bovenstaande heeft invloed op de opzet en organisatie van de ICBS.

Zie de Internetsite www.icbs-cipe.com voor een overzicht van alle deelnemers van de verschillende delegaties.

deelnemers Nederlandse zijde

- V&W DG-Water
- V&W RIKZ
- V&W RIZA
- BuZa
- VROM
- provincie Zeeland
- Vereniging Nederlandse riviergemeenten taakgroep Westerschelde

deelnemers Belgische zijde

- Vlaams Gewest
- Waals Gewest
- Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Achtergrondinformatie (zie ook internetsite)

De regeringen van Frankrijk, het Waals gewest, het Vlaams gewest, het Brussels Hoofdstedelijk gewest en Nederland ondertekenden in 1994 het Verdrag inzake de bescherming van de Schelde. Hiermee werd de samenwerking tussen de landen en gewesten van het Scheldestroomgebied formeel op gang gebracht en door de Commissie in goede banen geleid zodat de individuele inspanningen voor de waterkwaliteitsverbetering van de Schelde een groter rendement krijgen.

De Commissie ging onder Vlaams voorzitterschap van start in mei 1995. Na ratificatie van het Verdrag door de vijf Partijen, vond de plechtige installatie plaats op 9 maart 1998.

Werkgroepen

- Werkgroep "Waterkwaliteit" brengt de waterkwaliteit in beeld.
- Werkgroep "Emissies" identificeert en kwantificeert de oorsprong van de verontreinigingen met het doel deze te verminderen.
- Werkgroep "Grensoverschrijdende samenwerking" bestudeert de gevolgen voor de ICBS van de afspraken die gemaakt worden in andere internationale vergaderingen
- Werkgroep "Externe communicatie" verbetert de communicatie over de Schelde en over de rol van de realisaties van de ICBS.

In een Europees kader

De bescherming van de waterkwaliteit is een Europese aangelegenheid en dus overlegt de Commissie met andere rivierbekkencommissies. Ook volgt zij de activiteiten binnen de Europese Commissie die betrekking hebben op internationale stroomgebieden.

Wat zijn de problemen

industrie: de Schelde heeft het meest geïndustrialiseerd stroomgebied van Europa: ondanks talrijke saneringen lozen veel bedrijven nog steeds hun afvalwater in de rivier.

bevolking: nergens in Europa is de bevolkingsdichtheid hoger: in het Scheldebekken wonen meer dan tien miljoen mensen (gemiddeld 477 per vierkante kilometer). Ook van veel huishoudens wordt het afvalwater nog niet gezuiverd.

waterafvoer en transport: een flink deel van de oevers van de Schelde is omwille van de waterafvoer en de scheepvaart in beton en steen gezet. Er zijn niet minder dan 250 stuwen en sluisen. Planten en dieren houden niet van zo'n gekanaliseerde rivier.

landbouw: door de zeer intensieve landbouw komen meststoffen via het grondwater of door afspoeling ook in de rivier terecht.

natuur: de Schelde is zeer bijzonder en daarom ook zeer kwetsbaar: zij is een belangrijke getijdenrivier en heeft een karakteristieke overgang van zoet naar zout water met een brede monding met daarin slikken, schorren en zandbanken.

Metten om te weten

Met haar homogeen meetnet dat sinds januari 1998 operationeel is, kan de ICBS nagaan:

- Hoe de Schelde zich in haar geheel op fysisch-chemisch en biologisch vlak gedraagt en evolueert
- Of voor elke gekozen stof een verbetering is opgetreden, m.a.w. of de ondernomen saneringen en werken efficiënt en relevant zijn
- Op welke manier de oevers beschermd en de waterlopen milieuvriendelijk ingericht kunnen worden
- Hoe het programma voor het bouwen van openbare rioolwaterzuiveringsinstallaties vordert - welke de belangrijkste industriële lozingen zijn
- Hoe de best beschikbare technologie kan worden ingevoerd om deze lozingen terug te dringen
- Op welke manier de diffuse verontreinigingen uit de landbouw en de scheepvaart kunnen verminderd worden.

Werken met het Schelde actieprogramma

Op dezelfde manier als 35 jaar geleden is begonnen met de schoonmaak van de Rijn, is gestart met een samenwerking tussen Frankrijk, Wallonië, Vlaanderen, Brussel en Nederland, uitgewerkt in het Schelde Actieprogramma.

De inspanningen die ieder van de vijf landen en gewesten individueel levert, zullen als gevolg van deze samenwerking een hoger rendement krijgen. Alleen zo lukt het om van de 350 kilometer lange rivier, die in het noorden van Frankrijk ontspringt en in Nederland in de Noordzee uitmondt, weer een gezonde rivier te maken.

Het resultaat

Al binnen vijf jaar moeten de eerste resultaten van de individuele en gezamenlijke inspanningen merkbaar zijn. Zo moet in 2003 aanmerkelijk meer zuurstof in het water zitten. Voor de langere termijn richt het Schelde Actieprogramma zich op het herstel van natuurlijke oevers en van specifieke ecosystemen.

Alle doelstellingen van het Schelde Actieprogramma zijn pas gehaald als alle gebruikers van de rivier in de vijf landen en gewesten er samen voor zorgen dat er over 25 jaar van bron tot monding schoon water door de Schelde stroomt.

Rapport 1994

Onmiddellijk na de opstart van de Commissie, stelden de Partijen samen het rapport op "De kwaliteit van de Schelde - 1994". Dit werd het eerste rapport dat een volledig beeld geeft, voor het jaar van de ondertekening van het Verdrag, van de waterkwaliteitsaspecten en van het gevoerde beleid in het hele stroomgebied van de Schelde.

Waterkwaliteit

Op basis van de afzonderlijke meetnetten in ieder land en gewest, werd een gezamenlijk "homogeen" meetnet tot stand gebracht. Hiermee kan de kwaliteit van het Scheldewater van bron tot monding op een vergelijkbare manier gemeten worden en wordt bij de kwaliteitsbeoordeling dezelfde taal gesproken. Dit homogeen meetnet werd voor de eerste maal in het jaar 1998 gebruikt. Ieder jaar rapporteert de ICBS over de resultaten.

Calamiteiten

Telkens wanneer een plotselinge verslechtering van de waterkwaliteit van de Schelde het gebruik ervan in gevaar kan brengen en/of een bedreiging kan vormen voor mens, flora, fauna en milieu treedt het "Waarschuwing- en Alarmsysteem" van de ICBS in werking.

4.2.3. TECHNISCHE SCHELDE COMMISSIE (TSC)

Web-site / links

Niet aanwezig.

Adres

V&W, DG Water
mr. Carel de Villeneuve
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
Tel.: +31 (0)70 351.90.34

Organisatie- en overlegstructuur Technische Schelde Commissie

voorzitters:

NL: V&W, DG –Water: ir. Bert Keijts
B: Min. Vlaamse Gemeenschap, LIN, DG - AWZ: ir. Jan Strubbe

secr.

NL: DG Water, (eerst Dir Water, afd. internat. waterbeleid): mr. Carel de Villeneuve
B: Admin.Waterwegen + Zeewezen, afd beleid H.W.Z.: ir. Jozef van Hoof

Deelnemers Nederland

DG Water
RWS Zeeland HID ir. Wijnand Broeders
RIKZ
DGG Jacqueline Tammenoms Bakker
BuZa dir. Economische Samenwerking drs. Michiel v.d. Zee

Deelnemers Vlaanderen

DG-AWZ (Adm. Waterwegen en Zeewezen) Jan Strubbe
Afdelingshoofden AWZ in de Schelderegio Hugo Belmans
Adminstratie Buitenlands Beleid
Vlaamse Milieumaatschappij

Het voornemen bestaat om ministerie van LNV en AMINAL van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap uit te nodigen om lid te worden.

Subcommissie Westerschelde

voorzitters:

NL: HID RWS Zeeland: ir. Wijnand Broeders
B: Hfd. afd. Maritieme Schelde: Hugo Belmans

- Technische Schelde Commissie (TSC)
  - Technische Schelde Commissie (TSC), subcommissie Westerschelde
    - Technische Schelde Commissie (TSC), subcommissie Westerschelde
Werkgroep WVO-vergunning

Aparte regionale overleggen die ook rapporteren aan TSC

- TGO (Terneuzen-Gent-Overleg)
  - TGS (Terneuzen-Gent-Sluis)
-

4.2.4. OVERIGE OVERLEGGROEPEN WESTERSCHELDE

Verder spelen ten aanzien van de Westerschelde onderstaande groepen een belangrijke rol:

1. Permanente Commissie van Toezicht op de Scheldevaart

Web-site / links

Niet aanwezig.

Adres

V&W
Rijkswaterstaat, Directie Zeeland
Postbus 5014
4330 KA Middelburg
Aat de Jong

Vlaamse Gewest Min. Vlaamse gemeenschap
LIN
Adm. Waterwegen en Zeewezen
afd. Vlaamse Nautische Autoriteit
Koning Albert II-laan 20
Bus 5
B - 1000 Brussel
Tel.: +32 (0)2 553.77.56
Rony Slabbink

De Permanente Commissie van Toezicht op de Scheldevaart vindt zijn oorsprong in het Scheldereglement van 20 mei 1843. Hierin werd het toezicht geregeld op de loodsdiensdiensten, betonning, bebakening en de verlichting op langs de Westerschelde. Dit reglement is een uitvloeisel van het Scheidingsverdrag van 19 april 1839. De status van de Permanente Commissie (PC) is rechtstreeks ontleend aan het verdrag van 1865.

Op 11 januari 1995 is er een verdrag afgesloten tot herziening van het Scheldereglement.

Onder de PC ressorteert de Schelde-directeurenvergadering. De overlegstructuur wordt momenteel herzien in het kader van het gemeenschappelijk nautisch beheer.

Permanente commissie van 4 leden:

1. Wijnand Broeders, (HID dir. Zeeland)
2. Jacqueline Tammenoms Bakker (DG van DGG)
3. Hugo Belmans (Hfd. afd. Maritieme Schelde van AWZ)
4. Jan Strubbe (DG van AWZ)

Deze leden zijn de zelfde als in de Technische Schelde Commissie.(TSC).

Er bestaat geen hiërarchische verhouding tussen TSC en PC.

Contactpersonen:

secr.NL:	RWS Zeeland	Aat de Jong
secr.B:	Admin.Waterwegen + Zeewezen	Rony Slabbink

Betrokkenheid V&W

DGG Dir. Transportveiligheid
afd. Verkeersmanagement
Rijkswaterstaat, dir. Zeeland

Achtergrondinformatie

Uitoefenen van gemeenschappelijk Vlaams-Nederlands toezicht op de Schelde en haar mondingen, inzake:

- Veiligheid en afwikkeling scheepvaartverkeer;
- Behoud van vaargeulen;
- Beloodsing;
- Betonning, bebakening en verlichting;
- Schelderadarketen.

Bestaat al lang (meer dan 600 vergaderingen), is gebaseerd op verdrag 1865.

2. Bestuurlijk Overleg Westerschelde (BOWS)

Web-site / links
www.scheldenet.nl

Adres

Provincie Zeeland
Mevr. drs. T.B.M. Westerhof
Postbus 165
4330 AD Middelburg
Tel.: +31 (0)118 63.19.28

Dit overleg is ingesteld om inhoud te geven aan het integrale gebiedsgerichte beleid voor het Westerscheldegebied en m.n. om het Beleidsplan Westerschelde te begeleiden (soort nat structuurplan).

Organisatie- en overlegstructuur

Bestuurlijk Overleg Westerschelde (BOWS)

Voorzitterschap en secretariaat berusten bij de provincie Zeeland.
Voorzitter is de gedeputeerde voor de Deltawateren.
Secretaris mevr. drs. T.B.M. Westerhof.

Deelnemers:

V&W, RWS directie Zeeland, HID ir. Wijnand Broeders
LNV
Provincie Zeeland
Betrokken gemeenten
Betrokken waterschappen
Vlaanderen heeft een waarnemer afgevaardigd

Achtergrondinformatie

Onder het BOWS ressorteert het Schelde Informatie Centrum (SIC) dat veel informatie aan belangstellenden verspreidt en een eigen website heeft. <http://www.scheldenet.nl/>

3. Beheer en exploitatieteam Schelde Radarketen

Web-site / links

Niet aanwezig.

Adres

Rijkswaterstaat, Directie Zeeland
Postbus 5014
4330 KA Middelburg

Vlaamse Gewest Min. Vlaamse Gemeenschap
Adm. Waterwegen en Zeewezen (AWZ)
afd. Maritieme Schelde

Contactpersonen:

V&W RWS Zeeland

Betrokkenheid V&W

V&W RWS Zeeland

Achtergrondinformatie

Grensoverschrijdend verkeersbegeleidingssysteem voor de scheepvaart.
Voorbereiden Permanente Commissie;
Afstemming operationaal nautisch beheer.

4. Overleg Belgisch-Nederlands politie- en scheepvaartreglement voor de Westerschelde.

Web-site / links

Niet aanwezig.

Adres

Directoraat-Generaal Goederenvervoer (DGG)
Nieuwe uitleg 1
2514 BP Den Haag
Postbus 20904
2500 EX Den Haag
Tel.: +31 (0)70 351.61.71

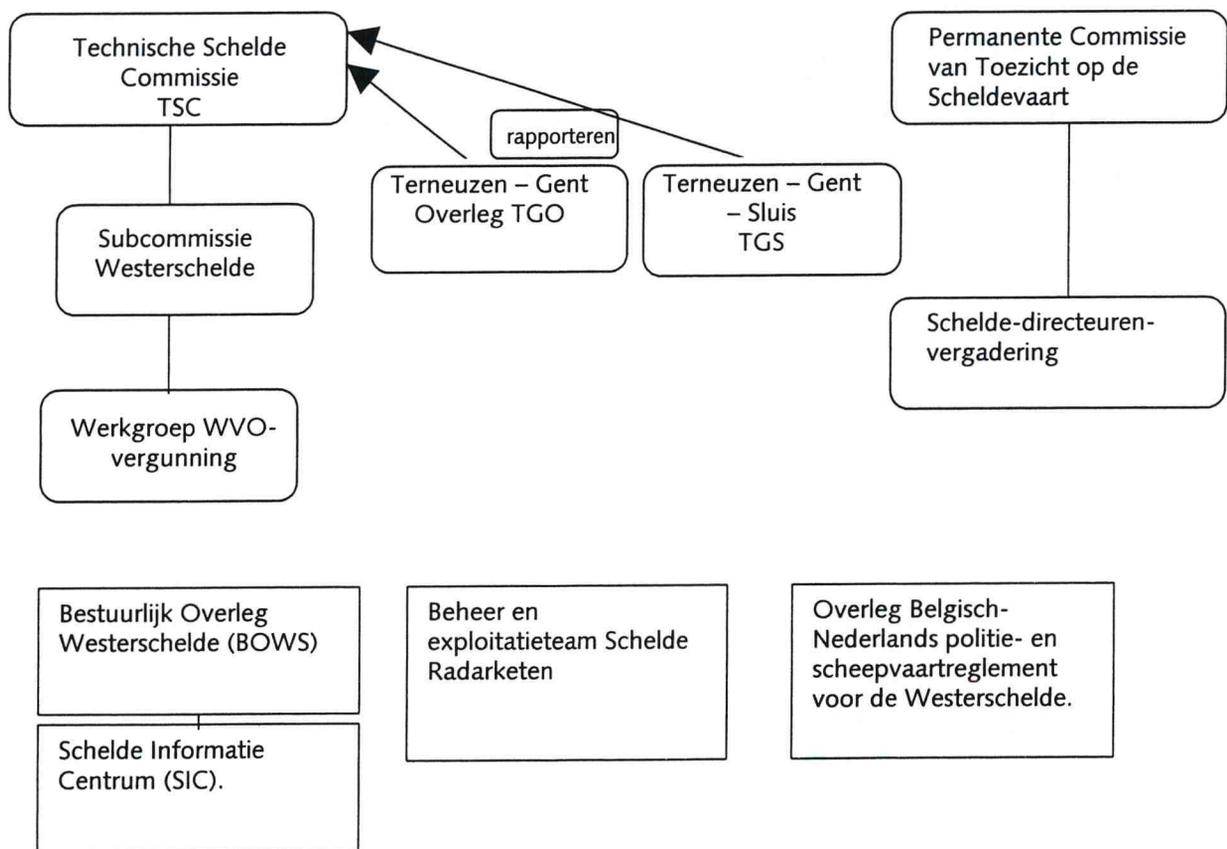
Contactpersonen:
DGG
Stafafd. Wetgeving en Juridische Zaken

Werkgroep met federale en gewestelijke vertegenwoordigers

Deelnemers:
Nederland:
V&W DGG,
Stafafd. Wetgeving en Juridische Zaken

België:
Fed. Ministerie Verkeer en infrastructuur
Bestuur van de Maritieme Zaken en van de Scheepvaart (BMZS)
Dienst Scheepvaartveiligheid
Vlaamse Gewest
Adm. Waterwegen en Zeewezen
Afd. Beleid, Havens waterwegen en Zeewezen
Afd. Maritieme Schelde
Afd. Vlaamse Nautische Autoriteit

Achtergrondinformatie
Bespreking en invulling technische aspecten

4.2.5. NEDERLANDS – VLAAMS INTEGRAAL WATERBEHEER OVERLEG (NVIWO)

(Benelux Economische Unie werkgroep Grondwater, Belgisch/Nederlandse commissie Grensoverschrijdende Onbevaarbare Waterlopen. Deze organisaties zijn in 1997 opgegaan in het NVIWO. Zie adresid 5010).

Web-site / links

Niet aanwezig.

Adres

DG Water
Paul Saager
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
Tel.: +31 (0)70 351.80.85

Organisatie- en overlegstructuur

Nederlands – Vlaams Integraal Waterbeheer Overleg

Vergadering eenmaal per jaar.

Voorzitterschap wisselt jaarlijks:

Nederland: Directeur Water, Herman Dijk

Vlaanderen: DG AMINAL Jean Pierre Heirman

delegatie secr. NL: V&W DG Water Paul Saager
delegatie secr. Vlaanderen: LIN, AMINAL Marie Paule v.d. Linden

Is overkoepelend voor de verschillende stroomgebiedcomités en vormt de schakel tussen de internationale commissies voor de Maas en de Schelde (ICBM en ICBS) en de verschillende stroomgebiedcomités.

Nederlands – Vlaams Integraal Waterbeheer Overleg (NVIWO)

Secretarissenoverleg NVIWO

- Stroomgebiedcomité Dommel
- Stroomgebiedcomité Thornerbeek-Voer
- Stroomgebiedcomité v.d. Mark
- Stroomgebiedcomité Kreken en Polders

Deelnemers Nederlandse zijde

V&W DG Water
V&W RWS Dir. Limburg
V&W CDJZ
VROM
LNV (agenda-lid)
drie grensprovincies

Deelnemers Vlaamse zijde

AWZ (Adm. Waterwegen en Zeewezen)
AMINAL (Adm. Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer)
Geologische Dienst
Vlaamse mij. tot waterzuivering
vier grensprovincies

secretarissenoverleg NVIWO

Vergadering eenmaal per jaar.

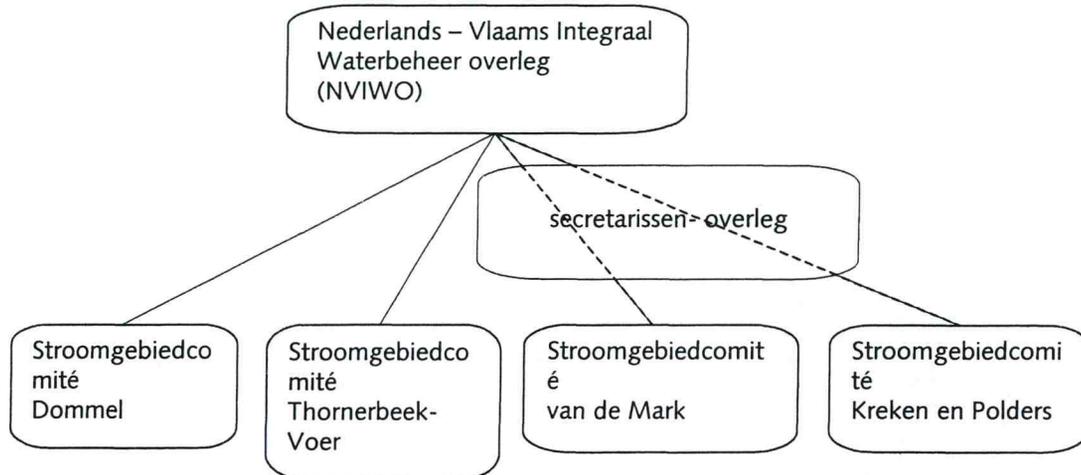
Deelnemers:

Nederlandse en Vlaamse delegatiesecretaris
secretarissen van de stroomgebiedcomités

Stroomgebiedcomités

De secretariaten van de stroomgebiedcomités liggen bij:

- Waterschap de Dommel;
- Zuiveringschap Limburg;
- Hoogheemraadschap West-Brabant;
- Provincie Zeeland.

4.2.6. NEDERLANDS – WAALS INTEGRAAL WATERBEHEER OVERLEG (NWIWO)

Web-site / links

Niet aanwezig.

Adres

DG Water
Paul Saager
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
Tel.: +31 (0)70 351.80.85

Organisatie- en overlegstructuur

Nederlands – Waals Integraal Waterbeheer Overleg

Voorzitterschap wisselt jaarlijks:

Nederland: Directeur Water, Herman Dijk

Wallonië: DG-milieu, Claude Delbuck

delegatie secr. NL: V&W DG Water: Paul Saager

delegatie secr. Wallonië: DGRNE (Direction Générale des Ressources Naturelles et de l'Environnement):

Anne Trentels

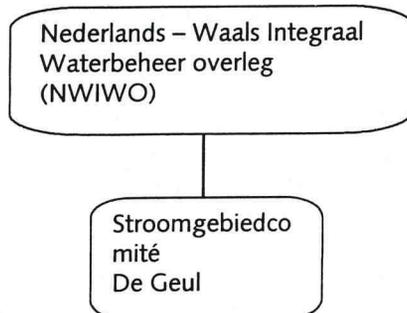
Avenue Prince de Liège 15, 5100 Namur

Tel.: +32 (0)81 33.50.50

Fax.: +32 (0)81 33.51.22

<http://environnement.wallonie.be>

- Stroomgebiedcomité De Geul

4.2.7. BENELUX SCHADECOMMISSIE GRENDOverschrijdende GRONDWATERONTTREKking

In 1983 heeft het Comité van Ministers per beschikking de instelling van een schadecommissie voorzien. Onlangs is een eerste schadegeval aangemeld. Begin oktober 2001 vergadert de schadecommissie een eerste keer.

Web-site / links

Niet aanwezig.

Adres

Secretaris:

P. Janssens, Benelux Economische Unie

Tel.: +32 (0)2 519.39.09

E-mail: P.janssens@benelux.be

Organisatie- en overlegstructuur

Benelux Schadecommissie grensoverschrijdende grondwateronttrekking

Contactpersonen:

Nederland:

Ir. G.A. Oosterbaan

E-mail: g.a.oosterbaan@hetnet.nl

Vlaanderen:

Ir. Paul van Huffel

Aminal

Graaf de Ferrarisgebouw

Koning Albert II laan 20, bus 8

B - 1000 Brussel

Tel.: +32 (0)2 553.80.58

paul.vanhuffel@lin.vlaanderen.be

Achtergrondinformatie

Opmerking: in afwachting van een schadeaanmelding tussen Nederland en Wallonië is (nog) geen Waalse delegatie aangeduid.

4.2.8. CENTRICO (CENTRAL EUROPEAN REGION TRANSPORT TELEMATICS IMPLEMENTATION CO-ORDINATION)

Web-site / links

www.itsproj.com/centrico

Adres

V&W RWS hoofdkantoor
afdeling beheer en verkeer
Willem Bloys van Treslong
Postbus 20906
2500 EX Den Haag
Tel.: +31 (0)70 351.82.25

CENTRICO staat als afkorting voor Central European Region Transport Telematics Implementation Coordination.

Centrico is een belangrijk regionaal Europees verkeersmanagement project van de Europese Commissie. Centrico is een samenwerkingsproject in Noordwest Europa, waarin de westelijke staten van Duitsland, België, Luxemburg, de noordelijke departementen van Frankrijk, Engeland en Nederland participeren. Naast Centrico zijn vier zusterprojecten actief in andere delen van Europa.

Doel van het project is door coördinatie en stimulering van dynamisch verkeersmanagement een efficiënt gebruik van het Europese hoofdwegennet met een hoge mate van betrouwbaarheid en veiligheid. De inspanningen richten zich enerzijds op het aanreiken van effectieve managementinstrumenten aan de wegbeheerder in de verschillende landen, anderzijds op de service aan de grensoverschrijdende weggebruiker in de vorm van goede eenduidige informatie. Centrico treedt vooral op als coördinator en stimulator. De wegbeheerders in de verschillende landen zorgen voor de uitvoering van de maatregelen. Volgens het financiële programma van de EU (MAIP 2001-2006) is het budget voor Centrico tot 2006 gesteld op 64 miljoen Euro.

In het meerjarenplan van Centrico (MIP-ITS) worden 9 werkvelden onderscheiden, zoals Traffic Centers, DATEX communicatie, traffic management.

Voor de verschillende werkvelden worden workshops gehouden of speciale werkgroepen opgericht.

Het contact in Brussel is Europese Commissie DG-TREN, Directoraat-Generaal voor Transport.

Organisatie- en overlegstructuur

Central European Region Transport Telematics Implementation Coordination

De projectleiding en –coördinatie van Centrico vindt plaats vanuit Nederland:

Voorzitter Internationale Stuurgroep:

V&W RWS hoofdkantoor, stafafdeling internationale zaken: sept 2001 Joost van de Valk.

Secretaris Internationale Stuurgroep en coördinator:

V&W RWS hoofdkantoor, afdeling beheer en verkeer: sept. 2001 Willem Bloys van Treslong 070-351.8225

In de Internationale stuurgroep wordt Nederland vertegenwoordigd door V&W, RWS AVV (specialistische Adviesdienst Verkeer en Vervoer): per sept. 2001 Jan Willem Tierolf.

Voor België worden de volgende coördinatoren genoemd:

Vlaanderen: R. Keygnaert

Wallonië: Y. Loyaerts

Brussel: A. Broes

In het Coördinatieteam zitten consultants die worden betaald door de deelnemende landen. Ieder jaar wordt een voortgangsrapportage uitgebracht.

Betrokkenheid V&W

Projectleiding en –coördinatie door V&W

Voorzitter Internationale Stuurgroep:

V&W RWS hoofdkantoor, stafafdeling internationale zaken: Joost van de Valk.

Secretaris Internationale Stuurgroep en coördinator:

V&W RWS hoofdkantoor, afdeling beheer en verkeer:

Willem Bloys van Treslong, tel.: +31 (0)70 351.82.25

In de Internationale stuurgroep wordt Nederland vertegenwoordigd door V&W, RWS AVV (specialistische Adviesdienst Verkeer en Vervoer):

Jan Willem Tierolf.

Achtergrondinformatie

Onderdeel Centrico is een pilot met **Cross Border management** tussen Nederland en België op de corridor tussen Rotterdam en Antwerpen. Als de doorstroming op een van de twee hoofdroutes (A16/E19 en A17/A12) tussen deze economische centra stagneert door bijv. grote drukte, ongeval of wegwerkzaamheden wordt met behulp van DRIP's (dynamische route informatiepanelen) de alternatieve route aangegeven via de minder belaste verbinding.

Aanspreekpunt NL: hoofd Traffic Information Center Zuid-Nederland (TIC) ing. Joost Pijnappel,
tel.: +31 (0)40 280.95.63

Aanspreekpunt België: Verkeerscentrum Antwerpen: Patrick Deknudt (medewerker)

Projectleider ing. Eric Kenis van het departement Leefmilieu en Infrastructuur van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Andere pilot is de rerouting op de corridor Eindhoven – Keulen.

In voorbereiding zijn de projecten op de corridors Arnhem- Oberhausen en Aken – Brussel via Zuid-Limburg. Deze laatste heeft ook weer een duidelijke relatie met België.

4.2.9. BENEGO BELGISCH – NEDERLANDS GRENDOVERLEG

Belgisch Nederlands grensoverleg van 28 gemeenten in het gebied Antwerpen-Eindhoven

Web-site / links

Niet aanwezig.

Adres

Secretariaat:

Secretaris: J. Deckers

Amsterdamstraat 40/42

B - 2321 Hoogstraten-Meer

Tel.: +32 (0)3 315.41.40 en +31 (0)76 596.36.53

Fax.: +32 (0)3 315.41.43

Mail: Benego@village.uunet.be

Organisatie- en overlegstructuur

Belgisch-Nederlands Grensoverleg

Sinds 1993 formeel gestructureerd als grensoverschrijdend Openbaar Lichaam Benego, conform Benelux Overeenkomst grensoverschrijdende samenwerking.

Betrokkenheid V&W

Niet rechtstreeks bij betrokken.

Achtergrondinformatie

Het grensoverschrijdend overleg en de grensoverschrijdende samenwerking tussen de (28) deelnemende gemeenten bevorderen en de gemeenschappelijke belangen v.d. deelnemende gemeenten behartigen in de regio Antwerpen-Eindhoven.

4.2.10. VNAWS VLAAMS-NEDERLANDSE AMBTELIJKE WERKGROEP SPOORVERVOER

Web-site / links

Niet aanwezig.

Adres

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Departement Leefmilieu en Infrastructuur (LIN)

secr.

Bus 2

1000 Brussel

Tel.: +32 (0)2 553.71.09

Fax.: +32 (0)2 553.71.07

Bezoekadres:

Graaf de Ferrarisgebouw, Koning Albert II-laan 20

Organisatie- en overlegstructuur

Vlaams-Nederlandse Ambtelijke Werkgroep Spoorvervoer

Voorzitter: Secretaris-Generaal LIN ir. Fernand Desmyter

Secretaris: directeur afd. Beleid ir. Henri Serruys

Van Nederlandse zijde:

DGG, Dir. Transport en Infrastructuur, Afd. Spoorvervoer,

Contactpersoon: Pieter Dronkert

Railinfrabeheer

Railned

RWS NB (afd Verkeer en vervoer)

RWS Limburg

Projectbureau HSL-A16

Verkeersraad Brussel (Jan van Heest)

Van Belgische zijde:
SG LIN,
LIN afd. Beleid
LIN Mobiliteitscel
LIN admin. AROHM
LIN Admin. Wegen en Verkeer (AWV)
LIN AMINAL
Federale ministerie van Verkeer en Infra
NMBS cargo

Betrokkenheid V&W

DGG – Dir. Transport en Infrastructuur, Afd. Spoorvervoer,
Contactpersoon: Pieter Dronkert
RWS regionale directies NB en Limburg
Projectbureau HSL-A16
en verkeersraad Brussel

Achtergrondinformatie

In de VNAWS worden de grensoverschrijdende spoorwegdossiers besproken en afgestemd.
Belangrijkste onderwerpen in 2001:

- HSL-Zuid en samenhangend daarmee de ontsluiting bedrijventerrein Hazeldonk/Meer;
- IJzeren Rijn;
- Goederenlijn 11/VERA.

In de werkgroep komen inhoudelijke afstemming, stand van zaken en planning van de verschillende projecten en studies aan de orde.

Afhankelijk van de urgentie van de onderwerpen komt de werkgroep 4 tot 6 maal per jaar bij elkaar.

4.2.11. VLAAMS-NEDERLANDS WEGENOVERLEG

Web-site / links

Niet aanwezig.

Adres

Secretaris: ir. L.D. van den Berg, Benelux Economische Unie, E-mail L.vandenberg@benelux.be

Organisatie- en overlegstructuur

Vlaams-Nederlands wegenoverleg

Jaarlijks overleg van RWS HID + Bouwdienst+AVV met Vlaamse Collega's (provinciale directies en algemeen bestuur)

Contactpersonen:

Nederland:

ir. P.W.A.M. van der Kroon
Directie Uitvoering DG RWS
Johan de Witlaan 3-7
2517 JR Den Haag
Tel.: +31 (0)70 351.93.57

Vlaanderen:

ir. Erwin Van Dessel
Administratie Wegen en verkeer
Graaf de Ferrarisgebouw,
Koning Albert II-laan 20 bus 4
B - 1000 Brussel
Tel.: +32 (0)2 553.79.18

Betrokkenheid V&W

DG RWS Directie Uitvoering
RWS regionale HID's
RWS Bouwdienst
RWS AVV

Achtergrondinformatie

Afspraken maken rond grensoverschrijdende problemen, informatie-uitwisseling en gezamenlijk opdoen van ervaringen inzake wegebouw, beheer en onderhoud en exploitatie.

4.2.12. MOBILITEITSOVERLEG

Vervoersamenwerking Zuid Nederlandse provincies - Vlaanderen

Web-site / links

Niet aanwezig.

Adres

Secretariaat: J. Taks (prov Noord-Brabant)
Dienst Waterstaat, Milieu en Vervoer
Tel.: +31 (0)73 681.23.57
Fax.: +31 (0)73 612.35.65
E-mail: jtaks@brabant.nl

Organisatie- en overlegstructuur

Mobiliteitsoverleg

Werkgroep Mobiliteit en Infrastructuur

Aansturing subwerkgroepen; informatie-uitwisseling beleidsontwikkelingen.

Deelnemers: Zuid-Nederlandse provincies
Vlaams Gewest (LIN);
Vlaamse provincies

Voorzitter: mevr. Fleuren (prov Noord-Brabant)
Dienst Waterstaat, Milieu en Vervoer
Tel.: +31 (0)73 68.12.23.04
Fax.: +31 (0)73 612.35.65
E-mail: efleuren@brabant.nl

Subwerkgroep Verkeersmodellen

Afstemming verkeersmodellen; uitwisseling informatie, data,...

Deelnemers: Zuid-Nederlandse provincies;
RWS regionale directies Limburg, Noord-Brabant, Zeeland
Vlaams Gewest (LIN)

Voorzitter: E. Peetermans (Vlaams Gewest)
District Geel - Departement LIN
Tel.: +32 (0)14 58.50.15
Fax.: +32 (0)14 58.29.33
E-mail: eddy.peetermans@lin.vlaanderen.be

Secretariaat: S. Stevens (SG Benelux)
Tel.: +32 (0)2 519.39.07
Fax.: +32 (0)2 519.38.94
E-mail: s.stevens@benelux.be

Subwerkgroep Planvorming mobiliteit
Informatie-uitwisseling mobiliteitsplannen

Deelnemers: Zuid-Nederlandse provincies; RWS
Vlaams Gewest (LIN)
Vlaamse provincies

Voorzitter: L. De Ryck (Vlaams Gewest)
Mobiliteitscel
Tel.: +32 (0)2 553.71.22
Fax.: +32 (0)2 553.71.08
E-mail: luchp.deryck@lin.vlaanderen.be

Secretariaat: S. Stevens (SG Benelux)
Tel.: +32 (0)2 519.39.07
Fax.: +32 (0)2 519.38.94
E-mail: s.stevens@benelux.be

Subwerkgroep Grensoverschrijdend openbaar vervoer
Informatie-uitwisseling; inventarisatie; afstemming beleid.

Deelnemers: Zuid-Nederlandse provincies;
SRE
Vlaams Gewest (LIN),
De Lijn

Voorzitter: Th. van Dijk (SRE)
Afdeling Verkeer en Vervoer
Tel.: +31 (0)40 259.45.75
Fax.: +31 (0)40 259.45.40
E-mail: t.dijk@bestuurszaken.sre.nl

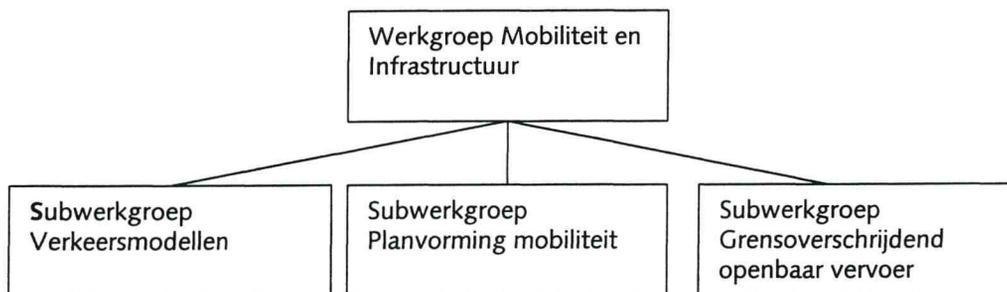
Secretariaat: S. Stevens (SG Benelux)
Tel.: +32 (0)2 519.39.07
Fax.: +32 (0)2 519.38.94
E-mail: s.stevens@benelux.be

Subwerkgroep Fietsvoorzieningen

Inventarisatie; aanpak knelpunten.

Deelnemers: Zuid-Nederlandse provincies
Vlaams Gewest (LIN),
Vlaamse provincies

Contactpersoon: D. Van Bellegem (Prov Oost-Vlaanderen)
Tel.: +32 (0)9 267.77.25
E-mail: dirk.van.bellegem@oost-vlaanderen.be

Betrokkenheid V&W

Regionale directies van RWS.

4.2.13. EURO CONTRÔLE ROUTE (ECR)

Samenwerking tussen wegvervoercontrolediensten inzake onder meer gegevensuitwisseling, coördinatie van controles, vorming en opleiding, beleidsafstemming. Geformaliseerd in een Administratieve Regeling.

Web-site / links

Niet aanwezig.

Adres

Secretariaat: S. Stevens (SG Benelux)
Tel.: +32 (0)2 519.39.07
Fax.: +32 (0)2 519.38.94
E-mail: s.stevens@benelux.be

Organisatie- en overlegstructuur

Euro Contrôle Route

Deelnemers

Wegvervoerinspecties Benelux, Frankrijk, Duitsland, Ierland (effectieve leden), aangevuld met VK, Spanje (waarnemers)

Contactpersonen:

Nederland: Inspectie Verkeer en Waterstaat, afd. Handhaving
Joop ter Haar
Tel.: +31 (0)70 305.27.18
Fax.: +31 (0)70 305.27.76
E-mail: joop.thaar@rvi.minvenw.nl

België: Ministerie van Verkeer, Directie Controle
Michel Janquart
Tel.: +32 (0)2 517.08.04
Fax.: +32 (0)2 513.26.39
E-mail: michel.janquart@vici.fgov.be

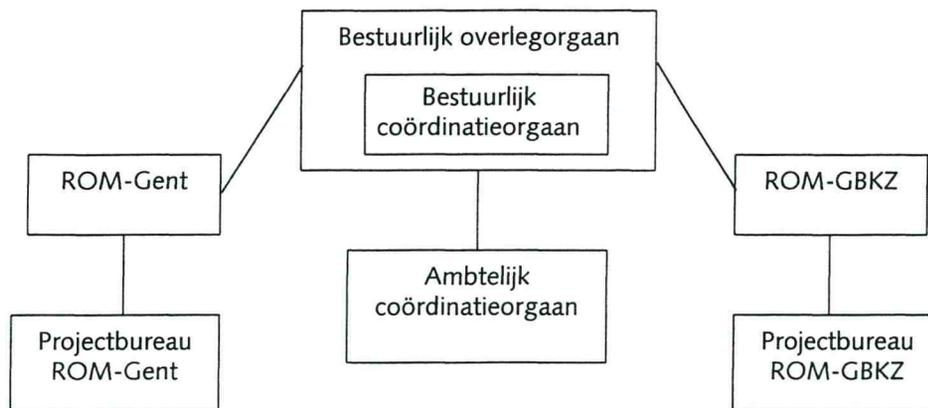
4.2.14. TERGENT, ROM-PROJECTEN GENT EN KANAALZONE ZEEUWSCH-VLAANDEREN

Web-site / links

Niet aanwezig.

Adres

De heer Frank Demulder
Provincie Oost-Vlaanderen
Gouvernementstraat 1
B - 9000 Gent België
Tel.: +32 (0)9 267.84.33
Fax.: +32 (0)9 267.80.99

TERGENT is ontstaan door ondertekening van een Intentieverklaring (Gent, 5 juni 2000) door de Gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen en de (milieu-)gedeputeerde van de provincie Zeeland. Beiden zijn voorzitters van de respectievelijke ROM-projecten in de Kanaalzone Gent-Terneuzen.

Dit zijn de projecten:

- ROM-project Gent
- ROM-project Gebiedsgerichte Benadering Kanaalzone Zeeuwsch-Vlaanderen (GBKZ)

In de Intentieverklaring is de wens neergelegd tot samenwerken; het doel van het grensoverschrijdende overleg is:

- Informatie-uitwisseling over wat er speelt, wensen en behoeften in de kanaalzone;
- Afstemming van activiteiten
- Coördinatie van uitvoering van activiteiten

Organisatie- en overlegstructuur van Tergent

Tergent is samengesteld uit vertegenwoordigers van de stuurgroepen van het Nederlandse ROM-project Gebiedsgerichte Benadering Kanaalzone Zeeuwsch-Vlaanderen (GBKZ) en het Vlaamse ROM-project Kanaalzone Gent. Het voorzitterschap berust bij de gouverneur van Oost-Vlaanderen.

Het overleg bestaat uit een bestuurlijk overlegorgaan en een ambtelijk coördinatieorgaan. In het bestuurlijk overlegorgaan zijn alle actoren vertegenwoordigd door bestuurders of gemandateerde ambtenaren.

Binnen dit bestuurlijk overleg is er een bestuurlijk coördinatieorgaan, dat uit vaste leden bestaat. Het bestuurlijk coördinatieorgaan roept het overleg bijeen. Het bestuurlijk coördinatieorgaan vormt de vaste kern van het bestuurlijk overleg. De leden van zowel het bestuurlijk coördinatieorgaan als het ambtelijk coördinatieorgaan komen voort uit de beide ROM-projecten. In de praktijk is er enkel een bestuurlijk en ambtelijk overlegorgaan; het coördinatieorgaan is niet in functie en bestaat alleen op papier. Er is ongeveer twee keer per jaar een bestuurlijk overleg.

Het ambtelijk coördinatieorgaan (het ambtelijk overleg) bereidt de agenda en onderwerpen voor van het bestuurlijk overleg. Het coördinatieorgaan bestaat uit ambtenaren van beide landen. Het ambtelijk overleg komt 10 keer per jaar bijeen.

Partijen Nederland

Provincie Zeeland
 Gemeente Sas van Gent
 Gemeente Terneuzen
 Zeeland Seaports
 Min. van Verkeer en Waterstaat., Rijkswaterstaat Zeeland

Partijen België

Provincie Oost-Vlaanderen
 Stad Gent
 Gemeente Zelzate
 Gemeente Evergem
 Min. Vlaamse Gemeenschap, LIN, Administratie Wegen en Verkeer (AWV)
 Min. Vlaamse Gemeenschap, LIN, Administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ)

Betrokkenheid V&W

Rijkswaterstaat directie Zeeland betrokken.

Achtergrondinformatie

Tergent fungeert als ontmoetingsplatform voor bestuurders uit het Nederlandse kanaalzonegebied Zeeuwsch-Vlaanderen en het Vlaamse kanaalzonegebied Gent en is samengesteld uit vertegenwoordigers van de stuurgroepen van het Nederlandse ROM-project Gebiedsgerichte Benadering Kanaalzone Zeeuwsch-Vlaanderen (GBKZ) en het Vlaamse ROM-project Kanaalzone Gent.

Het voorzitterschap berust bij de gouverneur van Oost-Vlaanderen.

De beleidsvelden die in het overleg aan de orde komen zijn :

- Mobiliteit ; verkeer-en vervoer / infrastructuur (weg, water, rail, pijpleidingen).
- Duurzame ontwikkelingen, gericht op bedrijventerreinen.
- Milieu, gericht op verschillen in wetgeving, handhaving en instrumenten.
- Economie.
- Ruimtelijke ordening.

Zaken die recent in Tergent aan de orde zijn geweest zijn :

- Stand van zaken aanleg van een tunnel onder het Kanaal Gent-Terneuzen bij Sluiskil en de financiering van dit project.
- Afstemming diverse grensoverschrijdende projecten zoals verkeersaansluiting van de Westerscheldetunnel op Nederlands en Vlaams grondgebied, de goederenspoorlijn Axel-Zelzate, de basculebruggen op de sluis van Terneuzen, de mogelijke nieuwe zeesluis te Terneuzen en kanaalaanpassing / -verdieping,
- Opwaardering Expresweg N49/A11 (Antwerpen-Zeebrugge), de R4 Oost (Kennedylaan, de wegenstructuur ten oosten van Zelzate, de R4 West (Industrieweg), de plannen voor de Rodenhuisetunnel bij Gent, completering ring Gent, enz.
- Windenergieprojecten in beide kanaalzones
- De structurele samenwerking van de ROM-projecten aan Nederlandse en Vlaamse zijde.

ROM-project Gebiedsgerichte Benadering Kanaalzone Zeeuwsch-Vlaanderen (ROM-GBKZ)

Adres

De heer C. Ritico; Projectbureau GBKZ

Postbus 28

4550 AA Sas van Gent

Tel.: +31 (0)115 45.41.10

Fax.: +31 (0)115 45.41.40

Bezoekadres:

Westkade 89

Sas van Gent

Partijen

Provincie Zeeland

Gemeente Sas van Gent

Gemeente Terneuzen

Gemeente Axel

Zeeland Seaports

Kamer van koophandel en Fabrieken voor Zeeuwsch-Vlaanderen

Vereniging Kring van Werkgevers in de Kanaalzone Zeeuwsch-Vlaanderen.

Minister van VROM

Staatssecretaris van Economische Zaken

Minister van Verkeer en Waterstaat.

4.2.15. HSL - ZUID OPVOLGINGSCOMITÉ

Web-site / links

<http://www.hslzuid.nl/index.html>

Adres

V&W, DG-P
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
Daniëlle Meiboom (k. F01.18)
Tel.: +31 (0)6 23.01.04.71
E-mail: danielle.meiboom@dgp.minvenw.nl

Het verdrag betreffende de aanleg van een spoorverbinding voor hogesnelheidstreinen tussen Rotterdam en Antwerpen voorziet (Art. 6) in de instelling van een gezamenlijk Opvolgingscomité. Dit Opvolgingscomité overlegt over alle vraagstukken van gemeenschappelijk belang welke zich bij de voorbereiding en aanleg van de Hogesnelheidslijn voordoen. Het Opvolgingscomité staat in voor een nauwe coördinatie en opvolging van de betreffende procedures en werken.

Organisatie- en overlegstructuur

HSL - zuid opvolgingscomité

Het Opvolgingscomité vergadert ten minste tweemaal per jaar, wisselend in Nederland en België. Twee voorzitters en twee secretarissen, één uit ieder land. Voorzitterschap en secretariaat wordt wisselend verzorgd door het land waar de bijeenkomst wordt gehouden.

Deelnemers

van Nederlandse zijde:

- V&W, Projectorganisatie HSL- Zuid,
Voorzitter-NL: Leendert Bouter
- V&W, DIZ, verkeersafdeling Brussel, verkeersraad
- V&W, DG-Personenvervoer

van Belgische zijde:

- Federale Ministerie van Verkeer en Infrastructuur, Bestuur van het Vervoer te Land,
Voorzitter-B: Patrick Schouteten
- NMBS

Contactpersonen:

Nederland:
V&W, DG-P
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
Daniëlle Meiboom (k. F01.18)
Tel.: 06-23 01 04 71
E-mail: danielle.meiboom@dgp.minvenw.nl

België:
TUC Rail (onderdeel NMBS)
Bert Bovendeerd

Betrokkenheid V&W

De Nederlandse delegatieleider/voorzitter is Leendert Bouter (Proj.org. HSL-Zuid).
Delegatiesecretaris is Daniëlle Meiboom (DG-P).
Alexander van Altena vertegenwoordigt DG-P.
Jan van Heest is de Verkeersraad te Brussel.

Achtergrondinformatie

Start eind 2001.

Het Opvolgingscomité kan autonoom beslissingen nemen inzake de afstemming en de coördinatie van de procedures en de werken. Deze beslissingen worden genomen bij consensus en zijn bindend voor de uitvoerende organisaties. Beslissingen inzake aangelegenheden die verder reiken dan noodzakelijk voor een nauwe coördinatie en opvolging worden voorgelegd aan de Ministers.

4.2.16. IJZEREN RIJN TRIPARTIETE AMBTELIJK STUURGROEP

Web-site / links

<http://www.projectijzerenrijn.nl/>

Adres

V&W, DGG
Postbus 20904
2500 EX Den Haag
Dir. Transport en Infrastructuur, Afd. Spoorvervoer,
Frank van Heijst
Tel.: +31 (0)70 351.16.89

Besluitvormend overleg, de te nemen besluiten worden voorgelegd aan de ministers van Verkeer. Voorbereiding Ministersoverleg.

Aan de orde komen infrastructurale, economische en juridische aspecten van het project. Basis wordt gevormd door de besluiten over de haalbaarheidstudie d.d. feb.97 van het Vlaams Gewest.

Organisatie- en overlegstructuur

IJzeren Rijn Tripartiete Ambtelijke Stuurgroep

De IJzeren Rijn Tripartiete Ambtelijke Stuurgroep legt besluiten voor aan het Tripartiete Ministersoverleg IJzeren Rijn, waarin de Ministers van Verkeer van (federaal) België, Duitsland en Nederland elkaar ontmoeten.

De vergaderingen van de Stuurgroep vinden plaats bij de Benelux en worden voorgezeten door dhr. R. De Borger, Secretaris Generaal van het federale Ministerie van Verkeer en Infrastructuur.

Onder de IJzeren Rijn Tripartiete Ambtelijke Stuurgroep functioneert een Tripartiete Technische werkgroep IJzeren Rijn, waarin de inhoudelijke afstemming plaatsvindt en de voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden t.b.v. Tripartiete Ambtelijke Stuurgroep op hoog niveau.

Voorzitter van deze Technische werkgroep is dhr. Martens, directeur van de NMBS.

In het kader van de tracéstudie voor de Trajectnota/MER voor het Nederlandse deel van het tracé bestaat er een (niet internationaal) projectgroep IJzeren Rijn onder voorzitterschap van Frank van Heijst van DGG. Hierin zijn vertegenwoordigd RIB, Railned, VROM, LNV en de regionale RWS-directies Limburg en Noord-Brabant.

Er is ook een interdepartementale stuurgroep (niet internationaal) onder voorzitterschap van Fred Heuer, DGG, directeur Transport en Infrastructuur (vroeger Vervoerssectoren).

Bij de studie naar de IJzeren Rijn en bij het overleg hierover speelt Railinfrabeheer (RIB) een centrale en zeer belangrijke rol.

Contactpersonen:

Nederland:

V&W, DGG

Postbus 20904

2500 EX Den Haag

Dir. Transport en Infrastructuur, Afd. Spoorvervoer,

Frank van Heijst

Tel.: +31 (0)70-351 16 89

Betrokkenheid V&W

V&W, DGG, Dir. Transport en Infrastructuur, Afd. Spoorvervoer,

V&W, RWS, Directie Limburg en Dir. Noord-Brabant

Achtergrondinformatie

Formele organisatieopzet voor de Stuurgroep die de fase van realisering aanleg/renovatie zal begeleiden wordt nog ingevuld na definitieve besluitvorming IJzeren Rijn.

5. Mobiliteit, openbaar vervoer, transport en verkeersveiligheid

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

5. MOBILITEIT, OPENBAAR VERVOER, TRANSPORT EN VERKEERSVEILIGHEID

5.1. NATIONAAL VERKEER EN VERVOERPLAN 2001-2020 (NVVP)

In het Nationaal Verkeers- en Vervoersplan (NVVP) schetst het kabinet het Nederlandse verkeers- en vervoersbeleid voor de periode 2002-2020. Het huidige beleid ligt op hoofdlijnen vast in het tweede Structuurschema Verkeer en Vervoer (SVVII), dat geldig is tot 17 januari 2002. Volgens de Planwet Verkeer en Vervoer moet een nieuw plan het SVVII opvolgen; dit is het NVVP.

Het NVVP richt zich op het integrale beleid voor personen- en goederenvervoer over weg, water, rail en buisleidingen. In dit NVVP is het Structuurschema Buisleidingen (SBUI) opgenomen. Voor luchtvaart, zeescheepvaart en telecommunicatie geeft dit NVVP alleen de algemene beleidslijnen. Specifiek beleid voor deze sectoren blijft buiten dit plan. Het beleid voor Schiphol komt aan bod in het project Ontwikkeling Nationale Luchthaven; het beleid voor de regionale en kleine luchthavens wordt uitgewerkt in een nieuwe planologische kernbeslissing (Structuurschema regionale en kleine luchthavens); het beleid voor de Mainport Rotterdam in het Project Mainportontwikkeling Rotterdam (PMR).

Structuur NVVP

Het NVVP bestaat uit drie onderdelen;

Deel A - Algemeen deel

Hierin staan de visie, hoofdlijnen en de essentiële onderdelen van het verkeers- en vervoersbeleid voor 2002-2020, met het perspectief op 2030. De essentiële onderdelen zijn de bindende elementen voor alle bestuurslagen. Van hieruit vindt doorwerking plaats naar provinciale en regionale verkeers- en vervoersplannen en het gemeentelijke beleid;

Deel B - Planologische Kernbeslissing (PKB)

De PKB bevat de essentiële onderdelen van het NVVP en de ruimtelijke reserveringen (indicatieve kaartbeelden);

Deel C - Beleidsagenda van het Rijk

Beschrijft het aandeel dat het rijk heeft in de uitvoering van het verkeers- en vervoersbeleid van 2002 tot 2020; De beleidsagenda bevat de concrete voornemens van de rijksoverheid voor de komende jaren. De voornemens zijn geordend naar de beleidsdoelen van het NVVP.

Verwijzen voor inhoud, stand van zaken, planning etc. naar www.minvenw.nl/rws/projects/nvvp

In het kabinetsstandpunt van het NVVP wordt het belang van een Europese dimensie erkend. De grensoverschrijdende samenwerking dient te worden voortgezet en versterkt om de beleidsambities van het NVVP mogelijk te maken.

Beleidscoördinatie op Europees niveau ligt voor de hand. Te denken valt aan:

- Prijsbeleid;
- Openstelling van markten voor OV en liberalisatie van spoorvervoer;
- Voertuig- en vaartuigeisen, gerelateerd aan verbetering van de verkeersveiligheid en vermindering van emissies;
- Elektronische voertuigidentificatie.

5.2. BEREIKBAARHEIDSPROFIELEN (LANDSDELIGE MOBILITEITSPANNEN (UITWERKING NVVP))

Zuid-Nederland: Bereikbaar rendement

De Alliantie Zuid-Nederland (drie zuidelijke provincies en het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE)) hebben met het rapport 'Bereikbaar rendement' een visie gepresenteerd op de bereikbaarheid van Zuid Nederland.

Deze visie is een uitwerking van de ruimtelijk economische visie 'Zuid Nederland: meer dan de som der delen'. In deze ruimtelijk economische visie wordt met name de ligging tussen drie belangrijke grootstedelijke gebieden in noordwest Europa: de Randstad, het Ruhrgebied en de Vlaamse Ruit als uitgangspunt gehanteerd.

De Alliantie Zuid Nederland stelt dat de eigen economische kracht en de toename van de samenwerking met omliggende buitenlandse regio's Zuid-Nederland goede mogelijkheden biedt om op een gezonde manier door te groeien. Men vindt dat Zuid-Nederland, behalve als essentieel doorvoergebied, ook op eigen kracht voor een belangrijk deel bijdraagt aan de Nederlandse welvaart.

Op basis van deze ruimtelijk economische visie is een vertaling gemaakt naar de gewenste bereikbaarheid en naar economische kerngebieden. Dit heeft geleid tot gedifferentieerde kwaliteitseisen voor alle onderdelen van het verkeers en vervoersysteem. Basisinstek daarbij is een van deur-tot-deur-kwaliteit.

Deze bereikbaarheidsvisie is in eerste instantie vertaald naar een gewenst infraprogramma ten behoeve van het hoofd- en onderliggend (vaar-)wegennet. Buiten een onderstreping van het huidige MIT-programma zijn in overleg met de Minister van V en W de volgende knelpunten gesignaleerd en die in aanmerking komen voor een nadere verkenning:

Wegen

- A76/A79 Verknoping met binnen- en buitenstad Parkstad Limburg
- A67/A73/A74 Venlo
- A76/A2 Maaseik-Heinsberg
- A2/A76 België/Nordrhein Westfalen
- A27 Breda-Utrecht, inclusief Knooppunt Hooipolder
- A67 Eindhoven-Asten
- A58 Breda en Eindhoven
- A59 in relatie tot knelpunt A27
- A58 Westerscheldetunnel
- Tunnel Sluiskil

Vaarwegen

- Bereikbaarheid over water van de SRE-regio
- Kreekraksluizen
- Westsluis Terneuzen

Contactpersoon:

Ingrid Renirie

RWS Noord-Brabant, afd. Verkeer en Vervoer

Postbus 90157

5200 MJ 's-Hertogenbosch

Tel.: +31 (0)73 681.78.44

5.3. MOBILITEITSPAN VLAANDEREN

Web-site / links

<http://www.vlaanderen.be/http://infolijn.portal.vlaanderen.be/NASApp/infolijn/solutions.jsp?subdomainid=1-5F9J&beleidsdomain=mobiliteit>

<http://viwc.lin.vlaanderen.be/mobiliteit>

Het ontwerp Mobiliteitsplan Vlaanderen, ontwerp beleidsplan "Duurzame mobiliteit Vlaanderen", is een basisdocument, waarmee men de komende jaren de discussie over de mobiliteitsproblematiek op gang wil brengen op een gestructureerde manier en op basis van duidelijke informatie. Het is ingediend bij het Vlaams Parlement, de behandeling is voorzien in najaar 2001. De Vlaamse regering zal, rekening houdend met de door het Parlement gemaakte opmerkingen en aanbevelingen, zich over het beleidsplan uitspreken. Het plan wordt dit najaar ook aan diverse commissies voorgelegd. Het ontwerpbeleidsplan is de aanzet in een proces dat moet leiden tot een zo ruim mogelijke consensus over de mobiliteitsproblematiek. Hiertoe wordt via een interactieve benadering (o.a. nieuwe website Mobiel Vlaanderen) en een brede communicatie een dialoog op gang gebracht met de verschillende betrokken actoren, waaronder de verschillende bestuursniveaus, maar ook de niet georganiseerde burger.

Het ontwerpbeleidsplan bestaat uit acht hoofdstukken. In het eerste wordt inzicht verschaft in de huidige trendmatige evolutie van de mobiliteit. In het tweede wordt een toekomstvisie op de mobiliteit gegeven. In de hoofdstukken drie t/m zeven worden de doelstellingen met daarbij de concrete beleidsstrategieën voor het mobiliteitsbeleid geschetst. Deze doelstellingen bevinden zich op het gebied van:

- bereikbaarheid;
- toegankelijkheid;
- verkeersveiligheid;
- verkeersleefbaarheid;
- behoud natuur- en milieukwaliteiten.

In het laatste hoofdstuk "Naar een geïntegreerde aanpak van de mobiliteit" worden de eerder gegeven beleidsstrategieën geïntegreerd tot een aanpak met een pakket van uit te voeren maatregelen. Voor deze maatregelen worden (globaal) de effecten aangegeven voor korte, middellange en lange termijn voor de aspecten bereikbaarheid, toegankelijkheid, veiligheid, leefbaarheid, milieu en natuur.

Contact:

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Departement Leefmilieu en Infrastructuur (LIN)
Mobiliteitscel
Bus 2
B - 1000 Brussel

5.4. VERVOERPLAN BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Onder verantwoordelijkheid van het bestuur Uitrusting en Vervoer is het Gewestelijk Vervoerplan (IRIS) opgesteld.

5.5. REGIONAAL BELEID

5.5.1. ALGEMEEN

Onder regionaal beleid wordt hier verstaan de beleidsvorming, de beleidsplannen en –uitvoering van de decentrale overheden (tweede en derde bestuurslaag) aan weerszijden van de grens: de provincies/kaderwetgebieden en de gemeenten en waterschappen. Gerelateerd aan mobiliteit en transport spelen regionaal gezien met name de provincies een belangrijke rol, waarbij ook grensoverschrijdende effecten kunnen optreden. Dit wordt bevestigd door het beeld dat de provincies nadrukkelijk vertegenwoordigd zijn in diverse bilaterale overleggen op het gebied van mobiliteit. Zie verder ook § 5.2. Bereikbaarheidsprofiel Zuid-Nederland, landsdelig mobiliteitsplan.

5.5.2. REGIONALE MOBILITEITSPANNEN

Op provinciaal niveau kent men in Nederland de Provinciale Verkeers en VervoersPlannen (PVVP). Vaak bevatten deze plannen elementen, die grensoverschrijdende effecten hebben.

In Zeeland is de ontwikkeling van het Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan (PVVP Zeeland) gestart in 2000 en wordt onderverdeeld drie onderdelen: evaluatie, planvorming en vaststelling.

De evaluatie is in 2001 afgerond, afronding planvorming en vaststelling voorzien in 2002.

Informatie bij provincie Zeeland
Directie Infrastructuur en Vervoer
Afdeling Verkeer en Vervoer
Hoofd drs. D.C. Kruis
Postbus 524
4330 AM Middelburg
Tel.: +31 (0)118 63.16.58

In Noord-Brabant is het Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan (PVVP Noord-Brabant) vastgesteld in 1998 voor vier jaar. In 2002 wordt, mede op basis van het nieuwe NVVP, gestart met een actualisatie van het PVVP of mogelijk met de voorbereiding van een nieuw PVVP. Naast het PVVP Noord-Brabant kent men op gebied van mobiliteit en transport ook enkele andere beleidsnota's:

1. Samen over wegen
2. Personenvervoer van morgen (PvM)
3. Samen vaart maken
4. Spoorvisie Zuid-NL

ad. 1. Samen over Wegen (1997) is een gezamenlijke nota van de provincie Noord-Brabant en Rijkswaterstaat directie Noord-Brabant, waarin de functies en de structuur van het wegennet in de provincie wordt uitgewerkt (en daarmee (het belang van) de contactpunten met België).

ad. 2. Personenvervoer van morgen (PvM) (1999) is met name een vernieuwingsprogramma voor het Openbaar Vervoer. Het kan worden gezien als een uitwerking van het vigerende PVVP.

Personenvervoer van Morgen op internet onder <http://www.brabant.nl/verkeer>.

Weinig relevante informatie i.r.t. België.

ad. 3. Samen vaart maken is een gezamenlijke nota van de provincie Noord-Brabant en Rijkswaterstaat directie Noord-Brabant e.a., waarin de functies en de ontsluiting van het vaarwegennet in de provincie wordt uitgewerkt. Geen directe relatie met België.

ad. 4. Spoorvisie Zuid-NL (2001). Zie § 8.1.5.

Nadere informatie over de Noord-Brabantse beleidsplannen bij de provincie Noord-Brabant.

<http://www.brabant.nl/>
Dienst Water, Milieu en Vervoer
Afd. Verkeer en Vervoer
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
073-6812 812

In Limburg kent men geen Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan. Verwezen wordt naar het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) dat in 2001 is vastgesteld en waarin het provinciale beleid uit een aantal sectoren, waaronder vervoer/mobiliteit, integraal is samengevoegd.

Zie de korte beschrijving in § 6.5.4.

<http://www.limburg.nl/>

In het verlengde van het Mobiliteitsplan Vlaanderen wordt in België door de decentrale overheden gewerkt aan regionaal mobiliteitsbeleid.

Het Mobiliteitsplan Stadsgewest Antwerpen zal ten vroegste in voorjaar 2002 als beleidsnota worden vastgesteld.

5.6. OPENBAAR VERVOER

In Nederland is er een decentralisatie van het Openbaar Vervoer van het Rijk naar lagere overheden. In België valt het openbaar vervoer, uitgezonderd rail, onder de bevoegdheden van de gewesten. De Vlaamse vervoermaatschappij "De Lijn" heeft de exclusieve verantwoordelijkheid voor het openbaar bus- en tramvervoer in Vlaanderen. Zij besteedt ca. 50% van de busvervoerdiensten uit aan private partijen.

Het grensoverschrijdende openbaar vervoer-netwerk wordt gehinderd door de landsgrens. Het aantal grensoverschrijdende verbindingen is niet erg groot en grensoverschrijdende buslijnen blijken in de praktijk moeilijk rendabel en in stand te houden te zijn. Een betere afstemming van lijnvoering en frequenties en een tariefsintegratie (afstemming kosten en geldigheid kaartjes) in beide landen zal in de toekomst noodzakelijk zijn.

De Belgische spoorwegmaatschappij NMBS is in tegenstelling tot de oude NS in Nederland niet opgedeeld in verschillende verzelfstandigde bedrijven. De NMBS opereert in tegenstelling tot NS-Reizigers als integrator en is actief in de hele vervoerketen. Naast de kernactiviteit spoorvervoer (personen en goederen) houdt ze zich ook bezig met binnenvaart, wegvervoer, expeditie, pakketvervoer, etc.

5.7. INCODELTA ZUID-NEDERLAND

Begin september 2001 is het vervolgproject Incodelta Zuid-Nederland gestart. Op basis van het voorgaande project Incodelta, dat vooral door het rijk werd getrokken, werken de zuidelijke provincies (Limburg, Noord-Brabant, Zeeland en Zuid-Holland) de opgeleverde projectideeën verder uit. Het gedachtegoed van Incodelta 1^e fase blijft daarbij overeind: samenwerking tussen regionale overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties gericht op een duurzame, efficiënte en veilige afhandeling van het goederenvervoer, waarbij samenhangende economische activiteiten kunnen worden gestimuleerd en de ruimtelijke kwaliteit kan worden versterkt.

Voorzitter van de stuurgroep is ir. Bram Westerduin.

De stuurgroep bestaat verder uit:

- gedeputeerden van de provincies Zuid-Holland, Zeeland, Noord-Brabant en Zeeland,
- HID RWS Noord-Brabant (vertegenwoordigt ministerie van Verkeer en Waterstaat),
- Belangenorganisaties bedrijfsleven: ELC Limburg, logistiek netwerk Zeeland, Deltalinqs, OLB
- Milieuorganisaties: Zuid-Hollandse Milieufederatie en Stichting Milieufederatie Limburg.

Programmadirecteur is Igle Berghuis; programmaleider is Aad Orgelist (provincie Limburg).

Naast de programmadiirecteur en –leider is er een programmasecretaris aangesteld: Carola van der Wielen

Programmabureau Incodelta

Geminiweg 49

5015 BP Tilburg

Tel.: +31 (0)13 545.72.00

V&W/DGG faciliteert deels de 2^e fase van Incodelta, zonder als trekker of koersbepaler op te treden.

Vanuit V&W/DGG is drs. Olof Mudde, programmasecretaris Regionaal en Lokaal Goederenvervoer, contactpersoon voor Incodelta. Tel.: 070-351 1421

Daarnaast nemen verschillende IVV-eenheden van RWS deel aan relevante deelprojecten.

Belangrijk punt is dat Incodelta budgetten beschikbaar heeft voor de diverse activiteiten.

Er zijn 8 projecten geselecteerd die als eerste worden uitgevoerd. Het gaat om de volgende onderwerpen:

1. Netwerk- en knooppuntvisie Zuid-Nederland;
2. Samenwerking tussen intermodale knooppunten in Zuid-Nederland;
3. Innovatieprojecten binnenvaart;
4. Nulmeting goederenstromen;
5. Externe veiligheid goederenvervoer;
6. Binnenlandse distributie Zuid-Nederland;
7. Innovatief ruimtegebruik;
8. Taskforce bedrijfslocaties.

Concreet voor het project binnenvaart speelt eventuele samenwerking met België/Vlaanderen. Daarnaast is bij de verschillende deelnemers binnen Incodelta duidelijk oog voor grensoverschrijdende oplossingen van goederenvervoerknelpunten.

5.8. VERKEERSVEILIGHEID

Op het gebied van verkeersveiligheid speelt er niets specifiek tussen Nederland en België, is er geen tot nauwelijks afstemming met België en bestaat er ook geen specifieke overlegstructuur met België. Op ad hoc basis bestaan er goede contacten met het federale Ministerie van Verkeer en Infrastructuur in België.

Internationaal overleg vindt plaats in de High Level Group roadsafety, waarin de directeuren verkeersveiligheid van de EU lidstaten en de Europese Commissie elkaar ontmoeten voor afstemming en coördinatie. Aan Nederlandse zijde bestaat de gedachte om de afstemming met België op het gebied van Verkeersveiligheid mogelijk te versterken.

In het kader van ISA (Intelligente Snelheids Aanpassing) lopen verschillende acties op internationaal gebied. Ten eerste informeel door het afstemmen van ISA-projecten in Zweden, Engeland en Nederland. Ten tweede formeel door deelname aan EU-werkgroep Intelligent Speed Management (ISM), een sub-groep van de High Level Group roadsafety. Uit beide sporen doen zich contacten voor met EU-lidstaten die ook interesse hebben om met ISA aan de gang te gaan. Zo ook met België. De contacten zijn gelegd via de ISM-werkgroep en hebben geleid tot een bezoek van een delegatie Belgen aan ISA-Tilburg en het voornemen om ook in België een ISA-project op te willen zetten. ISA staat in België nog in de kinderschoenen. De eerste discussies over een eventueel proefproject zijn begin dit jaar gestart. De universiteit van Leuven bereidt samen met het bedrijf Smart Move een pilot met een voertuig voor waarin een voertuig wordt uitgerust met meerdere ICT-toepassingen. Mogelijk wordt daarin ook ISA geïntegreerd.

In België wordt het beleid versterkt om de verkeersveiligheid te vergroten en het relatief grote aantal verkeersslachtoffers drastisch terug te brengen.

In Nederland wordt, in het kader van de alcoholpreventie in het verkeer, de uit België bekende actie "Wie is vanavond Bob?" ingevoerd.

6. Ruimtelijke ordening

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

6. RUIMTELIJKE ORDENING

6.1. ALGEMEEN

Op het gebied van de Ruimtelijke Ontwikkeling en Ruimtelijke Ordening bestaan op de verschillende (bestuurlijke) niveaus plannen en schetsen, die het beleid en de gewenste ontwikkelingen aangeven. De raakvlakken tussen de beleidsterreinen van V&W en Ruimtelijke Ordening zijn groot, met name wat betreft de realisatie van infrastructuur en de mobiliteit.

In het onderstaande wordt in het kort een overzicht gegeven van de beleidsdocumenten op het gebied van RO. Hierbij wordt verder niet ingegaan op het Tweede Structuurschema Groene Ruimte (SGR2) en het Nationaal MilieubeleidsPlan (NMP).

6.2. EUROPEES RUIMTELIJK ONTWIKKELINGS PERSPECTIEF (EROP)

De Europese Unie heeft zelf geen bevoegdheden op gebied van RO; de resp. overheden zijn bevoegd voor het nationale RO-beleid. Op allerlei beleidsterreinen wint de Europese schaal echter aan belang. In mei 1999 hebben de (15) ministers voor ruimtelijke ordening van de EU-landen het Europees Ruimtelijk Ontwikkelings Perspectief (EROP) aanvaard. Het EROP is strategisch en globaal van karakter en kan op hoofdlijnen voor een groter (ook grensoverschrijdend) gebied iets aangeven of aanbevelen. De visies van het EROP passen in de verschillende nationale beleidsvisies. Bij de vaststelling van het nationale beleid wordt rekening gehouden met het EROP.

6.3. TWEDE BENELUX STRUCTUURSCHETS (TBS)

In de Tweede Benelux Structuurschets (1997) zijn vier gezamenlijke thema's door de deelnemende landen/gewesten uitgewerkt, t.w.:

- Locatiebeleid/mobiliteit
- Hoofdinfrastructuur
- Landelijke gebieden
- Ecologische hoofdstructuur

De acties, die lopen op basis van de TBS, staan niet solitair, maar worden in samenspraak tussen verschillende ministeries bijv. VROM, LNV, EZ en V&W uitgewerkt.

De tekst van TBS, hoewel niet in de plaats tredend van de departementale beleidsvisies, sluit goed aan met de nationale benadering en het vigerende beleid en is goedgekeurd door de ministeries.

6.4. VIJFDE NOTA OVER DE RUIMTELIJKE ORDENING

www.vrom.nl

www.vijfdenota.nl

Om te voldoen aan de vraag naar ruimte en ruimtelijke kwaliteit is nieuw rijksbeleid nodig. In de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening zet het kabinet het ruimtelijk beleid voor de komende decennia uiteen. De hoofdkeuzen van deze Vijfde Nota worden neergelegd in een Planologische Kernbeslissing (PKB). Daardoor krijgen zij wettelijke status. Dat is nodig om te verzekeren dat het nationaal ruimtelijk beleid doorwerkt in de plannen van andere overheden. De wettelijke procedure voor een PKB bestaat uit vier stappen.

Deel 1 van de PKB Nationaal Ruimtelijk Beleid, het Beleidsvoornemen Vijfde Nota "Ruimte maken, ruimte delen" is op 15 december 2000 vastgesteld door het Kabinet.

Deel2 is de bundeling van de inspraakreacties.

De beantwoording van de inspraakreacties zal in november 2001 verschijnen.

In Deel 3 wordt, mede op grond van de inspraakreacties door de regering een standpunt vastgelegd.

Deel 4 van de PKB (de definitieve Vijfde Nota) zal, na parlementaire behandeling, in 2002 worden vastgesteld.

De Vijfde Nota RO geeft antwoord op vier centrale vraagstukken:

- Hoe kunnen we de ruimtelijke kwaliteit in stad en land verhogen?
- Kunnen we de ruimte beter gebruiken wanneer steden en dorpen in stedelijke netwerken samenwerken?
- Hoe kunnen we ons beter beschermen tegen overstromingen en het water meer de ruimte geven?
- In hoeverre is voor de uitvoering van het ruimtelijk beleid Europese samenwerking nodig?

De Vijfde Nota heeft daarbij duidelijk een internationale dimensie en kent grensoverschrijdende aspecten. Van de vier thema's voor beleidsvernieuwing is er een "Nederland als Europese regio", waarbinnen verschillende thema's voor verdergaande internationale samenwerking een plaats hebben gekregen.

De provincies Noord-Brabant, Limburg en Zeeland hebben hun gemeenschappelijke visie neergelegd in de notitie "Inbreng Landsdeel Zuid, ruimtelijke hoofdstructuur en beleidsopgaven Zuid-Nederland ten behoeve van VIJNO". Deze visie is door het kabinet in de Vijfde Nota geïntegreerd.

In Zuid-Nederland zijn twee stedelijke netwerken van (inter)nationaal belang aangewezen:

- Brabantstad (Breda-Tilburg-'s-Hertogenbosch-Eindhoven-Helmond)
- Maastricht-Heerlen (Maastricht, Heerlen en Sittard/Geleen met afstemming op Aken, Luik, Hasselt en Genk)

Verder is er een regionaal stedelijk netwerk aangewezen:

- Vlissingen-Terneuzen (met afstemming op Antwerpen en Gent).

Bij het beleid i.r.t. Landsdeel-Zuid wordt o.a. gesteld dat de internationale positie versterkt moet worden, waarbij het Rijk initiatief neemt tot internationaal overleg over het grensoverschrijdend ruimtelijk beleid in deze regio.

In dit transnationaal overleg zullen samen met buitenlandse partners activiteiten worden ontplooid en worden geconcretiseerd en acties worden benoemd. Dit kunnen specifieke opdrachten en projecten zijn maar ook verdere beleidsontwikkeling/-uitvoering.

Daarnaast stimuleert het Rijk de grensoverschrijdende samenwerking op R.O.-gebied tussen lagere overheden in Nederland en de buurlanden. Dit betreft bijvoorbeeld de samenwerking in stedelijke netwerken.

Een van de acties is de inventarisatie van grensoverschrijdende issues tussen België en Nederland. Doel hiervan is een beeld te krijgen van wat er speelt op het gebied van RO, een overzicht van de bestaande vormen van samenwerking en de mogelijkheid om gezamenlijk acties op te pakken.

Eerste start is gemaakt voor inventarisatie grensoverschrijdende issues.

Contacten:

René van der Lecq

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, LIN, AROHM, Afdeling Ruimtelijke Planning

Rob Kragt

Ministerie VROM, RPD, afd. Internationaal

Aandachtspunten:

Veel projecten/dossiers en ontwikkelingen worden vanuit een bepaalde sector getrokken, maar hebben een belangrijke RO-component. In dat kader is het van belang de RO-beleidsuitgangspunten en het RO-netwerk (betrokkenen en belanghebbenden vanuit RO) er bij te betrekken.

Speciale aandacht voor het niveau waarvoor het de Rijk verantwoordelijkheid neemt. Een uitgangspunt is dat zoveel mogelijk bij lagere overheden wordt gelegd, die in het kader van de Interreg-projecten bijdragen kunnen krijgen. In een aantal gevallen is een overkoepelende en coördinerende aanpak echter noodzakelijk.